

ఆంధ్రమిత్ర

312456

వ ర ది న ము వ ర క టి ం వ ర బ డు ను

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544

నంపుటము ౧౭
Vol. 17

చెన్న పట్టణము 1930-వ నం ఫి బ్ర వరి నెల 7-వ తేది శుక్ర వారము
MADRAS, FRIDAY, 7th FEBRUARY 1930.
శ్రీ శుక్లనామ సంవత్సర మాఖమాస శుద్ధ నవమి

సంచిక ౨౬౦
No. 260

ఆమృతాంజనము
అన్ని విధములగు నొప్పులకు
నంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్యును. వాయువుపోట్ల
కాపును. పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును.
పోట్ల పోగొట్టును. బెంబుల భేదించును.
వాపుల రూపుమాపును. దగ్గునుతగ్గించును
దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట వట్టుట
వలన కఠినమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పుల తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

BEST INDIAN PAIN-BALM

గొప్పగొప్ప వారిచే
వేలకువేలు యోగ్యత
వత్తములు పొందియున్నది

పంచభాష చీటీ చూచి కొనిన
జానము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నహా నీసా 1-కి 0-10-0
డబ్బా 1-కి రు 6-4-0 లు.

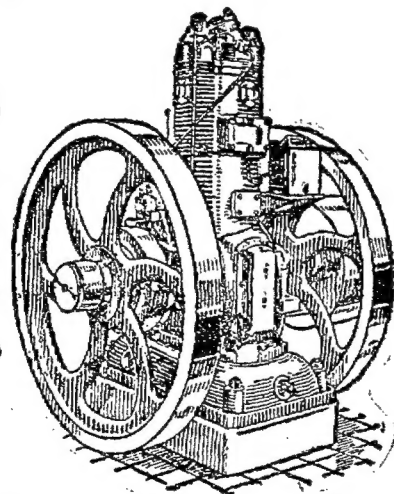
ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండదగినది.
ఆమృతాంజనం డిపో
6, 7 తంబు కెట్టిపీఠి, మద్రాసు
తేజ

109, ఫ్రెంకోడ్డు, భాద్ర, బొంబాయి.

ఓగిల్పు క్రాడాయిలు పంపింగు సెట్టు

ప్రసిద్ధిగాంచిన చెర్రిన్ ట్రయంపు కెంట్రిఫ్యూగల్ పంపులతో సమకూర్చబడినవి.
(ఇంగ్లాండు లోనే తయారు చేయబడినవి)

పొలములకు, తోటలకు
యింత స్వల్పఖర్చుతో కావ
లసినంత నీరు సప్తయిచ్చేయు
టకు వీటికన్న ప్రశస్తమైనవి
వేరెవ్వయు లేవు. ధరలు అతి
సరసము.

ఇతరము లగు అ మె రి
కను, జర్మను కిర్సనాయలు
యింజనులవలె గాక యెంత
కాలమైనను మరమ్మత్తు కోర
కయే చాల తృప్తికరముగా
పనిచేయునవి వీటికన్న వే
రెవ్వయు లేవని నొక్కి చెప్ప
గలము.

ఎంత మట్టి క్రాడాయిలుతో నైనను పనిచేయును. డ్రయివరు లేకుండా రైతులుగాని, కూలిపనివాడుగాని
సులభముగా నడుపుటకు సాధ్యమైనవి. రెండే నిమిషములలో ప్లాట్టు అగును. ధరలు, వివరము వగైరాలకు నేడే
వ్రాయుడు. 8 హార్సల మొదలు 10 హార్సల వరకుగల యింజనులు పంపులు మా ప్లాట్లలో సిద్ధముగా నున్నవి.

మద్రాసు రాజధానికి సోలు ఏజెంట్లు:-

ఎం. వై. రు. యింజనీరింగు కంపెనీ:

808 లింగిచెట్టిపీఠి మద్రాసు.

బ్రాంచి ఆఫీసు:- బెజవాడ.

1

హెచ్చరిక

ఈమధ్య కొందరు మా ప్రేమమార్కులవంటి మార్కులు
తయారుచేసి వారిబట్టలకువేసికొని అమ్ముచున్నారు. అట్టిమార్కు
లున్నంతమాత్రమున అవి వున్న బట్టలు మావి అని ప్రజలు పొర
పాటు పడవద్దు. పెద్దాపురము శిల్పిపంచలు కొనునప్పుడు
మామొక్క ప్రేమ మార్కులును, ఆ మార్కులక్రింద మారం
పెనీ నీలును అబ్బులమీదవున్నవా లేవా అని పరీక్షచేసి
చూచి ఉన్నయెడలమాత్రమే కొనవలెను. లేనియెడల కొన
వద్దని వేరేచెప్ప నక్కరలేదు.

మావద్ద సిల్కు ఖండువాలు ధోవతులు, వర్తింగులు,
కోటింగులు, వారమడి (పాత్రు) పంచలు, చీరలు మొదలయి
నవి అన్ని రంగులలోను, అన్ని నైజాలలోను ఉన్నవి. నగిషీ
అంచులతోను, జరితోను, జరి లేకుండగను, బీదలకును, ధనవంతు
లకును అన్ని తరగతులవారికి ఉపయోగించునట్లు చీరలు
వగైరాలు మాయెద్ద దొరకును. రు 500/-ల రూపాయలవరకు
ఖరీదుగల చీరలు తయారు చేసియున్నాము.

కాంపిల్సు కోరువారికి ఉచితముగా పంపబడును.

ఇట్లు విన్నవించు,

ముప్పన సోమరాజు & వీరాజు.

ప్రాప్రయిటర్సు, శ్రీ లక్ష్మీశిల్పి ఫ్యాక్టరీ పెద్దాపురం
తంజివిలాసము } (తూర్పు గోదావరి జిల్లా.)
"సిల్కు-గుడ్సు"

రాజమోహన హేరాయిలు

శ్రేష్ఠమయిన సువాసనగల తలనూనె

తలనొప్పి, మాడుపోటు, చుండు
అకాలముగా వెంట్రుకలు పెరయుట
ఇతరవిడివి మొదలగువాటిని హరించి
మెండుకు చల్లదనమును, బుద్ధి జా
మును, కలిగించి వెంట్రుకలను చల్ల
పరిచి వృద్ధినింపించును.
1 నీసా రు 1. 8 నీసాలు రు 2-10-0

వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

పి. సి. పి. అంబేద్కర్, ఆయా శ్వరపూజా, పెరిదేవి, పెల్లూరు జిల్లా

ఇ. మె రుక్ (జర్నల్)

మ క ర ధ్వ జ ము (బంగారముతో చేసినది)

"దాని ను పయోగించిన జరామరణము లుండవు"

తులము గొట్టము రు 2.

ర స శా త్రు ము.

137-1

ఇండియాకు సోల్ ఏజెంట్లు: పోస్టుబాక్సు 10852

ఇండో-జర్మను డ్రగ్గు స్టోర్సు, కలకత్తా.

శ్రీమతిలక్ జాతీయపాఠశాల

(కామారాజు గంటూరుజిల్లా)

వనప్రతిష్ఠ

ఈ పాఠశాలయొక్క ఆరాధ్యపరిపాకనోత్సవము, కుక్కనామసంవత్సర మఖకుంభ విదితు శుక్రవారము (31-1-30), రోజున, గంటూరు పురపాలక సంఘాధ్యక్షులున, మహాదారులును నగు మహారాజాజిత్రీ నడింపల్లి, వెంకటలక్ష్మీ నరసింహారావుగారిచే, అత్యంతకర్మణీయముగాను, శోభాయమానముగాను, జరుపబడెను.

ఈ ఆరాధ్యపరిపాకనయొక్క పూర్వాసర సందర్భముల చరిత్రనిచట ఆంధ్రసుఖజలకాంక్షియై యెరుకపరచెదను మహాత్ముని ఆదేశానుసారముగా, యీ జాతీయ సంస్థ, 1923 సం॥ స్థాపించినదాడెను, దీని కుపాంగములుగా కొన్ని పరిశ్రమలను ప్రవేశపెట్టవలయునను ఆశయము, మమ్ముల బాధించుచునే యుండెను. కాని తన ప్రాత్యక్షానుభవముల లక్షణములచేతను, మరియు ముఖ్యముగ ఆర్థికలోపముచేతను, మాయీ ఆశయము మానునోపింపవలసిందే సందర్శించవలసివచ్చెను. ఇట్లుండ ఆ చిరకాలములోనే, భగవదనుగ్రహమువలన, ఉత్తమ పుణ్యవలన సమన్వితముగాను, ఆసమాన నిర్మాణ కార్యక్రమ దక్షులును నగు శ్రీయుత గొల్లపూడి సీతారామకృష్ణగారు, మాయండ నిలచి మాలోపములను కొంతవరకుదీర్చి, యీవనప్రతిష్ఠాపనకు మమ్ముల కార్యోన్ముఖులను గావించిరి.

ఈ ప్రతిష్ఠాపన యీ జాతీయపాఠశాల కేంద్రము దగ్గి యున్నదను నిర్దిష్టాదాంశము. ఏలనగా జాతీయసంస్థ డెల్టా భూములమధ్య పాళికులనిగిట్టయిన గ్రామమందునుటచే, దీనికుపాంగముగా, తదితరపరిశ్రమల ప్రవేశపెట్టుటకంటే, పృథ్వికాస్త్రమును, వ్యవసాయకాస్త్రమును, మరియు కాయకష్టముయొక్క గౌరవాభివృద్ధియును ప్రత్యక్షముగాను, అనుభవపూర్వకముగాను, విద్యార్థులకును, తదితరలకును, బోధించుట కవకాశమొసగు, ఆరాధ్యుని ప్రతిష్ఠించు టెంతయు వాంఛనీయమేగాక, మనముందు మాతృసంస్థ కేంద్రము నార్థికముగ లాభకారి గాగలదు.

శ్రీయుత గొల్లపూడి సీతారామకృష్ణగారి సలహాలవల్ల గత సంవత్సరము డిసెంబరు మాసారంభమున, య 1-80 శెంట్ల మొట్టమొదటి రు 1260-0-0 కొని, యీ సంవత్సరము జనవరి మాసారంభమున 31-1-30 మునుపూర్వమును నిశ్చయించి, మ. రా. రా. శ్రీ. న. వెంకటలక్ష్మీనరసింహారావుగారి నాహ్వానించిరి. ప్రార్థనాకలభులగు శ్రీ లక్ష్మీనరసింహారావుగారు మాయాహ్వానము సంగీకరించి, నిర్మితదినమునకు శ్రీయుత గుల్లపల్లి పున్నయ్యకృష్ణగారితోను, యితరకాల రామకృష్ణగారితోను, దయచేసిరి. ఆ రోజు (31-1-30) సాయంత్రము 8 గంటలకు, మంగళవాద్యము చెలరేకుచుండ, జాతీయ పాఠశాల ఉపాధ్యక్షులబృందమును, విద్యార్థి సమూహమును, పాలకవర్గ సభ్యులును, మరియు గ్రామస్థులుబృందమును పరిసరించు తోడ నడుచు శ్రీలక్ష్మీనరసింహారావుగారు, వనమునకై నిర్ణయింపబడిన ప్రదేశమునకు మెల్లనినడకలతోబేరి, అచట యీవుత్సవముకొరకై నిర్మించబడిన చలువపందిరికింద, వారి కొరకేర్పడబడిన, ఆసనము నలంకరింపగానే, భూసుకోత్తములు, కాస్త్రోక్తముగా శ్రీ లక్ష్మీనరసింహారావుగారిచేత, వనాధిదేవతను, పూజచేయించి, కుభసమయమున, వారిచేతనే నోకనారింజమొక్కను, నోక పువీగ మొక్కను, నాటించిరి.

మిమ్ముల మాగ్రామమందుగల శతవృద్ధులు, నిష్కళంకచరిత్రులును నగు కుమ్మల బ్రహ్మయ్యగారిచే తోటనాటబడిన, తదుపరి నీమహోత్సవమున కయదెంచిన, శ్రీయుత గొల్లపూడి సీతారామకృష్ణగారును, కన్నెగంటి వెంకటకుబ్జయ్యగారును, మాగ్రామవాసులగు నాగళ్ల వెంకటరత్నంగారును మరియు యితర ప్రముఖులందరును, తలమొకమొక్కను నాటిరి. ఇప్పటి వరకు ఈవనమునందు నాటబడిన వివిధభాతుల మొక్కలన్నియు గలసి 75 గలవు. ఇందు వారింజలు 52, నిమ్మలు 9, బత్తెయి 9, చప్ప 1, పనస 1, దానిమ్మలు 2, కమల 1, పువీగ 1, త్వరలోనే కొన్ని అంటునామిడిచెట్లును, కొబ్బరిచెట్లును, నాటబడును.

తదుపరి సాయంత్రము 6 గంటలకు పాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయుడు శ్రీ లక్ష్మీనరసింహారావుగారికి కృతజ్ఞతాపూర్వక సందనము లర్పింపగా, వారు వాటిని హృదయపూర్వకముగా స్వీకరించుచు స్తుత్యుగా జవాబుసంగి అనాటి కార్యక్రమమును సమస్తీకరించిరి.

భైరవపూడి రామచంద్రరావు.

కాకినాడ-ఒక యువనార్యము

శృంగేరి విమాపాక్ష శ్రీవిద్యాశంకరపదమావేశ ప్రకాశిత జగద్గురు శ్రీకృష్ణాచార్యుల భారతీయతాచార్యస్వామి మహారాజగారు బంగారువారి సత్రములో ప్రతిసాయంకాలము 6 గంటలు మొదలు 8 గంటలవరకు యీదిగవ నుదహరింపబడిన విషయములనుగూర్చి అవకాశముగొలిచి యువనార్యసింహ నక్షత్రయిచ్చినారు గావున చాతుర్వర్ణ్యశిష్యబృందములవారును సకాలము న విచ్చేసి యువదేశముల గ్రహించి విహితకామమృతనిశ్చేయన ఫలంబులఁ బడయ బ్రార్థితులు.

1. శృతిస్మృతిసాచారప్రామాణ్యము.
 2. ప్రస్తానత్రయాధికృత.
 3. ప్రస్తానత్రయతత్త్వము.
 4. వర్ణవర్ణపథ 5. ఆశ్రమధర్మములు.
 6. గృహస్థాశ్రమాభివృద్ధి.
 7. శ్రీగర్భము.
 8. వివాహసమన్వయ.
 9. ఆశ్రమశృంగ.
 10. ధర్మసంగ్రహపాఠము.
1. ఉప్పలూరి రామచంద్రశాస్త్రి.
 2. పెద్దిభొట్ల సుబ్బారాయుడు.
 3. మండవెల్లి రామన్న.

గవర్నరుగారి రాకను బహిష్కరించుట

తూర్పు కృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘమువారు 2-2-30 వ తేదీని ఫుంటకాలలో, గవర్నరుగారు బందరు వచ్చినప్పుడు వారిని బహిష్కరించుటచేసెను, వారు తూర్పుకృష్ణాజిల్లా సరిహద్దులకు వచ్చినప్పటినుండి బందరు జేరువరకు నల్ల జెండాల ప్రదర్శనము జరుపుటచేసి తీర్చిదిద్ది యున్నారు. గవర్నరుగారు 8 వ తేదీ ఉదయం మోటారులో బెజవాడ నుండి బందరు వచ్చెదరు. వారు 7 గంటలకు ఫుంటకాల తాండకి జంక్షన్ వచ్చెదరు. అక్కడ ప్రారంభించి బందరు జేరువరకు రోడ్డున దూరమై పులుల గ్రామములు "నల్ల జెండా ప్రదర్శనముతో" వారిని సత్కరించునట్లు ఆయా గ్రామ కాంగ్రెసు సంఘములవారు తన ప్రయత్నములు జేచు ప్రార్థన. గవర్నరుగారు 8-2-30 ఉదయం 8 గంటలకు బందరు వచ్చెదరు. వారు బందరు వచ్చినప్పుడు బందిరులో మాడా "నల్ల జెండా" ప్రదర్శనము జరుపదముగా జరిపి ప్రజలకు బిటిషు ప్రభుత్వమునెడల ఆసన్నుతిని తెలియపరచుచున్నది. రాబట్టి తూర్పు కృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసు సభ్యులందరు 7 వ తేదీ సాయంకాలమునకే బందరు వచ్చినయెడ 8-2-30 తేదీ ఉదయం నల్ల జెండాల ప్రదర్శనములో పాల్గొనవచ్చును గ్రామములనుండి యీ ప్రదర్శనములో పాల్గొనవచ్చిన యితరయువకులు బందరులోని తూర్పుకృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసు అఫీసులో 7-2-30 తేదీ సాయంకాలమే వారిపేర్లను రిజిస్టరు చేయించుకొనవలయును. ఈ ప్రదర్శనము అత్యంత కాంతముగా జరుగుటకు తగిన అన్ని యేర్పాట్లును చేయబడును.

గొట్టెపాటి బ్రహ్మయ్య,
అధ్యక్షుడు
బొబ్బి వెంకటేశ్వయ్య,
కొడలి ఆంజనేయులు
కార్యదక్షులు.

దేశబంధు అసోసియేషన్, నెల్లూరు

యువకు లీ అసోసియేషనును 1925 వత్సరమున స్థాపించిరి. కీ|| శే|| చిత్తరంజనదాసుగారిపేర నొక రజితపాత్రను బాడ్మింటన్ ఆటకు సేర్పరచిరి. మూడవయేట బలిరదు, ఫుట్ బాలు (ఆరుగురు) బాడ్మింటన్ ఆటకు ఆటలుయందు రజిత పాత్రలను సంపాదించి పోటీపడెములు సత్పరి. గత సంవత్సరమున శ్రొత్తగ టెన్నిసుడబిల్లు, సింగిల్సు, ఫుట్ బాలు యిలవెన్ను, హాకీ, చాలీబాలు ఆటలకు రజితపాత్రలను సంపాదించిరి. ఈ 9 ఆటలయందును చెన్నరాజధాని కంఠటకును పోటీసత్పరి. శ్రీ రామకృష్ణ పరమహంసపేర నొక రీడింగురూమును స్థాపించిరి. కాని యీరీడింగురూము కొన్ని కారణములచే కొద్దికాలములోనే నిలుపబడినది.

ఈ అసోసియేషన్ వారి వుద్దేశము దేశసేవ, ప్రజాసేవ, దేశోన్నత్యము యువకులమీద నాధారపడి పుష్పదిగాన వీరు మొదలుపెట్టవలెనై పాటుబడజొచ్చిరి. యువకులు దేశసేవ చేయుటకు మంచిఆరోగ్యమంతులై, ధాన్యధ్యులుగ నుండవలయునుగాన, ఆటలను నెలకొల్పి నాటియందు పోటీపడెములను జరుపుచున్నారు.

ఈ సంవత్సరమున యీ అసోసియేషన్ వారు శ్రొత్తపుద్యమును తలపెట్టిరి. అనాధులకును, అంగవహీనులకును శరణాలయమును స్థాపింప దీక్షబూనినారు.

ఈ అసోసియేషనుకు యిప్పటికి మూలధన మేనుత్రము నులేదు. ప్రతిసంవత్సరము విరాళములు వసూలుచేసి ఖర్చుచేయుచున్నారు. వీరిపూర్వ స్థాపింపజొచ్చు శరణాలయమును యితరపుద్యములను స్థిరముగ నెలకొల్పుటకు కనీసము 25,000 మూలధనము కావలసివస్తుంది. ఈ అసోసియేషన్ వారిధనమును ప్రోగుజేయుటకు అనేకవిధముల యత్నించుచున్నారు. దేశాభిమానులెల్లరు యీ అసోసియేషన్ వారికి తోడ్పడి వీరిపుద్యములు జయప్రథముగ నేరవేరునటుల కృషిసలుప ప్రార్థితులు. పరమేశ్వరుడు వీరియండచేరుగాక.

యస్. రఘునాథసింగు,
ప్రెసిడెంటు.
పి. వి. సుబ్బరావు,
సెక్రటరీ.

ది యిక్ డబ్లియల్ లింకు అగ్రికల్చరల్ కాలేజీ లివింగ్స్, ముద్రాను.

కావలెను

నెల్లూరుజిల్లాలో నెల్లూరు, వెంకటగిరి, గోదూరు, గూడూరు, నాయుడుపేట, రాఘో, పుణ్యగిరి, కండుకూరు, కనిగిరి, పొదిలె, దర్శితాకాకాలను ప్రతి లాలాకాకు ఒక్కొక్క డివిజన్ యిక్ సెక్టర్ కావలెను. నెల 1 కి జీతం రూ 70 యిల యివ్వబడును. నోకరితో చేరుటకునుండు చేరు ధనం రూ 100 లు కట్టవలెను. నోకరితోచేరుకావలె మఖాము చేసియుండు యీబ్యాంకియొక్క అర్హత జెందు డివిజన్ యిక్ సెక్టర్ వారికి అర్హి మూలకముగ గాని లేక స్వయముగ గాని తెలుసుకోవలయును. అర్హిలు పంపువారు అర్హి వెంట 0-1-0 ప్లాంపు పంపుకోవలయును.

చంద్రా నర్సరీఫోటలు- నేలం జంకన్

3 సం॥ అంటునామిడిచెట్లు, ఇంకా అంటుచెట్లు 35% రు 7½. సీమ, స్వేద, విరాళి పూచిట్టలు, 24 దినములు నెల రు 2½, 12 దినములు 1½. కామంతి పూలు" మదరాస్ పది 8 రు 1. శ్యాంబూబ ఇవాం. Chandra Nursery, P. O. Salem Junction.

మోక్షగుండరామాయణము

యక్షగానము, హరికథ, 6 కాండములు గల సంపూర్ణరామాయణము. పద్యములు పాటలు, కీర్తనలు, మెట్లు, తొహారాలు లన్ని శుభకార్యములలో పాడవచ్చును. హరిభక్తులకు, శ్రీపురుషులకు ఉపయోగము. 422 పుటల క్యాలికోబైండు. వెల రు 2-8-0.

షాదశపురాణసారము

శదునెనిమిది పురాణములు 4 భాగములుగ నులభ్యమైన వచనములో కథలవలె వుడిత, పామర, శ్రీ, పురుష, బాలబాలికలకు ఉపయోగించునట్లు వ్రాయబడినవి. వెల భాగము 1-8-0 నాల్గుభాగములుగల సంపూర్ణగ్రంథము. క్యాలికోబైండు, వెల రు 4-8-0. ఈదర వెంకయ్యపంతులు, ప్రొవైజరు: రామా అండు కో, నెల్లూరు.

వంశని అన్నం

1930 ఫిబ్రవరిమాస ప్రకృతివైకల్య వంశని అన్నం అను శీర్షిక కింద గుంటూరు వాస్తవ్యులగు గొల్లపూడి సీతారామశాస్త్రిగారు వారి ఆనందము వ్రాయుచు వంశని ఆహారము వలన మొదట బరువు తగ్గుదురని, కామోదక ముండదనియూ బెబ్బలు కురువులు త్వరలో నయమగుననియూ, శరీరము కేలికగా నుండుననియూ మనోబలము హెచ్చుననియూ వ్రాసి యున్నారు.

కామోదక ముండదని వ్రాయుటచే అసలే పుంసత్వము పోవునని కొందరు అభిప్రాయపడుదురు. అట్లుగాక నపుంసకులు సయితము యీ యాహారము వలన తిరిగి పుంసత్వమును బడయగలరు. ఈ విషయములు యావత్తూనా అపకృతాకాశాకా ద్వైతసిద్ధాంతము చదివినవారికి తెలియగలదు. మనుజులు మొదటసయితము చిక్కకుండా యీ యాహార ములనుచేసికొనవచ్చును-ఆహారము మార్చుగానే శరీర మేనుగునోయను భీతిచే మనుజులు చిక్కదురుగాని మరియొకటికాదు. నాయుద్దముండి అలవాటుచేసికొనిన వారికి శరీరము తగ్గకపోవుటయేగాక పక్షవాతము, బోదకాలు, కఫు, బొట్టి వ్యాధులు నయమైనవి. కావలసిన వచ్చి పరిక్షించవచ్చును. ఈ ఆహారము తీసికొని చనిపోయినవారు లేరు. దీనివలన గుండెములు కలిగినవి. ఇప్పటికైనా యీ విధానము విద్యాధికులైనా దేశక్షేమకారకులవారి స్వంతదేహములను బాగుపరచుకొనుటకు మాఖ్యావసరమై యున్నది. కావున దీనినివిషయమై ప్రజాక్షేమము కోరిన ప్రతి నాయకుడును తా నవలంబించి ప్రజలకు బోధచేయు భారము వహించి దేశములోని వ్యాధులు దరిద్రము బావుటకు ప్రార్థించుచున్నాను.

ఈ ఆహారవిషయమైన ప్రబోధమునకు ప్రతిగ్రామములోను సంఘములైనా యేర్పడవలెను లేదా కాంగ్రెసుసంఘపు వారైనా యితరవిషయములతోబాటు వారి కార్యక్రమములో యీసమస్యను చేర్చుకొనలసియున్నది.

బొల్లా ప్రగడ సుందరగోపాలరావు,

ప్రకృతిదిక్ష్ప ప్రాతాహారకర్త, రాజమహేంద్రవరం.

ఆటువేలనియోగిమహాజనచరిత్ర

ఆటువేలనియోగుల వంశముల జాబితాలను గోక్షేమలతో సహా పంపించుటకును, ద్వైత విశిష్టాద్వైత కాఖిలు ఇతర నాడులవారితోను సంబంధ బాంధవ్యము లుండినవారి యింటి పేర్లు గోత్ర గ్రామ వివరములను పంపుటకును, అన్నిప్రాంతములలోనున్న ఆటువేలనియోగిమహాజనులెల్లరను తిరిగి కోరుచున్నాను. ప్రభుభాగమును ముద్రింపించు ప్రయత్నములో నున్నాను.

మహారాజశ్రీ అడిదం వేంకటసుబ్బారావుపంతులుగారు వారి కుమార్తె వివాహ సందర్భమున ఈ ఆటువేలనియోగి మహాజన చరిత్రకు రూ 10/-లను కట్టుచు గ నొసంగినందులకు వందన పూర్వకముగ స్వీకరించితి.

ఆంధ్ర దైనిక వారపత్రికా పాఠకులగు ఆటువేలనియోగి మహాజయు లెల్లరు దయయుంచి వైసి సేను కోరినజాబితాలను త్వరలో నాకు ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము ద్వారా పంపగోరెద.

అంకరాజు సుబ్బారాయశర్మ.

శ్రీ ఆంధ్రజాతీయ కళాశాలా పూర్వవిద్యార్థి కార్యనిర్వాహక సంఘము

కళాశాలాసంస్థాపనాచార్యుల నిర్వాహణ మహోత్సవ సందర్భమున ది 3-2-1930 ని కళాశాలాభవనములో ఉదయము ౧౦ 9 1/2 కు వై సంఘపుకేసాధ్యక్షులైన యేర్ల గెడ్డ అంకి నీడుగారి అధ్యక్షతకీంద కార్యనిర్వాహకవర్గ సమావేశము జరుపబడెను. అందు యాదినపటిర్వాసములు తీర్మానించబడినవి:—

1. పూర్వ ప్రస్తుతవిద్యార్థి సమావేశము ది 2-3-1930 ని జరుపుటకు నిర్ణయించడమైనది.
2. సమావేశమునకు అధ్యక్షులగు యేర్ల గెడ్డ అంకి నీడుగారిని తీర్మానించడమైనది.
3. ఈ సమావేశమునకు ఉచ్చస్థులగు 1. బ్రహ్మ శ్రీ వేమూరి రామకృష్ణారావుపంతులుగారు, శ్రీనివాసులు, గాంధీ జాతీయవిద్యాలయము, ఏలూరు, 2. శ్రీ మంగళూరి పురుషోత్తమశర్మగారిని, 3. శ్రీ కొండేపల్లి పున్నయ్యగారిని, 4. శ్రీ తరణం రామస్వామిచౌదరిగారిని కోరుటకు తీర్మానించడమైనది.

4. కార్యక్రమము

ఉదయము ౧౦ 7 కు పోటీపందెములు

,, ,, 10 కు పర్మింగుకబిట్టి సమావేశము

స్వల్ప ద ర!

ఫల మధిక ము!!

పూర్తి తృప్తి!!!

100 కి 100 గురు సంతృప్తి చెందియున్నాను

లోకమయహార కస్తూరిమాత్రలు

పిల్లలు మొదలు ముసలివారి వరకు అందరి వందము, కలబద్ధము, పడిపెను, దగ్గు, గూరలు, కీతలముచే కాళ్లు లాగుట, కడుపుబ్బరము, కడుపునొప్పి, పక్కలయందు నొప్పి, ఆహారజీర్ణ కాలముందు తలనొప్పి, చలిజ్వరము, జ్వరము, ప్లేగు, ఇన్ ఫ్లుయెంజా ఇంకను అనేక వ్యాధులకు గణపరచును. స్త్రీలు ప్రసవించినవాడు, స్నానమునాదు (కస్తూరికి బదులుగా) ఈమాత్రలు 4-5 ను, 2-3 తరులపాకలలో నమలి బొగవలెను. సాంక్రామిక రోగలతో నుండవలసినవారు, దినము 1-2 మాత్రలను నేవించిన ఆరోగ్యవృద్ధులకు బగుదురు. ఈమాత్రల సీసాతోగల అనుపాకపత్రమును చూడడు. 100 మాత్రలగుల సీసా 1-కి 4ల డాలవంతున ప్రతిపా

పులోపలను దొరకును. పొట్టు మూలకముగా 6 సీసాలు రు 1-8-0, 12 సీసాలు రు 2-12-0, 25 సీసాలు రు 5-3-0.

సారస్వతానవం:-

పాడడుకు బలమును కలిగించి, బాపక శక్తిని వృద్ధిచేయును గావున, మొదడు దుర్బలమువలన గలిగియుండు సమస్త వ్యాధులను హరించి నరములకు మంచి తాగును. కన్నుని కలుగ జేయును. సంగీతపాటల కంఠస్వరమునకు వ్యుదయ గురత్వము నిచ్చును. పాడనుపాడను ఉత్సాహమునింపును. బలహీనలైన స్త్రీలగు నైతికము (నైతికోరు చాల మెత్తగావుండటవలన) చూట్టాడును నడువనుకాని పిల్లలకు సంతోషపెట్టింది. 6 జెన్సుల సీసా 1-కి రు 1-0-0. పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము.

శ్రీ సీతారావు వ వైద్య శాల, మై సూరు.

న ర న ము దృ థ మై న ది న మ్మ క మై న ది

ఇప్పటి మోస్తరుప్రకారము బాగుగా తయారుచేయబడిన ఇనుప పెట్టెలు ఈ దినవ తెలుపబడినవారినవ్ద అమృతమునకు సిగ్గుగా నున్నవి.

బాంకులు, కంపెనీలు, కార్యాలయములు, కో. ఆపరేటివ్ సంఘములు మొదలగువాటికి సరఫరా చేయబడినవి.

పి. న తే శ మొ ద లి యార్,
ఇనుపపెట్టెలు చేయువారు,
ప్రాప్రైటరు, 59, బ్రాడ్వే, మదరాసు.
నటరాజన్ ఎంజనీరింగు వర్కుస్
ఐరన్ అండు బ్రాన్ ఫౌండర్లు
అయిత్ ఎంజనీలు, మోటారులు, మెషిన్ భాగములు, మొలగు నవి రిపేరుచేయుటయందు సమర్థులగువారు. రై సుమిల్లుకు కావలసిన పెట్టెలను సంబంధించిన భాగము లన్నియు ఆర్డరు యిచ్చిన తయారుచేసి యివ్వబడును. ఉత్తరములు వ్రాసిన బరులు వ్రాయుటకును.

సాయంకాలము 11.30 కు పూర్వ ప్రస్తుత విద్యార్థి సమావేశ కార్యక్రమము

11.30 కు నాటక ప్రదర్శనము

11.30 కు జంకంకథ

పుట్టె వాలు పైసలను ఉదయము

5. వాతాభివృద్ధి జాబితా ప్రకటన

మరణవార్త

అమలాపురం (తూర్పుగోదావరి జిల్లా) లో పక్షిలుగా పనిచేయుచున్న వెలునలి అమృతలింగంగారి, 43 వ డేట, ఈనెల 4 వ తేదీని చెన్న పులో మరణించిరి. వీరికి ఇద్దరు కుమార్తెలు ఒక్క కొడుకైయున్న భార్యయు ఉన్నారు. సుప్రసిద్ధ వ్యాపారవాదులను, యోగ్యులను నకు వీరిమరణమునకు వారి మిత్రులందరు మిగుల విచారించుచున్నారు. (ఒక విలేఖరి)

ఆంధ్రదేశ రైలుప్రయాణికుల సంఘ కార్యనిర్వాహకసభ

శ్రీ సూరంపూడి శ్రీ హరిరావుగారిని అభినందించుట ఈసంఘ కార్యనిర్వాహకసంఘ సభవారు ఆశ్చర్యనర సమావేశము 5-2-30 తేది 4 గంటలకు జరిపి ఈదిగవితీర్మాన ఏకగ్రీవముగా తీర్మానించిరి.

“ఆంధ్రదేశ రైలుప్రయాణికుల సౌకర్యార్థమై రైల్వే నిబంధనలకు భిన్నముకాకుండ జనసమ్మర్థమును నివారణచేయు చుటగాను మ-రా-రా-శ్రీ సూరంపూడి శ్రీ హరిరావుగారు చేసినవేషము ప్రశంసించుచు ఆంధ్రదేశ రైలుప్రయాణికుల సంఘ కార్యనిర్వాహకవర్గమువారు వారిని అభినందించుచున్నారు.”

సూ. నంజీవరాయణం,

తెజవాడ కార్యదర్శి.

‘స్వదేశమిత్రను’ వారపత్రిక

(చిత్రపటశోభితము)

50 సంవత్సరములకు పూర్వము, (క్రీ. శే.) జీ. సుబ్రహ్మణ్య అయ్యగారిచే ‘స్వదేశమిత్రను’ తమిళవారపత్రిక ప్రారంభింప బడెను. ఇంతకాలమునకు తరువాత (గత ఆదివారమునాడు) తిరుగా ఆవారపత్రికయే ప్రకటింపబడియున్నది. కాని శేడది చిత్రపటశోభితము.

దినపత్రికలో ఫలము చిక్కని సంగతుల నేకముల కి వారపత్రికలో ప్రాముఖ్య మొసంగబడునని పత్రికాధిపతులు తమ తొలిపలుకలలో నుడివియున్నారు.

(ప్రారంభసంచిక ప్రశంసనీయుముగానున్నది. ముఖ్యత్ర మున, చంకను మహమ్మదీయబాషని, చేరుకను హిందూబాష కుని గల భారతమాతచిత్ర మున్నది. ఈసంచికలో చిన్నికథ లు ను, దేశీ య, ని దేశీ య వార్తా సంగ్రహములును స్త్రీల యాభరణ, వస్త్రధారణాదివిషయములకు సంబంధించిన వ్యాసమును, నాట్య, సంగీతకళలను గూర్చిన వ్యాసములును గలవు. ముగియించినది తెలిసిన శ్రీ సి. సంబంధ మొదలియూ రుగారు తమ నాటకాభివృద్ధి ముగిసి యనేక వ్యాసముల నీవారపత్రికలో వ్రాయనున్నారు. వీనిలో మొదటిది మా కందిన సంచికలో గలదు. కడు చక్కగా నున్నది.

చెన్నైలో ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహకసంఘ సభ్యుల చిత్రము లిందుకలవు. ఇతర చిత్రములుకొన్ని కలవు.

దేశభాషపత్రికయగు ‘స్వదేశమిత్రను’ యొక్క యధి పతు లీ చిత్రపటశోభితమున వారపత్రికను ప్రకటించి, “రమ చందాద రుల కుటుంబములలో ప్రతివ్యక్తికినీ” దాని సమకరించు కట్టుగావింప సమకట్టినందులకు మాయభిసందనములు. ఈపత్రిక వెల రెండణాలు. మొదముపేటిలు-80 (విలాసము - స్వదేశ మిత్రను కార్యాలయము, రాయపేట, మద్రాసు.)

దుర్గామెడికల్ హాల్

గవర్నరు పేట, బెజవాడ.

గవేరియా మిక్చర్

గ్యారంటీగా 3 రోజులలో కుదురును

(1) ఈమందు పెగ్గోగములను నివారించి మూత్రము విడుదలవుచు గలగు పోటు, మంట, చురుకును యింజక్షన్ తోను పిచ్చికారితోను నిమిత్తములేకుండ తప్పక కుదుర్చును. నీసా 1-కి రు 3-0-0.

మూర్ఖారిప్టుము

(2) ఈమందు యెటువంటి మూర్ఖులైనను యెన్నిసంఖ్యరములనుండియున్న మూర్ఖులైనను గ్యారంటీగా కుదుర్చును. నెలకు పదిపావుమందు రు 3-0-0.

పాడలకు తైలము

131

(3) ఈ తైలము తైలపాడలనే గాక యితరవిధములైన పాడలను గూడ పోగుట్టును. ఇంకను తామర, గజ్జి, కర్పాటి మొదలుగాగల అన్ని విధములైన చర్మవ్యాధులను పోగుట్టి చర్మమును మామూలునీలికి మార్చును. డబ్బీ 1 కి రు 1-0-0.

“గుంటూరు జిల్లాకు యేతెట్టు:—

తాడికొండ మల్లికార్జునరావుగారు, గుంటూరు.”

ఏతెట్టు కావలెను.

131

“ఆనంద” వచన గ్రంథరత్నమాల

రామాయణము

9 సంపుటములు.

భాగవతము

8 సంపుటములు.

భారతము

12 సంపుటములు.

ఆర్. వేంకటేశ్వర్ ఆంధ్రు కంపెనీ,

ఆనందముద్రణాలయము, మద్రాసు.

ఏజెంట్లు కావలెను

41

తలనొప్పి, యికఃప్రయంజ, చేయి కాలు పట్టుకొనుట, కంటి నొప్పి మొదలగు వ్యాధులను ఒక తుణుములో పోగుట్టగల భారతీజెండిన్ “జామా తైలమునకు” సమమగు మందు తేరదీయు లేదు. చాల యోగ్యతాపత్రములను పొందియున్నది. టబ్బీ 1-కి అరకాలు 6 ఇచ్చి ఉపయోగించి చూడుడు.

అమర్ చెందు, శోభాచెందు

ఇంగ్లీషుమందులు పలసరకులు సల్పారీక్, నైట్రిక్,

మొర్రాటిక్ ఆసిడ్ల వ్యాపారస్థులు,

63 నెం. వైస్సనాయునివీధి, మద్రాసు.

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము

విద్యాప్రవీణులకు దేశభావయందు జ్ఞానముండవలెను

మద్రాస్ యూనివర్సిటీవారి గ్రంథనిర్ణయపద్ధతి నే విద్యాప్రవీణుల (శిరోమణుల) కాంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము వారింగీకరించియున్నాడు. అనగా వారి కాంధ్రభాషాజ్ఞానము కలుగుట కవకాశము నీయలేదు. దురవగాహములగు నన్ని కాస్త్రగ్రంథములను బరిచయముకే యావిద్యార్థులకు గాలము చాల నపుడు దేశభాషాగ్రంథములను జరుపుట కవకాశము లేదనితలచి కాబోలు మదరాసు విశ్వవిద్యాలయమువారు శిరోమణిత్వములకు చెలుగుగ్రంథములను మొట్టమొదట బాత్మగ్రంథములుగ నియమింపలేదు. ఇంతేగాక యప్పటి నీ తిగతులు చేటు. తెలుగునకు బ్రాధాన్యము లేదు. ప్రత్యేకముగ నందు తీర్థలయినవారికి యుద్యోగములు తక్కువ. అందుచే శిరోమణిత్వములకు చెలుగు విశేషముగ నవసరము లేకపోయెను. వారు తెలుగుచెప్పుటయు సాధారణముగ నవసరము లేకపోయెను.

ఇప్పుడన్నవో తెలుగున కాంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమువలన బ్రాధాన్యము సంభవించెను. కాలేజీలలోవలె మైక్రా-శ్లోలో ను మిడిల్ నూ-శ్లోలో ను గూడ చెలుగు పాచ్చుగ జెప్పువలసిన యవసరమెంతేని కలదు. ఈ నూ-శ్లోలో శిరోమణులుగూడ బనిచేయుచుండుటవలన వారికి చెలుగునుబోధింప నవసరముకలెను. అందుచే విద్యాప్రవీణులు తెలుగువ్యాకరణములను బ్రబంధములను బాతముచెప్పుటయు విద్యార్థులవ్యాసములను దిద్దుటయు జరుగుచున్నది. మనకు చెలు గెంతదేశభాషయొనను నవధ్యస్తమైనచో బాతముచెప్పుట చాలకష్టము. ఆంధ్రవ్యాకరణజ్ఞానమును ఛందోజ్ఞానమును జాల నవసరము. భాషలోని మర్యాదలు చాలవఱకు తెలిసియుండవలెను. పాతముమాట యటంబడినందు. ముఖ్యముగ వ్యాసమును దిద్దుట కిట్టిజ్ఞానము హెచ్చుగ నవసరమని నాయనధవపూర్వకాభిప్రాయము. పరిశోధకారులు పరోక్షముననుదురు. వారు విద్యార్థులను జూచిగాని, వారిజ్ఞానమునుబట్టిగాని మార్పుల నీయరుకదా. వారు విద్యార్థులవ్రాతలనుబట్టియే మార్పులనిచ్చెదరు కావున విద్యార్థులవాక్యరచన నిర్దుష్టమైయుండవలెను. ఇట్టి దోషరహితముగు వాక్యరచన విద్యార్థులకు బట్టుపడవలెనన్నచో బోధకు డెట్టిభాషాజ్ఞానము కలిగియుండవలెనో యాతని కాజ్ఞాన మెట్టికృషిచే లభించునో పండితులే యాలోచింతురుగాక.

కాస్త్రపతనముచే మనిశితమగుబుద్ధిగల విద్యాప్రవీణులు వైని చెప్పినట్టి యాంధ్రజ్ఞానమును స్వయంకృషిచే సంపాదించగల్గుదురని కొందఱభిప్రాయపడవచ్చును. అట్లు సంపాదించుట యసాధ్యముకాదుగాని కష్టసాధ్యము. అట్టివారు చాలతక్కువ గ నుండిన నుండవచ్చును. కాని సాధారణముగ బట్టుపడదు. ఇంతేగాక చాలమంది శిరోమణిమిత్రులే “ఆంధ్రభాష యొక రియొద్ద నభ్యసించినదే రాదు. ఇప్పుడుక్రొత్తగ గృహిచేయుట యు గన్తును” అని నాతో చెప్పుసారులు వచించిరి.

ఏషియను ఇన్సూరెన్సుకంపెనీ, లిమిటెడ్

ప్రధాన కార్యస్థానం - బొంబాయి

1928 సం॥లో భీమా వ్యాపారము	రు. 41,57,000
సంవత్సరాదాయము	5,16,395
లైపు ఫండు	12,50,113
అమలులోనున్న భీమాలు	1,00,00,000 కు వైగా
చెల్లించిన క్లెము	8,00,000

ప్రకటించిన బోనసు రు. 1000 కి రు. 38 చొప్పున, ప్రీమియము లేట్లు బహు చాక—పాలసీ మరతులు— సరఫమైనవి—కాశ్వత అంగవైకల్యమునకు, పాలసీదారునికి సంరక్షణ, పాలసీలు, రద్దు కాకుండుటకు, తగిన భద్రములు, మా పాలసీ లాసంగును.

ఆంధ్రదేశము నన్ని తావుల మంచిపలుకుబడి, అనుభవము, సమర్థతగల ఏజెంట్లు కావలెను

మిగత వివరములకు యీ దిగువవారికి వ్రాయుడు.

104-1

ప్రాంచి మేనేజరు, గుంటూరు, విజయనగరం

వనోషధిశబ్దార్థనిఘంటువు.

మూలకలయొక్క 35,000 సంస్కృతశబ్దములకు తెలుగు అర్థములు కలవు. క్యాలోకోతైండు వెల రు. 3-4-0 లు.

“భస్మప్రదీపిక”

ఇందు సమస్తభిజములు శుద్ధిచేసి భస్మములుచేయు యూనాని అయుర్వేదవిధానములు గలవు. తులం 1-కి రు 500 ల కిమ్మతీగల భస్మముగూడ గలదు. క్యాలోకోతైండు వెల రు. 2-0-0

98

రెడ్డి సోదరులు,

యవరము. గోదావరి.

వకటన పత్రిక

పశ్చిమగోదావరి జిల్లా తాలూకా గ్రామ కౌగ్రెసు సంఘ కార్యదర్శులకున్న ప్రచారకులకున్న విన్నపము

1. యీ జిల్లాలో చేర్చబడు కౌగ్రెసు సభ్యుల జాబితా యొక్క పుటిక పూర్తి జిల్లా కౌగ్రెసు సంఘ ఆఫీసునకు పంపుట పరిమళము. రిజిస్ట్రేషన్లు అనగా మొదలను చేర్చిన టువంటి బుక్కులు తాలూకా కౌగ్రెసు సంఘము లన్నచోట్ల ఆయా సంఘములలోనున్న శేడాజిల్లా కౌగ్రెసుసంఘ కార్యాలయమునకు చేర్చి భద్రముగానుండు యేర్పాటు ముఖ్యముగా గమనించవలసియున్నది. ప్రతి ప్రచారకులను సదరు బుక్కులు పూర్తి అయిన వెంటనే పంపు ప్రకారము కార్యాలయములకు వాపసు చేయగలందులకు కోరడమైనది.

2. సభ్యులవల్ల వసూలయ్యే పందాయనత్తు జిల్లా కౌగ్రెసు సంఘమునకు పంపుటకు యిదివరలో తీర్మానించబడినది. కనుక సదరు తీర్మానము ప్రకారము వెంటనే సదరు వైకము పంపిస్తూ ఆయా సంఘములకు కావలసిన వైకమును జిల్లా సంఘమునండి తెప్పించుకునే యేర్పాటు జరిపేయెడల తృప్తికరమైన పని జరుగగలదు గనుక ప్రచారకు లందరు యీ పయి విధముగా జరుపుటకు కోరడమయినది.

3. ప్రతి తాలూకాలోను సభ్యులను చేర్చుట పూర్తి అయిన వెంటనే గ్రామసంఘములు ఫిర్యా తాలూకా సంఘములకు సాపసాయి తెనేగాని జిల్లా సంఘము నుతనముగా యేర్పాటులు పిలవలగదు. గనుక ప్రతివారను తాలూకా ఫిర్యా గ్రామసంఘములు యేర్పాటు చేయుటకు మిక్కిలిగా పాటుపడుటకు కోరడమైనది.

పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా తాలూకా గ్రామ కౌగ్రెసు సంఘకార్యదర్శులకున్న ప్రచారకులకున్న విన్నపము.

స్వచ్ఛంద వైసికలను ప్రత్యేకముగా శేర్షి ఫిబ్రవరి 10 వ తేది నాటికి అఖిలభారత కౌగ్రెసు సంఘమువారికి తెలియ పరచవలసినదిగా తెలియిస్తున్నది. కావున జిల్లాలో ప్రతి గ్రామమునందును ప్రత్యేక వైసికల నేర్పాటుకావించి సదరు సంగతి యిక్కడకు ఫిబ్రవరి 5 వ తేదిలోగా తెలియపరచగలందులకు యిందుమూలముగా విన్న విందడమైనది. వైసికలు కౌగ్రెసు ఆదేశమును ఆమోదించినవారుగా వుండవలయును.

స్వచ్ఛంద వైసికసభ పశ్చిమగోదావరిమండల రాజకీయ సభలో పాటు తీసుకు గ్రామములో జరపవలసియున్నది. కావున సాధ్యమయినంతవరకు యీపని పూర్తి చేయగలందులకు ప్రార్థన.

బందా వియ్యన్న, ప్రధాన కార్యదర్శి.

రాష్ట్రేతరములందలి

అన్ని ఆంధ్రసంసల కొకవిజ్ఞప్తి

రాష్ట్రేతరరాంధ్ర మహాసభాస్థాయిసంఘ కార్యదర్శి గారు ఖరగ పురమునండి ఇట్లు వ్రాయుచున్నారు. సంఘములు సభ్యుల సహకారమున పరిల్లును. జాతులు సంఘముల సహకారమున నభివృద్ధి గాంచును. జాతుల సహకారమున దేశోన్నతియును, దేశముల సహకారమున లోకకళ్యాణమును సిద్ధించును.

ఆంధ్రేతర రాష్ట్రములందలి ఆంధ్రుల సాంఘిక కార్యముల నెల్ల కేంద్రీకరించు పడుదేశమున సమావేశపరపబడిన రాష్ట్రేతరరాంధ్ర మహాసభా సంఘముతో తమ సంఘమును సమీకరించుచు ప్రార్థించుచున్నాను. ఇట్టి సమీకరణమువలన రాష్ట్రేతరరాంధ్రులందైకమత్తయు పెంపొంది పరస్పర శ్రేయోభివృద్ధికి తగిన యనకాశములు కలుగగలవు. ఆంధ్రులెప్పుడును స్వను పరస్పర సహకార భావముగలిగి యభ్యున్నతి నొందుచు ఆంధ్రవాతీయ గౌరవమును వృద్ధిపొందించుచున్నారను గౌరవమును, యశస్సును పొందగలుగుదుము గాక!

ది 3.1-1929 తేదీని సమావేశమైన ప్రథమ రాష్ట్రేతరరాంధ్రమహాసభయందు "రాష్ట్రేతరరాంధ్రులం దాంధ్రవృత్తి త్వము పెంపొందింపజేయుదనియు, పరస్పర సహకార భావము నెలగొన జేయుదనియు, రాష్ట్రీయ, రాష్ట్రేతరరాంధ్రుల నడుమ దృఢతరమును, నిరంతరమును, అగు సన్నిహిత సక్రమ సంబంధముల నేర్పాటు జేయుదనియు, రాష్ట్రేతరరాంధ్రులను పోషించుచు నేతత్వ ప్రికై యీ దిగువ చెప్పబడిన మార్గముల నీమహాసభవారు నూచించుచున్నారు.

అ. ఉన్న ఆంధ్ర సంఘములను బలపరచుట, లేనిచోటుల సాపించుట.

ఆ. అన్ని ఆంధ్ర సంఘముల సమీకరించి, ఒకే సంస్థ యందు కేంద్రీకరించుట.

ఇ. సాంఘిక విజ్ఞానము నన్ని ప్రదేశముల వాకేరించి నెలగొన ప్రచారము గావించుట అని తీర్మాన మొకటి చేయబడియుండెను. కొన్ని ప్రదేశములందలి ఆంధ్రసంఘము లి

సమీకరణ కార్యమునకు తమ యంగీకారమును తెలిపియున్నవి. బర్మా, బొంబాయిలందు రాష్ట్రేకేంద్ర సంఘములు స్థాపింపబడినవి. ఆ రెండు రాష్ట్రములందలి ఆంధ్రసంఘము లాయరాష్ట్రే కేంద్ర సంఘమున లీనమగుటో సమీకరింపబడుటో వెంటనే జరుపగోరవను. మరియు నితరరాష్ట్రములందుగల ఆంధ్ర సంఘములు వెంటనే రాష్ట్రేకేంద్ర సంఘస్థాపనకు పూనుకొనవలయును. ఏయే ప్రదేశములం దాంధ్రసంఘము లున్నవో తెలియని స్థితియందున్నది, గావున నీ ప్రతికాపాతలూ విషయమును నాకు తెలియజేయగలందులకున్నా ఆయా సంఘములు తమ యంగీకారమును తెలుపుటకున్నా ప్రార్థించుచున్నాను. కేంద్రీకృత ప్రయత్నమునగాని రాష్ట్రేతరరాంధ్రు లభివృద్ధి నంద జాలరనియు, సమీకరణమే తరణోపాయమనియు నింకొక లేవ రాష్ట్రేతరరాంధ్ర సోదరుల కెల్ల విన్నవించుచున్నాను.

భండారు దండపాణి కార్యదర్శి.

వాతావరణ ప్రితి

1930 సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 7 -వ తేది శుక్రవారము

Table with 5 columns: వాతావరణము, ఉష్ణోగ్రత, తేలికపాటు, వర్షపాతము, గాలి వేగము. Rows include various weather conditions and measurements.

సర్వార్థము: మల్కాగూడనున్నది గోపాలపురములో పగటి రాత్రివేడిమి తక్కువ! ఇతరచోట్ల 2 మొదలు 5 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

డక్కన్: కడపలో పడటివేడిమి 6 డిగ్రీలు తక్కువ కర్నూటము: పగటివేడిమి 4 డిగ్రీలు తక్కువ రాత్రి వేడిమి 2 మొదలు 6 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

ఎ. ఎ. నారాయణయ్య, సహాయ వాతావరణావ్రుజ్ఞుడు.

అగ్ని ప్రమాదము

(రూటు)

లండన్, ఫిబ్రవరి 6:—జపాను నౌకలో నలుగురు పని వాండ్లు చనిపోయిరి. 24 గదులు అంటుకొన్నవి. ప్రథమ యానమును తేయవలెగా ఇట్లు జరిగెను. 100 వేల పానుల నష్టము గల్గెనట.

లాహారు కుట్ర కేసు

ముద్దాయిలందరు నిరశన వ్రతము

కేసు శనివారము నాటికి వాయిదా లాహారు, ఫిబ్ర 6:—కుట్రకేసులోని ముద్దాయి లందరును అహారనిరసనవ్రతము బూని కోర్టునకు రా నిరాకరించి నందున సైమలు మేజిస్ట్రేటుగారు కేసు శనివారం నాటికి వాయిదా వేసిరి. (ఆ. ప్రె.)

కృష్ణాచారిగారి భారతదేశ సంచారము

శాననోల్లంఘన ప్రచారమునకుగాను బెజవాడ, ఫిబ్రవరి 7:—శ్రీ కాశీకృష్ణాచారిగారు భారత్ సనాతనధర్మవైదికపక్ష నాయకులు. ఆంధ్ర మహారాష్ట్ర కర్నాటక, బొంబాయి, నంగరాష్ట్రములందు సంచారముజేయ నుద్వక్తులై యీపూరువచ్చిరి. కారదాచట్రము నుల్లంఘించుటకు తమపక్ష కార్యక్రమము నిర్ణయించుటకీ సంచారము తలపెట్టి నట్లు తెలిసిరి. భారతదేశ రాజకీయవిమోచనకై యెల్లరు ఒకేరీతి కృషి జేయ తగుపాదనగూర్చి అన్ని పక్షములవారి నొకవిధానమున కొప్పింప కౌగ్రెసునాయకులతోను, యితర పక్ష నాయకులతోను, గూడ ఆలోచింప దలంచిరి. (ఆ. ప్రె.)

కరాచీ కాంగ్రెస్

అప్పజే యేర్పాట్లు ప్రారంభమవుట కరాచీ, ఫిబ్ర 6:— నిన్నరాత్రి జరిగిన పురజనులసభ లో రాబోవు కరాచీకాంగ్రెసు ఆహ్వానసంఘమునకు సభ్యులను శేర్షిపని ప్రారంభింపబడెను. శ్రీయుత నారాయణ్ దాసు ఆసంద్ బేగా రధ్యక్షతవహించిరి. పురప్రముఖులనేకులు విచ్చే సియుండిరి. ఇప్పటినుండియే చురుకుగా పనిచేయవలయునని సభ్యులను కోరుచు, శ్రీయుత హుయిక్ రాయ్ గారును, స్వామీ గోవిందానందగారును ఉపన్యసించిరి. (ఫీ ప్రె.)

కుంభ మేలాలో హిందూమహమ్మదీయ సాభాత్వత్వము

అఖిలభారత హిందూమహమ్మదీయ సభ్యతా ప్రవర్ధన సంఘము స్థాపింపబడును ఆలహాబాదు, ఫిబ్ర 6:— హిందూ, మహమ్మదీయ సంఘములను రెంటికిని జెందిన మతాధికారులు కొందరు కుంభ మేలావద్ద సమావేశమయి, యీరెండుసంఘములకును, యితర హైందవసంఘములకును పరస్పర సాభాత్వత్వమును పెంపొందింపజేయుటకై, అఖిలభారత హిందూ-మహమ్మదీయ సఖ్య తా ప్రవర్ధన సంఘము నొకదానిని స్థాపించుటకు నిశ్చయించిరి. ఈపనిని నిర్వహించుటకై స్వామీ బ్రాహ్మనంద్ బా (రుషీ కేమ్), మాలానా ఖాఫీసాహేబ్, స్వామీ ప్రకాశానందగార్లను కార్యదర్శులుగను, పండిత కననాల్లాగారిని కోశాధిపతులుగను గల కార్యనిర్వాహక సంఘముకట్టి యొన్ను కొనబడెను. (ఆ. ప్రె.)

చాలాయెక్కవ శిక్ష విధింపబడును

జ్ఞానాంజన్ నియోగిగారికి మేజిస్ట్రేటు విధించిన శిక్షను కూర్చి పై. కో. అభిప్రాయం కలకత్తా, ఫిబ్రవరి 6:—శ్రీయుత జ్ఞానాంజన్ నియోగిగారికి ఆలీపూరు మేజిస్ట్రేటుచే విధింపబడిన ఒక సంవత్సరం కఠిన శిక్ష, మూడు నెలలకు హైకోర్టువారిచే ఆపీలులో తగ్గించివేయబ డెను. నియోగిగారి యుపన్యాసపద్యములనుబట్టి, వారికి క్రింది కోర్టువారిచే విధింపబడినశిక్ష చాల యెక్కువయని న్యాయమూర్తులు పియర్సన్, ప్యాటర్నోసన్ గార్లు తమ తీర్పులో నుడివిరి. (ఫీ ప్రె.)

మదరాసు ధాన్యముల ధరలు

(7-2-30)

పచ్చిబియ్యము (పొ 1-కి పౌ 164)	రు. అ. పై.
బెజవాడ " "	12 8 9
తెనాలి (కొత్త) " "	18 8 9
ఉప్పుబియ్యము	
నగర (కొత్త) " "	12 14 9
" (పాత) " "	12 2 9
మినక్ " "	10 12 9

నూకలు

రంగూన్ అఫీసు రకము:—

ఎ 1 (బి 1-కి పౌ 210)	18 12 9
ఎ 2 " "	12 8 9
ఎ 3 " "	11 4 9
బి 1 " "	18 4 9
బి 2 " "	12 0 9
బి 3 " "	10 12 9
బి 4 " "	9 4 9
సి 1 " "	11 8 9
సి 2 " "	10 0 9
సి 3 " "	8 12 9

బజారు రకము నెం. 1, 2, 3, 4.

(బి 1-కి పౌ 210) 8 8 9 మెల్ల 11 8 9 నెలకు

నెగాక్ నెం. 1 (బి 1-కి పౌ 240) 16 0 9

" నెం. 2 (" 218) 14 0 9

పుట్టుబియ్యము

తెలుపు (42 పళ్లు గలది)	10 12 9
నలుపు " "	18 0 9

గోధుమలు

కందా (205 పౌనులు) స్టాక్ లేదు

రాగులు

బొంబాయి (48 పళ్లు గలది)	7 12 9
దవనగిరి (65 ")	8 6 9

కాయధాన్యములు

తెనకపప్పు:—

రంగూన్ (బి 1-కి పౌ 192)	17 12 9
కరాచి (" 205)	ప్రాకులేదు

బెంగాలు తెనకలు:—

పంబాబు (" 205)	17 4 9
బిరు " "	16 0 9

పెసలు:—

రంగూన్ (" 195)	14 4 9
కంభంబెట్టు (" 208)	15 0 9
మురినా (" 195)	18 0 9

బటాణి గింజలు (ఆర " 205)	17 8 9 18 6 9
" (" 164)	14 4 9
" (కలకత్తా 205)	17 4 9

ఉలలు:—

తిరుపత్తూరు (52 పళ్లు గలది)	8 4 9
కడగం (48 ")	7 0 9

కంది పప్పు:—

కాన్పూరు (బి 1-కి పౌ 205)	19 12 9
కలకత్తా " "	19 0 9

మినములు:—

రాయపూరు (" 218)	15 12 9
గుల్బర్గా " "	17 8 9
బచారా " "	18 0 9
నిక్రాబాద్ " "	16 0 9

కేసరి పప్పు:—

(మినక్) నెం. 1 (" 205)	16 12 9
" 2 " "	16 0 9
" 3 " "	15 8 9

చిక్కుడు గింజలు (" 192)	12 4 9
--------------------------	--------

అలదండలు (బావా):—

(పెద్దనెల) (" 195)	16 0 9
(చిన్ననెల) (" 214)	16 0 9

14-వ కృష్ణామండల సహకార

మహాసభ

ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులుగూ గొట్టెపాటి బ్రహ్మయ్యచౌదరిగారి స్వాగతోపన్యాసము

మనదేశములో సహకారోద్యమము ప్రారంభమై యిప్పటికి షుభము 26 సంవత్సరములే యైనను స్వల్పకాలములోనే యీ యుద్యమ మంతవర క్రమము అభివృద్ధి చెందుటకు కారణముగా మించినచో దేశమునకంతకు పునాదియైన క్రైస్తవయొక్క పరస్పర సహాయమే కారణమని చెప్పక తప్పదు. తక్కినదేశములలో ప్రస్తుత పరిస్థితులవల్ల యీ యుద్యమముయొక్క వృద్ధి క్షయములను పరిశీలించినచో యంతర్వర్తితమిని అభివృద్ధిపొందిన దేశమునకంటెలేదు. ఈదేశములో యింకను యెక్కువగా అభివృద్ధి పొందుటకు నుండుటకు, దేశములో ప్రజలు విద్యాబంధము లేనివారగుటచేతన, ప్రభుత్వము వారియొక్క అలసత్వముచేతను పుద్యమము నుండగించి నూటికి యిద్దరికంటె హెచ్చినభూమి యీ యుద్యమమున చేరి యుండలేదు. మన కృష్ణా జిల్లాలో గల 1017 గ్రామములలోను 572 సంఘములు మాత్రమే కలవు. ఇందుచాల భాగము ఎదురుబొందుట లేక నామమాత్రా నభివృద్ధియై యున్నవి. పంచాయితీ దారుల తగిన శిక్షణలేకుండుటచేతను, రైతుల నిరంతరము వీధివీధిచేయుముఠాముల విమర్శకి తగినంత అవకాశ మివ్వకార సంఘములందు లేకుండుటచేతను పున్న స్వల్ప అవకాశములనైనను పునఃపొందుకొనటకు సంఘములవారుకొన నూర్పులను డిసార్డుమెంటువారు నెంట్ చేయుటకుండుటవల్లన, సంఘముల అభివృద్ధికి అటంక కారణమని చెప్పవలసియున్నది.

ప్రస్తుతమున్న యీ సంఘములు రైతులయొక్క నిత్యకృషి వ్యవహారములకు, శిక్షలు పెగైరాలు చెల్లించు స్వల్పవిషయములకు తప్ప రైతుయొక్క ఋణగ్రస్తతన దీర్చజాలకున్నవి. రైతు ఋణ విముక్తి పూర్తిగా గావించబడలేనన్ని ప్రతిపదిగ్రామముల కొకటియైనను భూమి తనఖా బ్యాంకులందుట అవసరము. ఇది ఎరలో యీ భూమి తనఖా బ్యాంకులు స్థాపించుట కొంత కష్టమైనను, కేంద్ర తనఖా బ్యాంకు స్థాపించుట వలన కొంతవరకు యిష్టాదులు తీరునని యాసించుచున్నాము. దేశమంతయు యొక్కయొక్క భూమి తనఖా బ్యాంకులు, నెల్లివీరినెనేగాని రైతుయొక్క ఆర్థిక పరిస్థితులు చక్కబడలేరవు. భూమి తనఖా బ్యాంకులు స్థాపించుటలో సహకారోద్యోగియులు, అనుద్యోగియులు కలిసి ఆచరణయోగ్యమగు నొక కార్యక్రమమును ఆచరణలోకి తీసువలసియున్నది. ఈ సందర్భములో ఆంధ్రదేశమునకు ప్రత్యేకముగా నొక భూమి తనఖా బ్యాంకును, ఆంధ్రరాష్ట్రమున కొక కేంద్ర సహకార బ్యాంకును స్థాపించుట ముఖ్య అవసరం. మరియు రాజధాని రిజిస్ట్రారును దేశీయులే యేర్పాటు చేయవలసినదిగా చాల కాలమునుండి చేయుచున్న ఆందోళన భూస్వాములుగావించుటకు బదులు ఈసర్వమునుమాడ అట్టికొర్రెలను తృణీకరించి మరల విదేశీయులే రిజిస్ట్రారుగా నియమించిన యీ ప్రభుత్వమువారి చర్యను తీవ్రముగా గర్హించవలసియున్నది. ప్రస్తుతము భూమి తనఖా బ్యాంకుల వ్యవహారపద్ధతిని గమనించినచో రైతుయొక్క అవసరములకు గడపుటకు బదులుగా అప్పలనిచ్చుటలో గలకలముపడవలన వ్యవహారచిక్కులును, నిరుత్సాహమును కలుగుచున్నది.

ఇటీవల మాత్రముగా స్థాపించబడిన మద్రాసు కేంద్ర భూమి తనఖా బ్యాంకుకు ప్రభుత్వములై మాత్రముగా యీ జిల్లాలో స్థాపించబడిన గుడ్లవల్లేరు, వడ్లమన్నాడు భూమి తనఖా బ్యాంకులలో షుభము లక్షరూపాయలు డిబెంఛర్లను కొని అత్యంత సహాయమునగ్న దాక్తురు స్వామినాథముగారి అకాల మరణమువలన తీరనినష్టము కలిగినది. ఆసానములో తిరిగి డిల్లీ హెచ్చర్ రామచంద్రరావు పంతులుగారు యెక్కుకొబడి నందున త్వరలో యీ భూమి తనఖా బ్యాంకు సర్వతోముఖమైన తనయాశయములను, నెలవేర్చుగాకయని విశ్వసించుచున్నాము.

భూమి తనఖా బ్యాంకులనుండి డిబెంఛర్లనుకొనుటకు స్వదేశీ భూమి కంపెనీలు సహాయపడవలసిన దాక్తురు స్వామినాథముగారి నెలవిచ్చియున్నారు. కాని యంతకుపూర్వమే, వడ్లమన్నాడు భూమి తనఖా బ్యాంకునుండి ఆంధ్రప్రదేశ్ మార్కెట్ కంపెనీవారు పదివేల రూపాయల డిబెంఛర్లను కొని రైతుల క్షేమమునకు పాటుబడుచున్నందుకు వారికి నాకృతజ్ఞతాభివందనములు.

భూమి తనఖా బ్యాంకులనుగురించి యొకమాట మాన్యువిషయమై చెప్పవలసివచ్చును. దాదాపు 1½ సంవత్సరమునుండి ఘంటసాల నెంట్లుగా భూమి తనఖా బ్యాంకు నొకదానిని స్థాపించు విషయమై ప్రయత్నములు చేయుచున్నాము. కాని యింకను ఫలవంతము కాలేదు. కేంద్రభూమి తనఖా బ్యాంకు స్థాపించబడినది గనుక త్వరలో మాయాశయములను నెలవేరునని తలచుచున్నాము. రైతుయొక్క ఆర్థికపరిస్థితులు బాగుపడవలె

పండిత జవహరలాలు

నెహ్రూగారు

రాయబెరిలికి చేరువనున్న గ్రామములకు వెళ్లుట

ఈ శుక్ర 5 వ తేదీన ఉదయము జవహరలాలుగారు రాయబెరిలి వచ్చిరి. మధ్యాహ్నము మోటారుబండిలో కొన్ని గ్రామములకు వెళ్లిరి. తైరిగోవర్ధనపురమునందు గ్రామస్థుల సభలో నుపన్యసించిరి. సభ జరుగనను విషయము అవ్యతిరేకతలైయుటచే నోటికొను నచ్చువేయించి విరివిగా ప్రకటనచేయుటకు వీలులేక పోయినను సుమారు నాలుగు వేలమంది వ్యవసాయదారులు సభకు వచ్చిరి. భాకూరు మహేశ్వరారాయణ సింగుగారు రధ్యక్షత వహించిరి. ఆ సభలో పూర్వస్వరాజ్యమును గూర్చి జవహరలాలుగారు నుపన్యసించిరి. "సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యములభించిన నేగాని రైతుల కష్టాధిక్యమును కొల్లగొట్టువద్దతి తొలగదు. ఆయోధ్యలో మూడేడ్లనుండి నరుసగా పంటలు పోవుచుండుటచే అచటి రైతులు మిక్కిలి దురవస్థకు పాలై యున్నారు. ఇట్టి స్థితిలోగూడ తాలూకాదారులు శిస్తును చాల హెచ్చించుచుండుటయొక్క నజరానాలును వసూలు చేయుటకుగూడ ప్రయత్నించుచున్నారు. అక్రమముగా శిస్తులను విధించుటయును పాలములలోనుండి, వెడలుగొట్టుబడులనుగూడ నిరాకరింపరాదు. కాంగ్రెసువారి ఉత్తమ ప్రయత్నము. మిక్కిలి దీనస్థితికి వచ్చియున్న రైతులే నీనికి తగిన ప్రతికృతిని నీరపరచవలసియున్నది. వ్యవసాయదారులు గ్రామ పంచాయితీల వేర్వేరి చానిద్యారా కాంగ్రెసులో చేరవలెను. పన్నులను చెల్లించవలదని కాంగ్రెసువారి రాజ్యాపిచినచో రైతులందరూ సమిష్టిగా పన్నులను నిరాకరింపవలెను గాని విడిగా నిరాకరింపరాదు. కాంగ్రెసువారి ఉత్తమ ప్రయత్న లేకుండ చాల పన్నులను నిరాకరింపరాదు. ప్రస్తుత స్థితిలో పన్నులను హెచ్చించుట మిక్కిలి ఘోరము గావున యీ హెచ్చుపన్నును నిరాకరించుటకు రైతులను సంపూర్ణమైన హక్కు కలదు. కాంగ్రెసుకు లోబడియుండు సభ్యుని పెక్కు గ్రామ పంచాయతీలను మీ రేర్పరచించుటకు నేను మిక్కిలి సంతసించుచున్నాను. ఈ మండలమున ప్రతిగ్రామమునందును 26 వ తేదీన పూర్వస్వరాజ్యోత్సవమును జరిపించుటకు నే నీ మండలమువారిని చాల కొనియాడుచున్నాను" అని జవహరలాలుగారు సభలో నుడివరి.

ఆనాడు సాక్షుంకాలము రాయబెరిలిపట్టణమున మాతా ప్రసాదమిత్రగారి అధ్యక్షతక్రింద జరిగిన సభలో మరల జవహరలాలుగారు నుపన్యసించిరి. ఆ సభకు పెక్కువేలమంది వచ్చిరి. 6 వ తేదీన చాల గ్రామములలో జవహరలాలుగారు నుపన్యసించుటకు కొరబడిరి. చాలచోట్ల సభ లేర్పాటు చేయబడెను.

(ఫీ. వెస్.)

నన్న సహకారోద్యమములో విశేషముగా కృషిసల్పి అభివృద్ధిగాంచుచున్న, జక్కనీ, డెన్నాచర్ల, ఇటలి మొదలగు పాతాత్ర్యదేశములవలె మనదేశమున గల వివిధసహకారసంఘాలు, అభివృద్ధి చెందిన నేగాని దేశసాభ్యాగ్యము చేశారు. ఇందులకు స్వల్పవాయిదాలకు అప్పుల నిచ్చు సహాయపరపతి సంఘములను, దీర్ఘ వాయిదాలపై రైతుయొక్క ప్రాత అప్పులను దీర్చు భూమి తనఖా బ్యాంకులను రైతుయొక్క పంటలను విడుదలచేయుటకును, కావలసిన వస్తువులను సమకూర్చుటకును వీలగు క్రయవిక్రయ సంఘములను, వ్యవసాయదారులకు పునఃపొందు వ్యవసాయ పుత్పత్తి సంఘములను, కష్టించి పనిచేయు పేదలకు పునఃపొందించు పారిశ్రామిక సంఘములను ముఖ్యవిషయములు. ఈ పరిశ్రమలలో ముఖ్యపరిశ్రమ అయిన ఖద్దరునుగురించి విశేషముగా చెప్పవలసిన అవసరంలేదు. ప్రతివారును దాని ప్రాముఖ్యమును గుర్తించియున్నారు. సహకారసంఘములద్వారా ఖద్దరు వ్యాప్తినిగావించినచో దిక్కులేవట్టియు పంటిపూట గంటి కాధారము లేనట్టియు, దర్జీసారాయణుల పాటికి కామధేనువై దేశకళ్యాణమును చేశారవు. ఇందులకు దాహరణముగా గాంధీసుహృద్భావన పాగడగనన విజయనగర సహకార సంఘము గురించి మీరెల్లరు వినియుండుదురు. సోదర సహకారులారా, ఖద్దరు నభివృద్ధిచేయుటలో మీరెల్లరు నిరంతర కృషిగావించుడు. ఈరీతినే ఆనాడునుండియు, గ్రామములకు తోడ్పడు యితర సామదాయకసంస్థల పునరుద్ధరింపుడు. ఆదియే గ్రామ పునర్నిర్మాణము. గ్రామ పునర్నిర్మాణము విషయమై మన జిల్లాలో మద్రాసు రాష్ట్రము సహకార సమ్మేళనమువారి యొక్కయు కృష్ణాకోఆపరేటివు బ్యాంకు వారియొక్కయు సహాయమున ప్రస్తుతం గుడ్లవల్లేరులో నడుపబడు గ్రామ పునర్నిర్మాణ కేంద్రమువారి ఆదర్శప్రాయము. కార్యమును కొంతవరకు ప్రశంసించవలసియున్నది. ఇట్టి పునర్నిర్మాణమే దేశమంతటను జరుగవలసియున్నది.

రైల్వే ప్రయాణీకుల సభ

నిడదవోలు 28-1-30

శ్రీ సూర్యదేవర సంజీవరాయణంగా రథ్యతుత వహించిరి

ఆమోదించబడిన ముఖ్యతీర్మానములు

తాడేపల్లిగూడెం, రాజమహేంద్రవరముల మధ్య ప్రయాణం చేయుటకు ప్రయాణీకుల సౌకర్యమునకై రైల్వేవల్ల నిబంధనలకు లోబడి రైల్వేలో శ్రీ సూర్యదేవర శ్రీహరిరావుగారు గొలుసును లోగిచేయు పత్యాగహారాపముగా చేయు ప్రజా సేవకు నాటికి యీసభవారు కృతజ్ఞత జూపుచున్నారు.

శ్రీ హరిరావుగారి సత్యాగహరీక్షవల్ల రైల్వే అధికారులు అదనపు ఉద్యోగములను తాత్కాలికముగా నియమించి రైల్వేలో జనమును క్రిక్కిరిసి కూర్చోనకుండా నుండు నట్లును, రైల్వేలో నియమిత ప్రకారం ఎక్కే జనమునకు అదనముగా నన్ను వారిని ఖాళీగాయున్న పెట్రెలోనికి తీసుకువెళ్లుట మున్నగువాటిని గూర్చి చేసిన సమస్యలు ములకు రైల్వేవారిని యీ సభవార భవించియుండు రైల్వేలో చోటులేక ఆగిపోయిన ప్రయాణీకులకు చాలయిబ్బంది కలుగుచున్నదిగా అదనపు రైల్వేలో ప్రతిబండికి తగిలించి యీ యిబ్బందిని తొలగించుటకై వెంటనే ప్రయత్నింపవలెనని యీసభవారు కోరుచున్నారు.

కలకత్తా, చెన్నపురి వెళ్లు మైళ్లలో ప్రయాణీకులకు మూడవ తరగతి లగాయితు రెండవతరగతివరకు తాడేపల్లిగూడెం రాజమహేంద్రవరముల మధ్యనున్న ఒకప్పుడు ఏలూరువరకును టిక్కెట్లనుయిచ్చుట నిలుపుదల చేయునట్లు రైల్వేవారు ఉత్తర్యులను స్టేషనుమార్గముల పంపినట్లు తెలుపుచున్నారు. ఇది చాలా యిబ్బందిగానున్నది. కావున, బెజవాడ లగాయితు చామర్ల కోటవరకు మూడవ తరగతి, యింటరు తరగతి పెట్రెలను అదనంగా మైలునకు తగిలించునట్లు ఏర్పాటు చేయవలెనని యీ సభవారు కోరుచున్నారు.

ప్రస్తుతం రాజమహేంద్రవరమునంచి సాయంకాలం మైలు ఆనంతరం బయలుదేరు 198 నెంబరు కోచిని మైలునకు ముందుగా బయలుదేరునట్లును, యీ బండినే ఏలూరువరకు నడుపునట్లును, తిరిగి యీ బండి మరునాడు ఉదయం మైలునకుముందుగా బయలుదేరునట్లును ఏర్పాటు చేయవలసినదిగ యీ సభవారు కోరుచున్నారు.

తాడేపల్లిగూడెం రైల్వేస్టేషను లగాయితు రాజమహేంద్రవరం స్టేషనువరకును ప్రతి రైల్వేస్టేషను ఉద్యోగములందరు శ్రీహరిరావుగారికి అదనపరమైన నిర్బంధములకు కలగచేయుచున్నారు. కావున అట్టి నిర్బంధములు జరుగకుండా వెంటనే తన చర్యను తీసికోవలెనని రైల్వేపరిపాలకులను యీ సభవారు కోరుచున్నారు.

రైల్వే అధికారులు ప్రయాణీకుల యిబ్బందులను సవరణచేయుటకు వాగ్దానముయిచ్చి తన ప్రయత్నములు ప్రారంభించినందున శ్రీహరిరావుగారు యింతటనుంచి తమ రైల్వే సత్యాగహరము ప్రస్తుతం నిలుపుదలచేయవలసినదిగ యీ సభవారు కోరుచున్నారు.

నరసాపురం నిడదవోలు రైల్వే లైన్ ను మీద నడచే రైల్వే టుయనునకును మెయిను లైన్ మీద నడచే రైలుబళ్ళుటయి మునకును ఏ విధమైన సంబంధములేదు. యీ అనర్థమును తొలగించి మెయినులైన్ బళ్ళును యీ బ్రాంచిలైన్ బళ్ళును తగిన రీతిని టుయియును ఏర్పాటుచేయుట ముఖ్యవసరమని యీ సభవారు కోరుచున్నారు.

ప్రయాణీకుల సౌకర్యములు కనుగొనుటకు ఏర్పరపబడిన ప్యాసెంజర్ ఇన్స్పెక్టర్ల సంఖ్య తగ్గించియుండుటచే ప్రజలకు చాలయిబ్బంది కలుగుచున్నదిగావున తిరిగి ఎక్కువ మందిని నియమించి తన సౌకర్యములను ఏర్పాటు చేయవలసినదిగ యీ సభవారు కోరుచున్నారు.

నిడదవోలు నరసాపురం లైన్ మీద రాత్రిల్లూడ రైలు బళ్లను నడుపుటకు యీ సభవారు కోరుచున్నారు.

వై తీర్మానములనుగూర్చి ఆములులోనికి తెచ్చుటకై ఆంధ్రదేశ రైల్వేప్రయాణీకుల సంఘమునకు అధికారమిచ్చుచు వారికితోడ్పాటుగా యీ దిగువవారిని నొక సలహా సంఘముగా నియమించుటకు తీర్మానించడమైనది.

- (1) తల్లాప్రగడ నరసింహశర్మగారు.
- (2) తాడిపేటి కలుంబశాస్త్రిగారు.

సూర్యదేవర సంజీవరాయణం. అధ్యక్షులు.

మీజీవితము గొప్పగను ఆరోగ్యముగ నుండుటనుగూర్చి మీరు గర్వపడవలదా?

తక్షణమే నరములను బుద్ధిని శరీరమును పెంపుచేయుదు. శరీరశక్తిరల్పమును, శక్తి తీసికొనుటవలన కలుగజేయుములను రానియక కాపాడుటకు మా ఆయుర్వేద రత్న పండిత డాక్టర్ ఎన్. వి. శ్రీరామాచార్యగారి

అంత గొప్ప వైద్యశాస్త్రవేత్తలలో కొనియాడబడి నమృతముగ శాస్త్రీ అముగ తయారుచేయబడిన వనములకు, మెదడుకు బలము నిచ్చుటలో యమోఘమైనది. సి. క. మ. శరీరమునుండి ప్రతిభాగమునకు బలము నిచ్చుటలో తక్షణమే యంతటి దీర్ఘ శక్తిగల నను, బలహీనతలనను మదుచ్చుటలో అసమానమైనది. త్వరలోనే బలమునిచ్చి నరములలోను రక్తనాళము లలోను పరిశుభ్రమైన నూతన రక్తమును ప్రవహింపజేయును.

సిద్ధకల్ప మకరధ్వజము మహాచందనాది తైలము ఒక సీసా 60 మాత్రలు గలది ౫ 10. 12 ఔన్సుల సీసా 1 కి ౫ 5.

THE MADRAS AYURVEDIC PHARMACY, LTD.
Post Box No. 151, Madras,
Phone Nos:— 3034 & 2737. Tel. Add: "KALPAM", MADRAS.
Manager:— V. RAGHUPATHI, B. A., B.L.

నోట్ ప్రత్యేక మండులు

దీర్ఘ వ్యాధులకు బోషణములు నిర్ణయించబడును. కోగికి ఒక గుండు అనుమతించి పక్షమున మరయుకమందు నిచ్చి వ్యాధిని పూర్తిగా నివారించేసి పంపగలరు. ఇట్లు మందులు మార్పు నపుడు ప్రత్యేకచార్జీ చేయించబడదు. స్వయముగగాని, పోస్టు ద్వారాగాని సలహా పొందుదు. సలహాలను పొందుటకు సమయము.

(హెడ్ ఆఫీసు)

289, ఎస్.వెల్.నేడే టెలింగు, చెనా బజారుకోడ్డు, నా. కా. 2 మొదలు 4 వరకు.

(సిటీ బ్రాంచ్)

2-4 మాంటూరోడ్డు(బసాటా హోటల్ కు ఎదురుగా) సాయంకాలము 4 మొదలు 7 వరకు.

(బౌ స. ధ శాల)

"సీతావిలాస్" నెం 16 సెంట్రాల్ కెటిడ్రల్ రోడ్డు, తేనాంపేట. థిల్ 8 Xoll మొదలు 11 వరకు.

ఫోరు నెంటుజారి గెజటు

4-2-30

రిజిస్ట్రేషను శాఖ

ఈక్రిందివారు ఆయాస్థలములకు అన్యారెస్సెన్ రిజిస్ట్రార్లుగా నియమింపబడిరి:—

- ఏ. కె. సుబ్బారాయ అయ్యగారు, కృష్ణా.
- కె. మహాస్వామిశాస్త్రిగారు, గుంటూరు.
- యు. గోవిందరావుగారు, విశాఖపట్నం.

అభిన్నాని శాఖ

జి. కృష్ణస్వామి ముదలియ్యగారు మద్రాసుజిల్లా వెలు రిసర్వే ఆఫీసరుగా నియమింపబడిరి.

ఈక్రిందివారు ఆయాస్థలములకు సహకారసంఘముల డిప్టీరిజిస్ట్రార్లుగా నియమింపబడిరి:—

- కె. రంగస్వామినాయుడుగారు, నెల్లూరు.
- మహమ్మదు మొహిద్దీన్ అదీనీసాహెబుగారు, రాజమండ్రి.

- ఆర్. సి. రథోగారు విశాఖపట్నం
- ఆర్. పద్మనాథనాయుడుగారు గుంటూరు
- వి. శివసుబ్బారావుగారు మద్రాసు
- జి. విశ్వనాథ శెట్టిగారు కర్నూలు
- ఏ. వి. వరదరాజ ముదలియ్య (అసిస్టెంటు ఇండస్ట్రి) యలు యింజనీరు) గారు బెజవాడనుండి బళ్లారికిని, కె. గోవింద విానను (అసిస్టెంటు ఇండస్ట్రియలు యింజనీరు) గారు బళ్లారి నుండి బెజవాడకును బదిలీచేయబడిరి.

పబ్లికేషన్లు లేబరు శాఖ

ఈక్రిందివారు ఆయావిజనలకు ఎగ్జిక్యూటివు ఇంజనీయరుగా నియమింపబడిరి:—

- ఏ. యంతుగారు కర్నూలు
- టి. మోక్ష్యగారు విశాఖపట్నం
- ఆర్. హెచ్. స్వీట్సుగారు కృష్ణా
- ఎఫ్. విల్లెట్టు. బిర్లాండుగారు బళ్లారి
- పి. వి. చాగిగారు గవర్న మెంటు ఎక్జిక్యూటివ ఇన్స్పెక్టరుగా నియమింపబడిరి.

స్థానికస్వపరిపాలన శాఖ

బొల్లా వెంకటసుబ్బారావుగారు నరసాపురం తాలూకా కు పంచాయతుల ఆర్డర్ల జరుగా నియమింపబడిరి.

ఎం. త్రిలోచనపాత్రోగారు బరంపురం తాలూకా బోర్డుకు వైకుంఠదేవులుగా నెన్నుకోబడిరి.

రివిన్యూశాఖ

ఎస్. నరసింహారావుగారు బళ్లారి ప్రెజిడెన్సీకలెక్టరుగా నియమింపబడిరి.

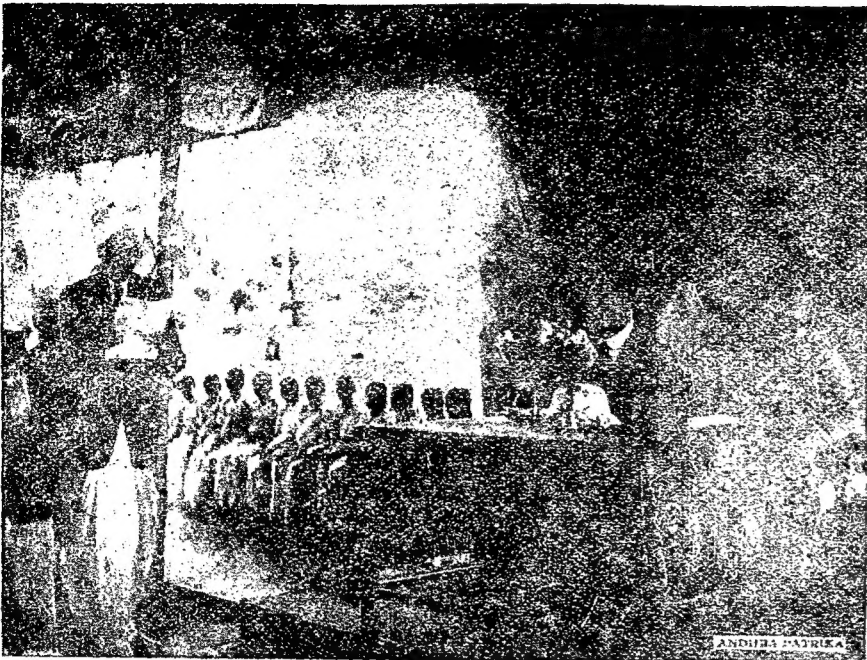
ముఖ్య గమనింపు.

అనేకులు మా భారతి సంచికలను కూడ దినపత్రికతోబాటు హిగిన్ బాతము స్టాల్సులందు విక్రయించుటకు యేర్పాటు చేయవలసినట్లు కోరినందున, ఆప్రకారమే ఈ దిగువ తెలుపబడిన స్థలములందు ఈ నెలనుండి యేర్పాటు చేయబడినదని ఇందుమూలముగ తెలియబరచుచున్నాము.

సెంట్రల్ స్టేషన్	గుంతకల్
అర్కోణం	కాట్నాడి
బెల్లారి	రైచూరు
బెజవాడ	రాజమండ్రి.

మేనేజరు: భారతి, మదరాసు.

గవర్నరు దంపతులకు పెద్దాపురములో నన్దానము

మునిసిపలు అధ్యక్షులు చల్లా దొరయ్యగారు సన్మానపత్రముచదువుట.

గవర్నరుగారు బాలభటులను తిలకించుట (ప్రె. ఫో. బి.)

పూర్వాచారపరాయణులగు హిందువులు

శారదాచట్టము నాటేసించు నిమిత్తము ఆంగ్ల దేశమునకు ప్రతినిధివర్గమును పంపగోరుట "ఇటీవల భారతశాసనసభలో నామోదించబడిన అతిబాల్మికానా నిరోధశాసనమునకు తగు అనుకూలత ప్రకటించుటకు చేయదలచిన పనలలో ప్రతినిధివర్గమును ఆంగ్ల దేశమునకు పంపుటకు గూడ పూర్వాచారపరులు నిశ్చయించిరిగాని వారిలోనే చాలమంది యిందులకు మిక్కిలి ప్రతికూలురుగా నున్నారు. పెక్కుకారణములవలన మేముగూడ నీ ప్రతికూలవర్గమునందే చేరుచున్నాము. మధురలో నొకసభలో ఎస్. వజీరయ్యగారును ఎస్. శేషయ్యగారును ఉపన్యసించుచు ప్రతినిధివర్గమును ఆంగ్ల దేశమునకు ముఖ్యముగా పంపదన నీ యే నుడివిరి. ఇందులకు మతాధిపతులందఱుగూడ నిరభ్యంతరముగా సమ్మతింతురనిగూడ వారపు డూహించి చెప్పిరి. మతాధిపతుల అభిప్రాయ మింకను వెల్లడికాలేదు గాని వారిలో కొందరిని మేము సంధర్శించియుండుటచే వారిందులకు ప్రతికూలురుగా నున్నారనియు యూహించవలసియున్నది. చెన్నపురిలో బ్రాహ్మణసభకు కార్యదర్శిగానున్న శ్రీయుత ఎం. ఆనంతరావుగారు యీ ప్రతినిధివర్గమునందొకరుగా ఆంగ్ల దేశమునకు వెళ్లగోరుచు అందుల కనుమతిసంగవలెనని ఉత్తర కన్నడయిండులము నందలి హోనవరపాట్టు యిలాకా పిరాలిలోనున్న శ్రీ చిత్రపురమతాధిపతులగు శ్రీ పరమహంస పరివ్రాజకాచార్య శ్రీమదానందాశ్రమ స్వామిలవారిని ప్రార్థించుచు విజ్ఞప్తిని పంపిరి. అందులకు శ్రీ స్వామిలవారి టిలు శ్రీముఖమును కటాక్షించిరి.

"ఈ పనిని చేయుటకు నీవు వెళ్ల నవసరము లేకుండనే యితరుల వలననే దీనిని జరిపించుట కవకాశముగలదు. అపద్ధర్మము క్రింద నీవు వెళ్లినచో మరల ప్రాయశ్చిత్తము జరుప వీలులేదు."

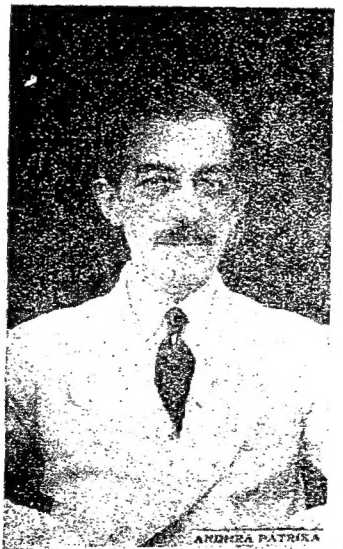
ఈ అజ్ఞప్తి శ్రీవారి పీఠముయొక్క గౌరవమునకు సముచితముగానే యున్నది. ఇతర మతాధిపతులెట్టి అజ్ఞలనొసగ దో యిప్పుడు రూఢిగా తెలియకపోయినను, ఈ అవకాశములో నైన నొకసారి ఆంగ్ల దేశమునకు వెళ్లవలెనను కోరికతో ప్రజలలో కొందరు దాని కనుకూలురుగానున్నను మతాధిపతులు మాత్రము దీని కంగీకరింపజాలరని యూహించవలసియున్నది. ఇటీవల ఢిల్లీలో శ్రీయుత పండిత పంచానక తర్కరత్నగారి అధ్యక్షతక్రింద జరిగిన, యావద్భారత సవాతసభలో ఆంగ్ల దేశమునకు ప్రతినిధివర్గమును పంపవలెననియు వారు నిశ్చయించినట్లు తెలియుచున్నది. యేవర్గముల వారు విదేశములకు వెళ్ల గూడదని శాస్త్రములు స్పష్టముగావించినచో యావద్భారతములవారుగూడ వెళ్లుట కనుమతియ్యబడునో లేదో స్పష్టముగా చెలియలేదు. తర్కరత్నగారు పంగరాష్ట్రవాసులు, వయోన్మధులు, మిక్కిలి గొప్పపండితులు. చివర కిది యెటులపరిష్కరింపబడునో చూడవలసియు యున్నది.

(డి బ్రాహ్మణ).

వ్యవసాయనిపుణుల రాక

డా॥ కె. ఎచ్. బాబుగారు:—అమెరికాలోని మసాచుసెట్సు విచిగను వ్యవసాయకళాశాలకు 18 ఏండ్లనుండి అధ్యక్షులుగ నున్నారు. వీరి దక్షిణాఫ్రికాలయందు సంచారము జేసి ఇండియా దేశమునకు వచ్చిరి. ఈ వారము మదరాసులో ఉపన్యాసము లాసంగుచున్నారు. (ప్రె. ఫో. బి.)

ప్రొఫె. పి. హెన్. క్రోచర్లగారు:—కాలిఫోర్నియా విశ్వవిద్యాలయమునకు వ్యవసాయశాఖ డైరెక్టరు అమెరికా వాణిజ్యశాఖయందు ప్రేక్షకులనుపంపి. వీరు అమెరికా ప్రభుత్వము తరపున ప్రజల ఆహారపదార్థముల అలవాటులనుగూర్చి ప్రశ్నోత్తర పత్రము జేయుచు ఇండియాకు వచ్చిరి. (పి. ఎన్. ఎ.)

స్త్రీలు-యుద్ధబహిష్కరణము

[వైరస్]

రుక్మి, ఫిబ్ర 6:—యుద్ధబహిష్కరణ వాదియగు స్త్రీలు మన్మోహన్ గారిని జూచిరి. లండనునకు జనుప్రదముగ జరిగి వీరికి తోడ్పడ గలదనియు, ఈపనిని సాగించుచునే యుండవలెననియు, ఈసభ ఒక్కటే గాదనియు, ఇట్టి వింకను జరుగవలసి యున్నవనియు మన్మోహన్ గారిని.

డబ్ల్యు. జె. వార్మన్ గారు. వీరుగూడ వ్యవసాయశాస్త్ర నిపుణులు. కాలిఫోర్నియానుండి క్రోచర్లగారితో వచ్చిరి (పి. ఎన్. ఎ.)

1920 సం. నుండి అసహాయవాదిగా నుండి గంజాం మండలములో చిన్న చిన్న ఉపన్యాసము లిచ్చుచు, బాతీయ ప్రచారము గావించుచున్న పంచు బాతీయుడు.

మధ్యమునిదాస

మేనేజింగు ఎడిటరు టి. వి. కృష్ణస్వామిరావుగారు, తెల్లిగ్రామస్టాన్డు 10/3 పికోబిల్డింగును, మాతంగ, బొంబాయి.

రెండవసంపుటము పవనమండలి యీ ఫిబ్రవరినెలలో వెలువడినది. శ్రీ మధ్యవాక్య, శ్రీ మధ్యవిజయ, శ్రీలక్ష్మణవద్దీత, శ్రీ పురందరదాసు, శ్రీ రఘుపతిస్వామి, శ్రీ మధ్యచార్యులవారు వంగరాష్ట్రమునకేలాక మన్నన 15 వ్యాసము లిందుగలవు. ఇవి నెలకొకసారి ఆంగ్ల భాషలో ప్రకటితముగ చున్నది. సాగుచందా మూడురూపాయలు.

వెల్లూరు సెంట్రలు జయిలులో రాజకీయ వైదీల దురవస్థ

ఆంధ్రనాయకుని ఇబ్బందులకు పాలుచేయుట

శ్రీయుత ఆకూరు అనంతాచార్యులు గారు వ్రాసిన లేఖ

అనంతాచార్యులుగారు వెల్లూరు చెరసాలలో నొక వత్సరము

కారాగృహవాస మొనరించి గత 20-1-1930 తేదీని విడుదల చేయబడిరి

“నే నీ చెరసాలలో పూర్తిగా నొక వత్సరము పాలు రాజకీయ వైదీగానుండి వచ్చినందున అచట నెల్లప్పుడును జరుగుచున్న కొన్ని మిక్కిలి గొప్ప దారుణములను ప్రజలకు వెల్లడించుట నావిధియని భావించుచున్నాను. మొదట రాజకీయ వైదీల సీతినీ వివరించెదను.

రాజకీయ వైదీలు

రాజకీయ నేరములకు శిక్షింపబడిన యొకవ్యక్తి చెరసాలలో నడుగుపెట్టినతోడనే సవర్ణులు అస్పృశ్యులను దూరముగ నుంచునట్లు కారాగృహోద్యోగులు ఈవ్యక్తి ఇతర వైదీలతో కలియుటకు పీలులేకుండ ప్రత్యేకముగానే యుంచ నారంభించెదరు గాని నేను రాజకీయ వైదీని గాన నాకు కొన్ని ప్రత్యేక సౌకర్యములను కలుగజేయవలెనని అతడు వారిని కొరి నపుడు మాత్రము “చెరసాలలో నుండు వైదీలలో నిట్టి భేదములు పాటించబడవలె నని కారాగృహముల నిబంధనలలో నెవటను లేదు” అని వారు నిష్కర్షగా తెలిపెదరు.

వైదీని పదిరోజులు మాత్రమే ఆరోగ్యపరీక్షకొరకు ప్రత్యేకస్థలమునం దుంచవలెనని కారాగృహస్పృతిలో నుండి నను స్వామి వణుకొనడందంగారిని (రాజకీయ వైదీ) కొన్ని నెలలపాటు ప్రత్యేకస్థలమునం దుంచిరి. ఇతని నిటీవలనే చెరసాల నుండి విడుదలచేసిరి. శ్రీయుత మద్దూరి అన్నపూర్ణయ్యగారు చెరసాలకు రాగానే స్వామిజీని ఆస్థలమునుండి ప్రధాన చెరసాల లోనికి గొనిపోయి అచట పిచ్చివారి కొర కేర్పరపబడిన యొక కొట్టులో నుంచిరి. నేను చెరసాలకు వెళ్లగానే అదివరకు 45 రోజులనుండి ప్రత్యేక స్థలమునందే యుంచబడిన అన్న పూర్ణయ్యగారిని అటనుండి మార్చి నన్న చట నుంచిరి. ఇటుల చేయవలెనని యేనిబంధనలో నన్నదో దేవునకే యెరుక. నేను పిచ్చివాడనని చెప్పి నన్నా పిచ్చివాండ్ర కొట్టులో నొకదాని లో నుంచిరి. అదివరకు నన్నుంచిన యేకాంత స్థలమునం దన్న పూర్ణయ్యగారి నుంచిరి. ఈయుద్యోగులు తమకు ఆసుకూలమై నపుడు మాత్రమే నిబంధనల ననుసరింతురుగాని అన్నివిషయ ములలోను వాని ననుసరించుటలేదు. రాజకీయ వైదీలను వారికి విచారితముగభయము. ఒక కానిస్టేబుల్ వార్డు నాతో రెండుమాట లాడినందుల కతని నావనిలోనుండి తొలగించిరి. అన్నపూర్ణ య్యగారు ప్రత్యేకస్థలమునం దున్నపుడు మనిఆర్డరు రసీదుపైని సంతకము చేయుటకు నుబ్రహ్మణ్యము అనునొక వార్డరు. (అత డిప్పుడు చనిపోయెను) అన్నపూర్ణయ్యగారిని జెయిలు గుమ్మము వద్దకు తీసుకొని వచ్చినందులకు నూ ప రిం టెం డెం టు అ త ని ని చాల చీ వాట్లు పెట్టి అ త ని జెట్టు పట్టుకొని యీడ్చు కొని వచ్చెను. స్వామిజీని వదలివేసిన పిమ్మట నొకనా డతడు కారాగృహద్వారసమాపమున నున్న రాజవార్డుముగండ నేదో పేనిమీద వెళ్లుచుండగా ఇద్దరు వార్డరులు స్వామిజీకి సమస్కరించినందులకు నూపరిం టెం డెం టు వారిని శిక్షించెను. వేయేల యీ చెరసాలలో వార్డరులును యితర వైదీలునుగూడ రాజకీయ వైదీలను కన్నెత్తి చూచుట కైన పీలు లేదు. రాజకీయ వైదీలుగూడ నొకరి నొకరు కలసి గొనగూడదు.

నీరు

వంట నిమిత్తము వాడబడెడు నీరుగూడ మిక్కిలి అపరి శుభ్రముగానే యుండును. ఒక పెద్ద తొట్టెలో నీరు పోసె దరు. దానిపైని మాత్ర యుండగాన పక్షుల రెట్టులు దుమ్ము మున్నగునవన్నియును దానిలో పడుచుండును. వైదీలకు కావల సినంత నీరు దొరకదు. వారమున కొకసారియైన స్నానము చేయ గ లు గు ట దు ర్ఘ ట మే. ఈ రీతిగా అత్యవసరముగ నీటిని గూడ మనుష్యులకు లేకుండ చెరసాల ఆవరణలోనున్న యెన్నియో పనికిరాని చెట్లకు విస్తారముగా నీళ్లు పోయుచుండురు.

ఆహారము

వైదీల కందరికిని గూడ ఉప్పుడుబియ్యము అన్నమును కూర అనబడుపులునును పెట్టెదరు. అన్నపూర్ణయ్యగారికి మాత్రము పచ్చిబియ్యము అన్నమును పెట్టెరిగాని పులునుమాత్రమే. కూర అనగా బజారులో కాదుగూరలుకొనివండినదిగాదు. పకు ప్రాయలుగా చూడబడుచున్న వైదీలకొరకు ప్రత్యేకముగా పెంచబడుచున్న అనేకరకములగు పచ్చి ఆకులను మరిగించి పోసెదరు. సాయంకాలము యీ ఆకులతోపాటు కందులను (కందిపప్పుగారు గూడ) వేసి ఉడికించెదరుగాని దానిలో ఉప్పు కారము సరిగా వేయరు. దానిని చూచుటకే అస్వస్థ్యముగా నుండును. నోటపెట్టుకొనిన వాంతివచ్చును. ఆకులలో నుండు పురుగులు పోవునట్లు బాగుగా కడుగటం దే ఉడికిం చెదరు. కందులను నీళ్లలో నానవేసెదరు. మొక్కలు రాగానే ఆకందిగింజలను ఆకులను కలిపి ఉడికించెదరు.

నిర్దాక్షిణ్యముగా కొట్టుట

వైదీలచేత మిక్కిలి కఠినములైన పనులు చేయించుచు యిటుల యిబ్బందులపాలు చేయుటయేగాక వార్డరులు వారిని నిర్దాక్షిణ్యముగా కొట్టుటగూడ తమచుగా జరుగుచునే యుండును. ఒక జయిలరు ఒక వైదీని కొట్టుటలో వార్డరు ప్రేరేక దెబ్బతగిలినందున నెలరోజులవరకు నతడు వ్రాతపని చేయజాలక పోయెను. వైదీలను తిట్టుట అనుక్షణమును జరుగుచునే యుండును.

నూపరిం టెం డెం టు

నూపరిం టెం డెం టు చాల మర్యాద గలవాడనియే నేను చెప్పవలసియున్నది. అతడు ఆదివారమునాడుగూడ చెర సాలకు వచ్చును. కాని చెరసాలలో జరుగుచున్న అక్రమము లతని కేమియును తెలియవు. అతడు జయిలరు చెప్పిన మాట లనే నమ్ముచుండును. జయిలరుకు యేకేశమునందునుగూడ కనికర మునది లేకలేదు.

అన్నపూర్ణయ్యగారు

ఇపు డీచెరసాలలో రాజకీయ వైదీలలో మిగిలియున్న వారు పిరిక్కలే. నన్నును ఆయనను తూచవద్దని కొంతకాల మునకుపూర్వము నూపరిం టెం డెం టు అసిస్టెంటువర్డుకు కఠిన ముగా నాజ్ఞాపించెను. గాన 1929 అక్టోబరులో నన్ను వదలివేయు వరకునుగూడ నన్నెదును తూచనేలేదు. 15 రోజులకొకసారి ప్రతివైదీని తూచవలెనని నిబంధనలలోనున్ననుగూడ వాడతూ చుటలేదు. అన్నపూర్ణయ్యగారినిమాత్రము 15 రోజుల కొకసారి నూపరిం టెం డెం టు తానేప్రయముగా తూచుచుగాని ఆహార విషయమున ఆయన కెట్టిప్రత్యేకసదుపాయమును చేయలేదు. ఆయన మొదటపచ్చిపప్పటికం పై నిపుడు రి పానులు తగ్గిపోయె నని నాకు తెలిసినది. ఆయనకు పుస్తకములనుమాత్ర మిచ్చె దరు. ఆంధ్రనాయకులలో నొకరగు అన్నపూర్ణయ్యగారికి మాత్ర మ బ డు చు న న్న ఆ ద ర ణ యీ రీతిగా నున్నది. 1929 అక్టోబరులో కాసనభిలో ఆయననుగూర్చి ప్ర స్థింపబడినపుడు ఆయనను పైపలు డివిజనులో నుంచుట కేర్పాటుచేసెదనని లామెంబరు తెలిపెనేగాని నేటివరకును అట్టి యేర్పాటు జరుగలేదు. ఆయనపచ్చి అపుడే అయిదునెలలైనది. ఆయన యింకను రెండేండ్లచుగడుపవలసియున్నది. తగినయేర్పాటు వెంటనే జరుగనిచో ఆయన ఆరోగ్యము చెడిపోవుట నిశ్చయము.

గవర్నరుగారు చెరసాలకు వచ్చుట

11-1-30 న తేదీని గవర్నరుగారు చెరసాలకు వచ్చిరి. గవర్నరుగారు రాగానే అదివరకు పిచ్చివాండ్ర కొట్టులో నుంచ బడిన నన్నును కరంసింగుగారిని తలుపులు మూయబడిన కొట్టు లోనికి మార్చిరి. గవర్నరుగారు వెళ్లి పోవువరకును మమ్మిద్దరి నచటనే యుంచిరి. 1916 లాహోరు కుట్రకేసులో కరంసింగు గారికి శిక్ష వేయబడెను. అన్నపూర్ణయ్యగారిని గూడ ఆనాడు కొట్టులో పెట్టి తాళమువేసిరి.

గొప్పమోసము

ఆనాడు ప్రత్యేకముగా చెరసాలలో ఒకరుండి చాల కూరలను తెచ్చి రానులు పోసిరి. ప్రతిదినమును వైదీల కీరితిగా కూరలను వండిపెట్టుచున్నారని గవర్నరుగారు నమ్ముటకే వార టుచేసిరి. గవర్నరుగారు వెళ్లగానే ఆకూరల నన్నిటిని మరల తీసికొనిపోయిరి. వైదీలకు మామూలుపులునే పోసిరి. ఇంత కంటెను గొప్పమోస మింకేదైన నుండునా ?

బులుసు సాంబమూర్తిగారివిడుదల

సంపూర్ణస్వాతంత్ర్య ప్రచారమునకై ఆంధ్రులు ధన మర్పించవలసిన బాధ్యత

శ్రీయుత కళా వెంకట్రావుగారి యుద్ధోద్యమము

అమలాపురమునుండి శ్రీయుత కళా వెంకట్రావుగారు మాట్టు తంతివార్తనంపుచున్నారు:—ఒక నెలలోపుగా మన నాయకులకు శ్రీయుత బులుసు సాంబమూర్తిగారు చెరసాల నుండి విడుదలచేయబడుదురు. భారతదేశమునకును, ప్రత్యేక ముగా మన జిల్లాకును ఆమహానీయుడు చేసిన నేవ అత్యధికమని అందరకు తెలిసినవిషయమే. కాని ప్రతికూల పరిస్థితులలో సాంబమూర్తిగారు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యోద్యమమునకై చేసిన ప్రయత్నము వారు శిక్షనభవింపుచుండగా ఫలవంతమయ్యె నని మన మందరము జ్ఞాపకముచుకొనవలెను. సాంబమూర్తిగా రికి ప్రియముగ ఆశయముననుసరించి కాంగ్రెసు మహాసభవారు గూడ తమ ఆశయమును మార్చుకొనిరి. ఈ విషయము సాంబమూర్తిగారి కృషి అఖండ విజయముగాంచినట్లు చాలగలదు. సాంబమూర్తి ఉత్సాహపరుడు. ఆదర్శప్రాయుడు. బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారి కుపాకీసుండ్రుకు రొమ్ము చూపగల ధీశాలి. మనలను కార్యాచరణకు పురిగొల్పగల కార్యసాధకుడు. విదేశీయ దాస్యశృంఖలములలో దగుల్కొనిన భారత మాతకు స్వాతంత్ర్యనిరహాసముననుచుగలిగినవాడని తరతరములవారును సాంబమూర్తిగారిని పొగడగలరు. ఇప్పుడు తీవ్రమగు కాంగ్రె సు ఆదేశములను వారు ద్విగుణీకృతోత్సాహముతో కొనసాగించుటకు దేశము సిద్ధమైయుండును. కావున నీ ప్రచారమునకు కావలసిన ధనమును సమహర్షి సాయముచేయుట మన విధ్యుక్త మైయున్నది. ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘమువారు ను, తూర్పుగోదావరి జిల్లా కాంగ్రెసుసంఘమువారును కొంత ధనమును వనూలు చేసినవారికివ్వ తీర్మానించినారు. ఈ ప్రయత్నము నందు తూర్పుగోదావరి జిల్లా ప్రజలు యివ్వగల ధనమునంతయు యివ్వవలెనని కోరుటకుగా ను నే నీ విన్నపమును గావించుచున్నాను. ఇట్లుచేసితిమేని వారు చేసిన మహాత్యాగమునకు తగినతౌరము చేసినవారగుదుము. ఇట్లుచేయుటవలన వారియెడల మనకు గల ప్రేమ ప్రకట మగును. ప్రజలకై తమప్రాణముల నర్పించువానికి యింతమాత్ర మైనను చేయుట మనవిధి తూర్పుగోదావరిజిల్లా ప్రచారకు లందరు తత్పరమే పనిప్రారంభింపవలెనని కోరుచున్నాను. ప్రజలు పంపుమొత్తము లన్నియు, కొద్దివైనను గొప్పవైనను కృతజ్ఞతాపూర్వకముగా స్వీకరింపబడును. (తంతి)

15 వ ఆంధ్రరాష్ట్రీయ

విశ్వబ్రాహ్మణ మహాసభ

(ది ఆల్ యండియా విశ్వకర్మక ఫెడరేషన్)

రాయలసీమ అనంతపురంజిల్లా గుంతకల్లు సమావేశమున గల వజ్రకూరు గ్రామమున ఏప్రిల్ 1 నెలలో సమావేశము చేయబడుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి.

(ఈ సభకు నన్నధ్యక్షునిగ కోరినందులకు వందనములు. కాని, యాసభా స్థాయి సంఘాధికారి బ్రిలి ఆంధ్ర విద్యావాచ స్పతి శతావధాని కొమ్మూరి సంగమేశ్వరకవిగా రీసభకు బ్రిలి కాకి రామమూర్తిగారి నధ్యక్షులుగ నిర్ణయించినారుగనుక యీ సంఘాధిపాధ్యక్షులును ప్రాత మధ్యాహ్నం కాన్సిలరులును, విశాఖపట్టణముజిల్లా విజయనగరము నివాసులును, కులనాడుజిల్లాలో నొకరులైన బ్రిలి కాకి రామమూర్తి ఆచార్యులుగారి నధ్యక్షులుగ నేర్పాటుచేయవలసనియు నన్ను తప్పించవలసనియు ఆహ్వానసంఘనిర్మాతల కోరుచున్నాను. ది 5-2-30 సం॥ రము నుండి నేను మదరాసుకుకామును యెత్తివేసి విశాఖపట్టణము చెంగల్రావుపేటకు పోవుచుండినను యాసభనాటికి నేను సచ్చెద ననియు అధ్యక్ష బాధ్యతనుండి మాత్రము నామననిని చిత్తగించి తప్పించవలసనియు మరియొకవారావ్వారిని వేరుకొనుచున్నాను. (—గానాల రామమూర్తి.)

గోదావరిరైతుల దుర్భరస్థితిగతులు

రైతుల రుణభారము-వ్యవసాయపు వ్యయాధిక్యత,

అధిక సంఘమువారి ముఖ్యసూచనలు

రీసెటివ్ మెంటు సందర్భమున తూర్పు, పశ్చిమ గోదావరి మండలములందలి రైతుల ఆర్థిక పరిస్థితులను విచారణ చేయుటకై చెన్నై పురి శాసన సభవారిచే నియమింపబడిన ఆర్థికవిచారణ సంఘమువారు తమ నివేదికను తయారుజేసి ప్రభుత్వము వారికి సమర్పించిరి. ఈ నివేదికయందు విచారణ సంఘసభ్యులు లాభిండు రివిన్యూ విధానమునుగూర్చియు, రైతుల రుణభారము కాలభూములు పశుసంరక్షణ, ధాన్యపు ధరలుమొదలైనవానిని గూర్చి తాము గావించిన సమగ్రమగు విచారణ ఫలితముగా అత్యంత ప్రధానముగ కొన్ని సూచనలను గావించి యుండిరి. ఇదియుచున్నది. ఈ విచారణ సంఘమున కధ్యక్షులగు డి॥ బి॥ ఆర్. యల్. ఆర్.గృహసాని ముదియూరుగారు ప్రభుత్వస్థానాధ్యక్షులగు బహు వత్సరములు తమకుగల యనుభవముచే నీ విచారణను కడు నిపుణముగా నిర్వహించుటయందును, స్వతంత్రములును ఆధునికములు నగు పద్ధతులచే రైతుల నిజపరిస్థితులను చక్కగా విచారించి తమ యభిప్రాయములను నివేదికయందు పొందుపరచుటలోను అత్యధికముగా తోడ్పడిరియు, ఆర్థిక శాస్త్రమును ప్రత్యేకముగా ప్రణీయించి యుండి, రైతుజనుల కష్టనిష్ఠరముల నెరుంగుట కక్కుడు యవకాశము కలిగి యున్న కార్యదర్శియగు ప్రొఫెసర్ గోగినేని రంగనాయకులు గారును, కర్షక జనక్షేమము తమ క్షేమముగానెంచి పాటు బడుచున్న అనుభవజ్ఞుల సభ్యులును, మిక్కిలి ప్రయోజన కరము లగు శిఫార్సులు గావించి రైతులకు మహాపకార మొనర్చి రనియు తెలియుచున్నది. ఇంతటి ముద్గ్రస్తును, సమీకృతమును, సమగ్రము నైన రైతుజనుల ఆర్థిక విచారణ యిదివరకెప్పుడు గావించబడి యుండలేదని చెప్పబడుచున్నది.

ఈ సందర్భములో కమిటీవారు 80 సం. లవరకు రీసెటివ్ మెంటు జరుగరాదని శిఫార్సు జేసియుండిరిని కొన్ని ప్రతికరలలో ప్రకటింపబడిన విషయము సరియైనది గాదనియు, రైతులు గడచిన ముప్పది సంవత్సరములలోగా తాము పొందిన కష్టనష్టములనుండి తొలగిని శ్రాత్త పన్నులను చెల్లింప కైగలవారగుట కరదని సందర్భములైన పట్టునని మాత్రమే కమిటీవారు సూచించియుండిరినియు తెలియవచ్చుచున్నది.

భూస్వామియొక్క పంటపై ప్రభుత్వమువారు విధించుచున్న పన్నులను గూర్చి చెప్పించుచు గత 80 సం॥ లలోను భూమియందు వచ్చు నికర ఫల సాయమునంత తనకు చెందవలసిన సగముకంటెను ప్రభుత్వము అధికముగా పొందుచుండెననియు, ధాన్యపు వెలులు నూటికినూరు వంతు లధికమగుట నిశ్చయమైనప్పటికిని, వ్యవసాయపు ఖర్చులు భూసంరక్షణ వ్యయము లంతకంటెను మించిపోయి రైతుల కధికమగు కష్టనష్టముల పాల్పెనెన్న విషయమును గమనింపకుండరాదని సూచించిరి. ఈ ముప్పదిసంవత్సరములలోగా దారులు, మొంకలు, కోడ్లు మొదలైనవాని యభివృద్ధి యంతకును రైతులకు చెందిన అర్హభాగమునుండియే వ్యయ మొనర్చబడి యుండుటచే, ప్రభుత్వమువారిందులకై ప్రత్యేకముగా తామే దియు కోరజనదనియు సూచించిరి. వెలులు పొచ్చింపబడెనను విషయములోగూడ ప్రభుత్వమువారి విచారణ విధానములు, వారి అంచనాలు అతిశయోక్తులతోను, తప్పులతోను నిండియున్నవనియు, క్రమముగా వెలులు పొచ్చుచుండినను, అమాంతముగా వెలులలో పొచ్చుతల్లులు కలుగుటవలన అనేకమంది రైతులకు వికేవకష్టనష్టములు వాటిల్లెననియు, భారతప్రభుత్వము వారియొక్క మారకపు విధానమువలన నీరైతుకష్ట మిసుమడించెననియు అభిప్రాయపడిరి.

గడచిన ఆరేండ్లలో వెలులు క్రమముగా తగ్గుచున్నవి. కూలిఖర్చులు మాత్రము పెరిగిపోవుచున్నవి. పశుపోషణమున కావ్యయ మతిశయించుచున్నది. పశువులకు మేతదొరకుటకు సౌకర్యములూ సన్నగిల్లుచున్నవి. రైతుకు పశువుల పోషణకష్టభరితమై ఆతని స్వల్పదాయమున దీపకుసంరక్షణ గుడిబండయగుచున్నది. పరిపండితు మాగాణిభూములలో వ్యవసాయము విధివిధానము లేక జరుగుచుండుటచేసి భూముల కిమ్మతులు తగ్గుచున్నవి. కమిటీవారు రెండుమండలము లందును వ్యవసాయఖర్చులను డెలుపుపెద్దయ్యలకు తయారుజేసిరి. వీనిని పరిశీలించినచో నూటికి 50 వంతులభూముల విషయములో రైతులు చెల్లించుపన్నులకైనను చాలని నికరాదాయ మురదెంచుచుండుటచే, కష్టముల రైతుల అస్త్రులనే తినివేయుచున్నవి.

ఇక రైతుల ఋణభారము విషయములో కమిటీవారు ఎక్కువ ప్రశ్నతో విచారణగావించి యుండిరి. ఈ లెక్కలవలన ఎకరము భూమికి సగటున రు 150 ల ఋణము తేలుచున్నది. దీనిపై సంవత్సరము 1-కి వడ్డీ రు 15 లకు తక్కువగుటలేదు. రైతుయొక్క వ్యవసాయపుఖర్చునకిది తోడైనచో రైతుకువచ్చు వశమియు నుండజోదనియు, పశుమరణసంఖ్య అధికమైయు నుండుననియు. ఈ విషయములో ప్రభుత్వమువారి లెక్కలు

మూత్రమును క్రమముగా లేవనియు, 60 గ్రాములందు అనేకమంది రైతులనుండి కనుగొనిన విషయములనుబట్టి ప్రభుత్వోద్యోగులు తయారుజేసిన లెక్కలు అంచనాలు నిరాధారములని రుజువుచున్నవని అభిప్రాయమును వెల్లెబ్బిరి.

భూములను కాలశుభువుకొనినవారికిని ఎంతయోనష్టముకలుగుచున్నదనియు, ఇట్టి నష్టములపాలగుచున్నను భూములను కాల్గి కుచ్చేయుటకు కారణము వ్యవసాయదారుల కీవృత్తితప్ప మరొకవృత్తిలభింపమిం జేసియేయనియు సూచించిరి. గత 80 సం॥లలోపలను మరొకపరిశ్రమ ఏమియులేమింజేసి, భూమిపై ఎక్కువపెట్టుబడిని, కత్తిని ధారపోయవలసివచ్చుట జేసియు, పట్టాదారుల నేకులు తమభూములను కొంతవరకో, పూర్తిగనో కోల్పోవలసి వచ్చినవారగుచున్నారనియు క్రమముగా నీ భూములు పట్టాస్థులకు వక్రీలు, కార్మికులు, వడ్డీదేరగాండ్రవశముగుచున్నవనియు తెలిపిరి. గ్రామస్థులుగానివా రిభూములనుకొనుట భూములపై చెప్పడి ఆదాయ మధికమను నుద్దేశముతోగాదు. భూమిగలవాడని ఎక్కుడు గౌరవాదరణలుండుటచేతను తమ ధనము చెక్కుచెదరక భద్రముగా నుండగలదనియు, నిట్టి యభిప్రాయముతోడనే అందుచే భూమి వెలలందు పొచ్చుదలయున్నదను కారణమున అభివృద్ధికలిగెనని చెప్పరాదు. గ్రామస్థులకు వ్యవసాయదారుల చేతులలోనుండి వారి భూములు వ్యవసాయము వృత్తిగాలేని పట్టా వాస్తవ్యుల చేతులలోనికి జోవుచున్నవి. గ్రామవాసులు తిండికిలేనివారై పట్టణమునకు పరుగుడుచున్నారు.

పై కారణములన్నిటివలనను మరి యిరువది సంవత్సరములవరకును రైతు పొచ్చుపన్నుల నిమ్మకొనగల కైగలవారు గారనియు ప్రత్యేక సెటివ్ మెంటు ఆఫీసుగారు నీటితీరవయందు గావించిన హెచ్చింపులేల్లు సమరింపబడజాలవనియు “లంక” “పడుకై” భూములపై రేట్లను చాలా సందర్భములలో తగ్గించవలెననియు పోలవరం మొదలైన ఏజన్సీలపై ప్రత్యేకపు పన్నులు విధింపబడరాదనియు శిబిరనదిపై నీటిని నిలువజేయు రిజర్వాయరు నిర్మింపవలెననియు యర్యకల్వ బుడమేరులను నడులలోనికి మరల్పవలెననియు ఇతరములగు డెల్టా డ్రైనేజీ సభివృద్ధిమార్గముల శిఫార్సుగావించిరి. పశుసంరక్షణ కాళి వ్యవసాయకాళుల యభివృద్ధినిగూడ సూచించిరి.

‘వందేమాతర’ జయధ్వనుల మధ్య పురుషోత్తమ రాయగారు కారాగృహమున కేగుట

కుటుంబవ్యవహారములను పరిష్కరించుకొనుట ముగిసినది కలకత్తా, ఫిబ్రవరి 6:- బూరాబజార్, కాంగ్రెసు సంఘపు కార్యదర్శులగు శ్రీయంత పురుషోత్తమరాయగారిటీవల నుబానుజోను ప్రభుత్వలతోబాటు నోకవత్సరపు కఠినశిక్షను పొందియుండిరి. అత్యవసరమున కుటుంబవ్యవహారములను పరిష్కరించుకొనుటకై వారికి మరతులతోకూడిన జామీను విడుదల చిక్కియుండెను. వీరు అపీలుకూడా గావించియుండిరి. నేటి మాధ్యాహ్నము వారు అలీపూరు కారాగృహాధికారి వశులైపోయి, తమ జామీను పత్రమును రద్దుపరచుకొనిరి. ఆయవసరమున, వారిలో కారాగృహద్వారములవరకు వచ్చియుండిన ప్రజాసమాహము ‘వందేమాతర’ జయధ్వనులగా వింది. (ఫీ. ప్రె.)

తపాలసంచుల దొంగతనము
తిరుచనాపల్లి జంక్షను స్టేషనులో బుధవారం సాయం కాలము ఎవడో పోస్టుబంట్లోను వేషమువేసికొని నెం 72 ప్యానెంజరు బండిలోనుండి తపాలాసంచులు దింపుటకు పూనుకొనెను. అట్టేదించి ఆరుసంచుల తల్పకొని పోయెను. పిదప కోటవద్ద ఖాళీసంచులు దొరికెను (ఆ. ప్రె.)

తూతుకుడి కార్మికసంఘము
తూతుకుడి కార్మిక సంఘమువారు సభజేసి జనవా అంతర్జాతీయ సభకు భారతీయ ప్రతినిధులగు యాదినన నామములను నిధార్మజేసిరి:- ఎస్. సి. జోషి (ప్రతినిధి) బి. శివరావు, మహమ్మదు ఉమారురాజా, ఎ. ఎల్. బోసు, ఫతుల్లాఖాను, శివకాశిబోసు, ఎర్నెస్టుకీర్తి, బి. డి. పోనీగార్లు (సలహాదారులు)

సింహళమునందలి భారతీయులు

హక్కులనుగూర్చి చర్చింప ప్రభుత్వమువారిసభ
డిల్లీ, ఫిబ్రవరి 7:- సింహళదీప్వమునందలి భారతీయులు ఓటింగుహక్కులనుగూర్చి చర్చింప సర్ మహమ్మద్ హాజిబుల్గారు 9 వ తేదీన ఒకసభను సమావేశపరచెదరు. ఆసభకు ఎంబ్లీలోని పార్టీ నాయకులు ఎవిగ్రేవను స్థాయిసంఘసభ్యులునుహాజరయ్యెదరు.

కొన్ని ఊహలు

గాంధీమహాత్ముడు వ్రాసిన వ్యాసము
నిన్న 6 తేదీ గురువారమున వెలువడిన
ఎంగుయిండియాలో ప్రకటింపబడెను

“రాండు ఊహలు సభవలన కలిగెడు లాభము నేడు కలిగినను లేక ఎల్లుండి కలిగినను యీ నెల 26 తేదీని మనదేశము నందంతటను జరిగిన పంపూర్ణ స్వరాజ్య ప్రదర్శనములందుగల సత్వమును మనము గ్రహింపవలసియే యున్నది. తమకుగల భారములను రైతులు చూచాడుగా గ్రహింపగలిగి యుండుటచే వారు వారిని సరిగా వివరింపజాలరుగాని వారిని కాంగ్రెసు వారు తొలగించెదరని మాత్రము వారికి నమ్మకముకలదు. నేనిట్టి వల నూచించిన 11 మరతులలోను రైతులభావములనే నేను వెల్లడింపగలిగితినని నుడువుటకుగూడ నేను సాహసించుచున్నాను. తమఅన్యాయముగా గడించిన లాభములలో కొన్నిటిని వదలకొనుట విధియగుచున్నదని ఆంగ్లేయులు గ్రహింప గలుగు వరకు ను నోరు లేని కోట్లకొలది భారతీయుల సమస్యను నిష్పాక్షికముగా పరిష్కరించుటకు తగిన వాతావరణము భారతదేశమునందును ఆంగ్లేయదేశమునందును గూడ తగిన పరిస్థితులు కలుగవు. రైతులవలన వసూలుచేయబడుచున్న ధనము రైతులు మనఃపూర్వకముగా నిచ్చినదిగాదు. మరియును రైతులలాభముకొరకే నిర్బంధముగా వసూలుచేయబడినదియును కాదు. రైతులు తిరస్కరింప పీలులేనిరీతిని ఆపారమున నీ ధనము వారివలన రాబట్టుటకు యిదివరకెన్నడును వాడుకలోనుండనట్టి మిక్కిలి అధికమగు దౌర్జన్యపద్ధతిని బ్రతిపూ దొరతనమువారు మంచి కట్టుబాటుతో నేర్పరచియుంచిరి. ఆలోచనలేకుండను, అకస్మికమును సకృతుగను తలయై లైడు దౌర్జన్యముకంటె కట్టుబాటుతో కూడిన దౌర్జన్యమే మిక్కిలి హానికరము. ఇట్టి దౌర్జన్యము తరుచుగా కాపట్టము మోసము నున్న గువాని నై మరుగుపరుపబడియే యుండును. ఇట్టి భయపహముగు దౌర్జన్యమువలననే దుర్బులులుగూడ దౌర్జన్యమునకు గడంగెదరు. వారాపద్ధతులను నాధారముగా రహస్యముగానే అవలంబించెదరు. కాని సకృతుగా నవి బహిరంగముకూడ నగుచుండును. ఈరెండు విధములమధ్యను అహింసా విధానము పనిచేయవలసియున్నది. మనకాలక్షాన మనమే కారణమువలననే నీ దౌర్జన్యమును యాపుమాప జాలక పోయినను అంతమాత్రముననే అహింసా విధానము వ్యర్థమైనదని యెవ్వరును భావించకూడదు. అజాబలలో పిరికిదనము విస్తారముగా వ్యాపించియుండుటవలననే అహింసా విధానము కొనసాగలేదని మనము గ్రహింపవలెను. ఇతరులను తన పక్షమునకు మరల్చుటకే అహింసానిరతు డెల్ల ఘోషుడును ప్రయత్నించుచుండవలెను. అదియే వాని ఆశయము. సరియైన కాలము వచ్చి సపుడతడు బాధ్యతలకు సంసిద్ధుడై సత్యాగ్రహవిధానమును నిర్ణయించి దానిని కొనసాగింపజూపవలెను. ప్రతికూల పరిస్థితులలో పనిచేయవలసినవచ్చినచో అతడు దౌర్జన్యకృతులకు గురిగావలసినవచ్చును. అహింసానిరతు లీ రెండు తిరగలిరాళ్లనడుమును పడి నలుగురు వలననే అహింసా సిద్ధాంతము ను నిలువజెట్టవలసియుండును. భారతదేశమునందట్టి పక్షమొకటి యున్నచో విజయము నిశ్చయము అని మహాత్ముడు వ్రాసెను. (ఫీ. ప్రె.)

నేను నా మరతులను ప్రకటించినందులకు ఆంగ్లేయదేశమున పలువురాగ్రహమును వెల్లడించుటకును రుణములను నిరాకరించినందులకు సర్ మూల్కం హెయిల్ చిందులు దొక్కుటకును గల కారణములను గుర్తించుట కడు సులభమే. ఒక మైనార్టిలో తన సొత్తును బ్రష్టి హరించుచుండినయెడల మైనార్టీవదలగనే అతడు చేయవలసిన పని గూడ సిసలుగానిదియే. బ్రష్టి అటుల చేయుట దుర్వినియోగమనినను స్వార్థ పరత్వమనిన స్వామిద్రోహ మనినను సరియేగాని ఆనష్టమును మైనరు బ్రష్టివలననే మరల రాబట్టువలసియుండును. (ఆ. ప్రె.)

సతీంద్రనాథుడపాయకరమగుస్థితిలో నుండుట

నిరశనవ్రతఫలితము

కలకత్తా, ఫిబ్ర 6:- రెండవసారి నిరశనవ్రతమును బూనియున్న సతీంద్రనాథు సేనుగారు మిడ్నపూరు జైలులులో నపాయకరమగు శారీరకస్థితిలో నున్నారని తెలియుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

సానికవార్తలు

శ్రీ రాజగోపాలాచార్యులుగారి యువన్యాసము:-
అనివార్యములగు కారణములకారకై, నేడు గోఖలేహాలులో జరుగునని ప్రకటించబడిన వైయపన్యాసము నిలిచిపోయినది.

మద్రాసు కార్పొరేషనుసభ:- వాయిదా వేయబడిన మద్రాసు కార్పొరేషనుయొక్క సాధారణసభ రాజోవు మంగళవారము 11 వ తేదీని సాయంకాలము 5-15 గంటలకు రివ్యూ భవనమున జరుగును.

మైలాపూరు రసీకరంజనిసభ:- ప్రైవేట్ వారి యాజమాన్యమున బ్రహ్మశ్రీ ఆజ్ఞాస్వామి భాగవతులవారు రాజోవు ఆదివారము 9 వ తేదీని సాయంత్రము 4-15 గం. మైలాపూరు సుందరేశ్వర హాలులో "కాసల్యాకల్యాణం" కాలక్షేపమును చేయుదురు.

సామ్రాజ్య శాసనసభ ఎన్నిక:- శ్రీయత సి. వెంకటరమణయ్యర్ బి. ఏ. బి. యల్. అడ్వకేటుగారు సామ్రాజ్య శాసనసభ ఎన్నికయందు దత్తమండలము, చిత్రూరు నియోజకవర్గముతరపున అభ్యర్థిగా నిలుచునటులు చెబుతున్నారు.

హరికథా కాలక్షేపము:- మదరాస్ హిందూ థియేటర్ హౌస్ లో హాలులో 1930 వ సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 9-వ తేదీ ఆదివారం సాయంత్రం 4-15 గం. శ్రీమత్ ఉ. వే. విద్యాన్ క్రింగం శతగోపాచార్య స్వామివారు "లక్ష్మీకళక్తి" అను కాలక్షేపమును జరిపించెదరు.

మద్రాసు సంగీతపరిషత్:- మద్రాసు సంగీతపరిషత్ వారి వాయిదా వేయబడిన జనరలు బాడీసమావేశము రాజోవు 10 వ తేదీని సాయంకాలము నెం 828 తంబుకెట్టిసిథిలో జరుగును. సాంవత్సరికసేదీక గతవత్సరపుతెక్కలు, రాజోవువత్సరమునకు కార్యనిర్వాహకుల ఎన్నిక, ఇతరవిషయములు సభయందు ఆలోచింపబడును.

3 వ మద్రాసు మండల సహకార సమావేశము:- 3 వ మద్రాసు మండల సహకార సమావేశము రాజోవు ఆదివారము 9 వ తేదీని పద్మయప్ప కళాశాల హాలులో కె. టి. పాల్. బి. బి. ఇ. గారి అధ్యక్షతన జరుగును. శ్రీయత వేమనపురామదాసు పంతులుగారు స్వాగతోపన్యాసము నొసగెదరు. డి. యా. స్ట్రాత్రి, బి. సి. యస్. గార సహకార సంఘముల రిజిస్ట్రార్ల సమావేశ ప్రారంభోత్సవమును జరిపెదరు.

రాకపోకలు:- యల్. బి. వాడన్, యం. యస్. యం. కైల్స్ ఏజంటు కలనల్ హింగ్స్టన్, సర్జన్ జనరలు ఏ. డబ్ల్యు. పార్సన్నగార్లు నేటి ఉదయమున మద్రాసుకు తిరిగివచ్చిరి.

సర్ నారాయణ్ మార్గభాగ్యంకుగారు నిన్నరాత్రి పెంగురూరుకు వెళ్లిరి.

ఆర్. డి. రిచ్చండుగారు నిన్నరాత్రి బరంపురమునకు వెళ్లిరి.

హిందీపరీక్షలు:- దక్షిణ భారత హిందీ ప్రచారసభవారిచే జరుపబడు ప్రాథమిక, మధ్యమ రాష్ట్రభాషా హిందీ పరీక్షలు రాజోవు ఆదివారము 9 వ తేదీని ఉదయము 7-80 గం. మొదలు 10-30 గం. వరకును రెండవ ప్రశ్నాపత్రముల పరీక్ష మధ్యాహ్నము 2-30 గం. మొదలు 5-30 గం. వరకును తిరువల్లి క్షేత్ర హిందూ మైన్స్ అనందుజరుగును. ఈ పరీక్షలకు కూర్చోనడలచు అభ్యర్థులెల్లరు నిర్ణీత కాలమునకు ముందుగా వై పాఠశాలయం దుండవలెను. అభ్యర్థులు తమతో సిరాయను కలములు తెచ్చుకోవలెను అని పరీక్షామంత్రి ప్రకటించుచున్నారు.

ఆత్మహత్య యా

చెన్నపురి ఫిబ్రవరి 7:- కన్నన్ అనే 25 సంవత్సరములు వయస్సుగల హిందూయువకుని శరీరము నేటియందయము నుంగంబాకమ్ము నందలి యాతనియింట్లో వేలాడుచుండెను. శవమును పోలీసులు శవపరీక్షా సానమునకు గొంపోయిరి. కన్నన్ ఆత్మహత్య యొనరించుకొనెనని యనుమానింపబడుచున్నది. నేటి సాయంకాలము మరణవిచారణ జరుగును.

గ్రామ్య నాగరికత

విద్య-సహకారోద్యమముల విలువ

డాక్టరు బట్టరఫీల్డుగారి యువన్యాసము

మదరాసు, జనవరి 7:- ప్రస్తుత మీ నగరమున కరుచెంచియున్న సుప్రసిద్ధ అమెరికన్ వ్యవసాయశాస్త్రజ్ఞుడగు కెనీయను బట్టరఫీల్డుగారు నిన్న సాయంత్రము, వై. ఎం. సి. ఎ. భవనములందు వ్యవసాయము, ప్రపంచమున నిజముగ శాంతి సౌఖ్యములు నెలకొనవలెననినయెడల, జానపదములకు సంబంధించిన నాగరికత విజ్ఞానములను ముందుగా పెంపొందింపవలసియున్నదని నుడివెరి. గా. డా. సుబ్బారాయణుగారి సభ కగ్రాసనాధిపత్యమును వహించిరి.

ఉపన్యాసములు ప్రథమమున, గ్రామజీవితమును గురించియు, మానవాభ్యుదయమునకు గ్రామపరిశ్రమలగు వ్యవసాయము మొదలగు వాని ప్రాముఖ్యతనుగురించియు వివరించుచు, పట్టణనాగరికత, గ్రామ్యవిజ్ఞాన వికాసములను, అంతరింపజేయునటుల గన్పించుచున్నదనియు, అట్టి ప్రవృత్తి నరికట్టి గ్రామ్యవిజ్ఞానము నభివృద్ధిపరిచి బలపరుపవలెననియు నుడివెరి.

గ్రామ విజ్ఞానము తగినంతసామర్థ్యముగ నున్నచోదా యను విషయమును నిర్ణయించుట కుపన్యాసములు కొన్ని సిద్ధాంతముల నుదహరించిరి. గ్రామములందు నివసించు ప్రజలకు కొన్ని బాధ్యతలను హక్కులను గూడ గలవు. భూమి, గ్రామములందు నివసించు ప్రజల యధీనమొనర్చబడెను. ప్రజలందరి తరపునను సదరు భూమిని నేవ్యమొనర్చి పూర్ణముగ ఫలసాయమును దీసి సంఘ సౌఖ్యముకొర కుపయోగింపవలసిన బాధ్యత వారిమైననుదీ. జానపద విజ్ఞానవికాసము వలననే సదరు బాధ్యతను పూర్తిగ నిర్వహింప సాధ్యమగును రైతులు ప్రతి యకరమునుండియు సంపూర్ణముగ పంటను పండింపగలుగుటయే ఈ వికాసమునకు చిహ్నము. గ్రామ్య నాగరిక వికాసమునకు రెండవచిహ్నము వ్యవసాయములకు తమ తమ శ్రమకుతనిగ ప్రతిఫలము లభించుచు సౌఖ్యముగ జీవించగలుగుచుండుట. ప్రతియవకాశమును తమ పరిశ్రమల యభివృద్ధి కుపయోగించుకొనుకై జానపదవిజ్ఞానసామర్థ్యము వకు మూడవ చిహ్నము. ఇది ప్రకృతి కాస్త్రయుగము. మనుష్యుడు ప్రకృతి కాస్త్రపరిభోగనల సహాయముతో భౌతికశక్తుల వశపరుచుకొని స్వీయసౌఖ్యముల నభివృద్ధిపరుచుకొనుచున్నాడు. దీనిని, పట్టణవాసుల ప్రత్యేకలక్షణముగ భావించగూడదు. జానపదుల యందుగూడ, ఇట్టి భౌతికకాస్త్ర విజ్ఞానమును గ్రహించి యుపయోగించుకొనుకై యలవడవలెను.

ఇట్టివి జానపదవిజ్ఞానమును పెంపొందించు, సాధనములగుంచి, ఉపన్యాసకు లటుపిమ్మట ప్రస్తావించిరి. అందు మొట్టమొదటి సాధనము, ప్రభుత్వప్రయత్నము. ప్రతివిషయమునకును ప్రభుత్వమువైననే ఆధారపడరాదను విషయము నిజమే కాని, మంచికిగాని, చెడ్డకుగాని, ప్రభుత్వమువారు చేయగల పని చాలగలదు. రెండవది, విద్యాప్రచారము. విద్యయనగా ప్రారంభవిద్యయేగాదు. బాలరమొదలు వృద్ధులవరకును, నూతనవిషయబోధకములై విజ్ఞానవికాసములకు సాధనమగు, ప్రచారములన్నియును విద్యయందే జేరెను. మూడవది, సంఘప్రయత్నము. దీనినే సహకారముని గూడ చెప్పుదురు. విద్యకంటెను గూడ వ్యవసాయముల అభివృద్ధికి సాధనభూతమగునది సహకారోద్యమమే యని చెప్పవచ్చును.

నాల్గవది, మతము. మతవిద్య, ప్రభుత్వమువారిచే నిర్వహింపబడు విద్యావిధానమున ప్రధాన విషయముగ నుండవలెను. మతము లేనిది, ప్రపంచమున శాంతి సౌఖ్యములుండజాలవు. అని యుపన్యాసకుడు నుడివెను.

సుబ్బారాయణుగారు అధ్యక్షులకు కృతజ్ఞతావందనము లర్పించినపిమ్మట సభ ముగిసెను.

కాబూలు వార్తలు

మంచుగడ్డల వర్షము

పెనువరు, ఫిబ్ర 6:- ఈనడుమ కాబూలులో మంచుగడ్డల వర్షము విపరీతముగా నుండెను.

వలీఖాన్ విచారణ

కల్నర్ మహమ్మద్ సామీ, మహమ్మదు వలీఖాన్ గార్లను రాజద్రోహనేరము కొరకై, పద్మార్ ఆబ్దుల్లా హుదుఖాన్ యధ్యక్షత క్రింద ప్రత్యేక విచారణ సంఘము నొకదానిని అమిర్ నాదిర్ హు గారు నెలకొల్పి యున్నారు. విచారణ గత మంగళవారము నాడు ప్రారంభయ్యెను.

అనుమల్లా ఐరోపాభ్రమణములో సంచారము గావించుచుండినపుడు మొహమ్మదు వలీఖాన్ ఆఫ్ఫెన్సానమున వారిస్థానే పరిపాలించు చుండెను. (ఆ. పే.)

యూరోపియను సార్జెంటుపై కేసు

(జార్జి టఫ్ట్ పోలీస్ కోర్టు)

చెన్నపురి, ఫిబ్ర 6:- మద్రాసు ఆరెస్టులోకు జైడిన సార్జెంటు మెక్ వాటర్స్ పై, అబాగ్రెట్ గా మోటారు వైకిలును నడిపించి దొరస్వామి యనే కూలియొక్క విరణమునకు కారకుడయ్యెనని చార్జి పెట్టబడెను. ఈ కేసుయొక్క వివరము నీవరకే ప్రకటించి యుంటిమి. అబాగ్రెట్ గా మోటారు వైకిలును లోలెనను చార్జిని మేజిస్ట్రేటు (అబ్బాస్ ఆలీగారు) గారు సిరపరచి నిందితునితరపు వాదన 22 వ తారీకున జరుగవలయునని నిర్ణయించిరి.

ఆంగ్లేయునికి సంతుష్టిని

గలిగించుటకు గాను

భిన్న రాష్ట్రములవారికిగల

నీర్వ్యలను పెంపొందించుట

'లిబర్టీ' పత్రిక మల్లిక్ గారిని ఖండించుట

కలకత్తా, ఫిబ్ర 6:- లిబర్టీ పత్రిక యిటుల వ్రాయుచున్నది:- బొంబాయిలోని ధనికులకు కొందరికి నాకలుష్టండు వలన, వారందరూ కూడబలుకుకొని, నాకలగలిగియుండని బెంగాలులాంటి ప్రాంతములవారి నుండి ధనమును పిండవచ్చునని, నుడివి భిన్న రాష్ట్రములవారికిగల యిర్వ్యభావము నుపయోగించుకొని, బ్రిటిషువారిని సంతుష్టిపరచుటకు గల తమ యుత్సాహాంతరమును వెల్లెబుచ్చుట తమకప్రతిష్ట నాపాదించు పనియని ఎస్. ఎస్. మల్లిక్ గారు తలపకపోవుట చింతాకరము. (కోస్తావాణిజ్య చట్టమును ఖండించుట కొరకై నిటివల కలకత్తాలో మల్లిక్ గారి యధ్యక్షతన సభ యొకటి జరిగియుండెను). బర్మన్ హెడ్ ప్రభువునకులబడి తమ యుద్ధోగపరిమిత కాలమంతా వీరు పనిచేయగలిగియుండుటయే, వారి రాజకీయ యభిప్రాయములను స్పష్టముగా నిరూపించుచున్నది. ఇండియా దేశములో వర్తకముచేయుచున్న విదేశీయుల కొరకై పోరాడుటకే వీరు నేడు తమ ధీకైక్కిని వినియోగించుచు బ్రిటిషు కంపెనీలతో సహకారమును సలుపవలయుననియు, వారిని మనయెడల న్యాయముగా నర్పించుమని కొరవలయుననియు నూచింపుచున్నారు. ఇట్లునుడుపుటలో వీరు ఇర్వినుప్రభుని మించియున్నారు. ఏలనన, కోస్తావ్యాపార విషయములో భారతీయుల హక్కులను కొంతమట్టుకైనా సమకూర్చుటకై సంప్రదింపులను జరుపుటకై నా వీరు సమ్మతించుచుండుట లేదు.

(ఫీ. పే.)

బందబిలాసత్యాగ్రహోద్యమము

అధికారులయు త్రర్వ దిఃఖరింపబడుట

అనేకులు అరెస్టుచేయబడిరి

కలకత్తా, ఫిబ్రవరి 6:- బందాబిలా సత్యాగ్రహోద్యమము కొనసాగుచున్నది. అధికారుల యుత్తర్యనకు వ్యతిరేకముగా పురజనసభ జరుపబడెను. ఆసభలో 144 సెక్షను యల్లం ఫింపబడెను. కలకత్తా నుండి యేతెంచియుండిన నారీ మణులు సన్నిసింపిరి. పన్నుల నిరాకణ వుద్యమ వితర యూనియన్లకు కూడా వ్యాపించుచున్నది. వైసహా-చింబడిన యజ్ఞాతిరస్కారముకొరకై యనేకమంది ప్రచారకులను, స్వచ్ఛందసేవకులును నెరెస్టుచేయబడిరి. (ఫీ. పే.)

డక్కాలో శాంతి నెలకొనుట

శాంతిసమితి యేర్పరుపబడుట

డక్కా, ఫిబ్ర 6:- ఇప్పటి మామూలు పరిస్థితులు నెలకొనినవి. అల్లరులు జరుగుచుండినపుడు కత్తితో పోడుపెట్టి యుండిన హతేంద్ర సర్కార్ అప్పత్రిలో చనిపోయెను. మహమ్మదీయులు ఇంకనూ చాలుంది యరెస్టు చేయబడిరని చెబియుచున్నది. 144 వ సెక్షను యుపసంహరింపబడినది. నవాబుగారి భవంతిలో జరిగిన సభయందు శాంతిసమితి పునర్నిర్మింపబడెను. ఇకముందు సాంఘిక వైమర్శములు కలగకుండునట్లు వైసమితి కలకాలము పోటుపడును. (ఫీ. పే.)

మరల కన్యర్యేటిపు పరిపాలనమా?

బాల్లవినుగారు కన్యర్యేటిపు పక్షపథతులగుర్చి గావించిన ప్రసంగమునందు, ఎన్నికలు త్వరలో జరుగుననియు, కన్యర్యేటిపు పక్షము జయము గాంచుననియు, తాము మరల ప్రధానమంత్రి పదవి నాక్రమించెదమనియు, నమ్ముచున్నట్లుల గన్పట్టును. మొత్తము మీద మీ ప్రసంగము, ఎన్నికల ప్రసంగమని జెప్పిన అతిశయోక్తిగ నుండదు. కన్యర్యేటిపు పక్షమువారి నూతన విధానమునందు, సామ్రాజ్యపు కేక ముఖ్యస్థాన మాక్రమించునని, బాల్లవినుగారి ప్రసంగము తేటపరచుచున్నది. మీ యూహాప్రకారము హిందూదేశమును అధినివేశ రాజ్యములను ఒక్క ఆర్థిక విధానము క్రింద జేర్చి, సామ్రాజ్యాభిమానమును పురికొల్పవలయు నను తలంపు గనుపించును. సామ్రాజ్య వాణిజ్య విషయమున బాల్లవినుగారు బీవనుబ్రూకు ప్రభువుగా రంతదూరము బోకున్నను, మీ వైఖరియు ఆనంకకే దిరుగుచున్న దనుటకు సందియములేదు. వాణిజ్య రక్షణ పద్ధతి గూర్చి బాల్లవినుగారు పట్టుదల జూపుచున్నారు. ఈ విషయమున సామ్రాజ్యమంతయు ఒక్క వ్యక్తిగ బని చేయవలయు నట. దీని యర్థమేమి? సామ్రాజ్యపు వెలుపలి సరకులపై సుంకములను విధించి, సామ్రాజ్యమునందలి వివిధ భాగముల మధ్య స్వేచ్ఛా వాణిజ్యము జరుగవలయు ననియే అర్థమగును. ఈ విషయము నింకను స్పష్టపరుపనందులకు బీవనుబ్రూకు ప్రభువుగారు, బాల్లవినుగారిని నిరసించుచున్నారు.

వీరియేమన, మీలో నెవరికిని భారతదేశమునకు రాజకీయ స్వేచ్ఛ నిచ్చుట బనికిరాదు. కాని, అధినివేశ రాజ్యములతోబాటు హిందూదేశము గూడ సామ్రాజ్యాభిమానమును జూపవలయునని మాత్రము మీరు గోరుచున్నారు. వాణిజ్యవిషయములందు సామ్రాజ్యాభిమానము జూపుటకుముందు, హిందూదేశమునకు రాజకీయ స్వేచ్ఛనొసగుట యత్యావశ్యక మనుసంగిని మీరు గుర్తించుకొన్నారు. అధినివేశరాజ్యము లయినను, స్వేచ్ఛ ననుభవించుకున్నచో సామ్రాజ్యాభిమానమును జూపునా? మేమిదివరకు సూచించినట్లు, సామ్రాజ్యాభిమాన కద్ధతివలన వాణిజ్యవిషయములందు హిందూదేశము విశేషనష్టము గాంచకమానదు. మొదటి యిబ్బంది హిందూదేశము తనకు చౌకగ దొరకుచోటుల సరకులను కొనుటకు మీరులేకబోవుటయే. రెండవయిబ్బంది, హిందూదేశము తనకు ధరవచ్చుచోట తనసరకులను విక్రయింపజాలక బోవుటయే. ఎంత స్వల్పధర కయినను, హిందూదేశము తనసరకులను సామ్రాజ్యమునందే విక్రయింపవలెను. సామ్రాజ్యాభిమానముయొక్క ఫలిత మిదియగును. చౌకగ దొరకుచోటుల సరకులను కొనకుండ,

సామ్రాజ్యపు వెలుపలి సరకులపై సుంకములు విధింపబడును. బాల్లవినుగారి నూతనవిధానము, బ్రిటీషు ప్రజలలో కొందర కాకర్ల వంతముగ నుండవచ్చును. హిందూదేశముపై మీరు గనుపజచేడి నూతన ప్రేయకు కారణము విదితమే.

భారతీయులు మాత్రము ఈ పద్ధతి నేమాత్ర మామోడింపజాలరు. ఆర్థికవిషయములందు ఇంగ్లండుకును అధినివేశ రాజ్యములకును దాస్య మనుభవించుటకు హిందూదేశము సమ్మతించజాలదు. బాల్లవినుగారి సామ్రాజ్య వాణిజ్య రక్షణ పద్ధతి అమలులోనికి వచ్చుచో, హిందూదేశమునం దన్ని పక్షముల వారును పూర్ణ స్వరాజ్య లభికై పాటుబడుటకు ప్రోత్సాహము గలుగును. హిందూదేశము బ్రిటీషు పరిశ్రమలకు తోడ్పడవలయునని, బాల్లవినుగారు కోరుచున్నారు గాని, అసమానుల మధ్య సహకార మెటుల గుదురును? హిందూదేశమునకు ముందుగ స్వేచ్ఛ నొసగి, ఆపిమ్మట హిందూదేశము నీ ప్రశ్న నడిగిన బాగుండును. హిందూదేశ ప్రాచీన పరిశ్రమ లడుగంటినవి. నూతన పరిశ్రమ లిప్పుడిప్పుడే తలయెత్తుచున్నవి. ఇట్టిస్థితిలో హైదరాబాద్ పరిశ్రమలు జీవింపవలయుననిన, ఈ సరకులు ఆ సరకులను భేదములేక విదేశవస్తువు లన్నిటిపై సుంకములను విధించినగాని, ఉపయోగ ముండదు. ముఖ్యముగ విదేశవస్తువులపై ఎచ్చు సుంకములను విధింపవలసిన యవసరము గలదు. ఇది జరిగినగాని, దేశీయ వస్తువుల సరకులకు కొనసాగనేరదు. సామ్రాజ్యాభిమాన పద్ధతి నవలంబించునెడల, దేశీయవస్తు పరిశ్రమగాని, ఇతర పరిశ్రమలుగాని తలయెత్తుటకు వీలుండవు. హిందూదేశపు ముడివస్తువులు, ఇంగ్లండుకును వలసరాజ్యములకును చౌకగబోవును. ఇంగ్లండునందును వలస రాజ్యములలోను తయారయిన సరకులతో హిందూదేశము నిండిపోవును. ఇంతకు పూర్వము కన్నను గూడ బ్రిటీషు వాణిజ్యమున కధికలాభమును హిందూదేశమున కధోగతి యు నంప్రాప్త మగును. రక్షణపద్ధతి లేనిది, ఇంగ్లండు ఇతర దేశములతో వాణిజ్యమునందు పోటీ జేయజాలదని, బాల్లవినుగారు చాటిరి. అట్టితరీ, పరిశ్రమలలో వైశవానర్యంబున హిందూదేశ మెటుల పోటీ జేయగలుగును? సామ్రాజ్యము తరపున యోచింపవలయు ననియు, అందుకు తగిన మార్గములను చేపట్టవలయు ననియు, బాల్లవినుగారు ఎచ్చరించిరి గాని, ఈ మార్గమువలన హిందూదేశపు పరిశ్రమలకును వాణిజ్యము నకును తీరని నష్టము వాటిల్లగలదు. స్వరీపాలనము ననుభవించు సామ్రాజ్య భాగములతో పరాధీనమగు హిందూదేశము తులదూగజాలదు. బాల్లవినుగారు లండనులో ముచ్చటించినను, వారి దృష్టి హిందూదేశముపైనే ఎక్కువగ ప్రసరించుచున్నది. హిందూదేశపు తోడ్పాటు లేనియెడల, సామ్రాజ్యాభిమాన పద్ధతి కొనసాగజాలదు. బాల్లవినుగారి సందేశ మెంతవరకు బ్రిటీషు వోటరులను ప్రేరేపించునో చూడవలయును. లండనుపై ముగ్ధ పత్రిక మాత్రము, లేదని మంత్రియగు మాక్నాల్డుగారి స్థానమునకు చలనముండదనియు, మీరు ఎన్నికల నెదుర్కొనవలసి వచ్చినను, మీరే ప్రధానమంత్రి పదవిని తిరిగి యాక్రమించెద రనియు, అభయ మొనగుచున్నది. టైముపత్రికా శీర్షాద మొంత

వరకు ఫలించునో తెలియదుగాని ఎన్నికలుమాత్రము త్వరలో జరుగునని నమ్ముట కవకాశము గలదు.

దక్షిణాఫ్రికా భారతీయులు

దక్షిణాఫ్రికా భారతీయుల దుర్దశ యొకను తొలగలేదు. అక్కడి నుండి పంపివేయ బడుచున్న భారతీయులు హిందూదేశమున దిగినప్పటికీ, జీవనాధారములేక మలయా సింహళము మున్నగు దేశములకు తిరిగి వెడలుచున్నారు. పండిత భవానీ దయాళుగారు, దక్షిణాఫ్రికానుండి వచ్చిన భారతీయుల దుస్థితిని పరికించి, దానిని వెల్లబెచ్చిరి. ఏమాత్ర మవకాశ మున్నను, తిరిగివచ్చిన వారు దక్షిణాఫ్రికాకు బోయెద మనుచున్నట్లు, మీరు ప్రకటించిరి. దక్షిణాఫ్రికాను వదులుటకు భారతీయుల కనేకభ్రమలు కల్పింపబడుచున్నవి. హిందూదేశము నందు వృత్తులు దొరుకుననియు, సర్వసంపదతో తులదూగవచ్చుననియు, వారు భావించుట సంభవించుచున్నది. కాని, వారు హిందూదేశమున దిగగనే నిరాశ వారి నెదుర్కొనుచున్నది. ఐచ్ఛిక నిర్గమన పద్ధతి, దక్షిణాఫ్రికానుండి భారతీయులను తరిమివైచుటకు లాభించుచున్నను, వారిస్థితిని చక్కబఱచుట కేమాత్రము తోడ్పడుటలేదు. ఇంతవరకు ఏడువేలమంది హిందూదేశమునకు వచ్చిరి. కాని వీరిలో విశేషముమందికి ఈ దేశమున జీవనాధారము లభింపకుండుట శోచనీయము. ఈ సమస్యను వెంటనే పరిష్కరింప నవసరము గలదు. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు విచారణ సంఘము నేర్పరచి, పరిష్కార మార్గముల సరయవలయునని, పండిత భవానీ దయాళుగారు కోరుచున్నారు. వీరికోర్కె ఎంతవరకు సఫలమగునో జెప్ప వీలులేదు. దక్షిణాఫ్రికానుండి వెడలివచ్చిన భారతీయులస్థితి యిటుండ, అక్కడ నివసించుచున్న భారతీయులస్థితియు దుర్భరముగనే యున్నట్లు, తెలియుచున్నది. కేపుటపునునందు, యిటీవల సమావేశమయిన శ్వేతేతరజాతుల సమావేశమునందు, రంగుభేద చట్టము నిరసించబడెను. పరిశ్రమలలో రంగుజాతులను బహిష్కరింపబడుచున్న విధము ఖండింపబడెను. బీరోగారిచట్టము, రంగుజాతులవారికి గలిగించెడి యిబ్బందులు వివరింపబడెను. దక్షిణాఫ్రికాను శ్వేతభాగము గావించుట యసంభవమని సూచింపబడెను. కొందరు తెల్లవారలుగూడ రంగుజాతులవారి యిబ్బందులపట్ల సామభూతిని కనుపఱచిరి. నల్లవారి యుప్రదమనునది వట్టి మిథ్యయని తేటపరుపబడెను. సాత్విక నిరోధసూచనగూడ గావించబడెను. దక్షిణాఫ్రికాలో తెలుపు నలుపు భేదము తీవ్రరూపము దాల్చుచున్నట్లుల గన్పట్టుచున్నది. ఇందు వలన ముఖ్యముగ బాధపడువారు భారతీయులు. భారతదేశమునకు స్వాతంత్ర్యము లభింపనంతవరకు, భారతీయులదుస్థితిని పూర్తిగ దొలగించుటకు సాధ్యమగునని దోచదు. ఇటీవల పరిస్థితులు కొంత మారి నట్లుల దోచినను, శాశ్వత పరిష్కారము గుదురుటకు, భారతదేశము స్వేచ్ఛబడయవలసిన యగత్యము గన్పట్టును.

రాజ్యాంగము : మతము

యూరపు ఖండమునందు, మధ్యయుగమునందు రాజ్యాంగమునకును మతమునకును సన్నిహిత సంబంధముండెడిది. పోవుగారిని గురువుగ గుర్తించి సంతకాలము, క్రైస్తవ దేశములలో నిట్టి సంబంధము వ్యాపించియుండెను. కాని, పోవుగారి యధికారము తొలగి, ప్రొటెస్టెంటు మతము ప్రబలి నాటినుండియు, రాజ్యాంగమునకును మతమునకును కొలది సంబంధము మాత్రము నిలిచియుండెను. ఇంగ్లండులో ప్రొటెస్టెంటు మతమువారే రాజుగా నుండ నర్హులను నియమ మేర్పడెను. ప్రొటెస్టెంటు మతమును, బ్రిటీషు ప్రభుత్వము పోషించుచున్నను, రాజ్యాంగమును మతము ప్రేరేపించుటలేదు. రాను రాను మతాధికారులు తమ పలుకుబడి రాజ్యాంగము నందు తగ్గుచున్నదని గుర్తింపజొచ్చిరి. చర్చి సమావేశమువా రిటీవల గూడి మతమునకును రాజ్యాంగమునకునుగల సంబంధమును నిర్ణయించుట కొక కమిషను నేర్పాటుజేయ వలయునని నిర్ణయించిరి. ప్రార్థన గ్రంథమునందు మార్పుల గావించుటకు చర్చివారంగీకరించినను, ప్రభుత్వము వారిందు కంగీకరింపక బోవుటచే, మతాధికారుల పంతము చెల్లదయ్యెను. మత విషయక నిర్ణయములను గావించుటకు మతాధికారులకే అధికారము కలదు గాని, ప్రభుత్వమునకు లేదను భావమును వీరు వెల్లిబుచ్చిరి. కమిషను వారి విషయమును నిర్ణయించెదరు. కమిషనువారి నిర్ణయమునకు, ప్రభుత్వమువారి రెంతవరకు బద్ధులయ్యెదరో చూడవలయును. సర్ జాకానను హిక్కు గారు రాజ్యాంగమునకు గల ఆధికారమును నిరూపించి, మతాధికారులతో నిదివరకు పోరాడియుండిరి. ఇంగ్లండులో మతమునకును రాజ్యాంగమునకును సంఘర్షణముతొలగి చాలకాల మయినది. విషమముల ఆందోళనమువలన మరల ప్రారంభ మగు నేమో, చూడవలయును.

హిందూమతావస్థాదీయ సఖ్యసంఘము

ప్రయాగలో జరిగిన కుంభమేళ కేటెంచిన హిందూమతావస్థాదీయ మతాధికారులు, హిందూమతావస్థాదీయ సఖ్యమును కాపాడుటకై యొక సఖ్యసంఘము నేర్పరచినటుల నేటివార్తలు దెలుపుచున్నవి. దీనియందు మాలానా కఫీసాహేబు, స్వామీ ప్రకాశనంద, స్వామీ పూర్ణానంద మున్నగువారు సభ్యులుగ నున్నారు. హిందూమతావస్థాదీయసమస్యను పరిష్కరించుటకు, రాజకీయ నాయకులతో బాటు మతాధికారులకుగూడ సమానబాధ్యతగలదు. వీరు ఉభయసంఘములవారి హృదయములందు పరివర్తనము గలిగింపవలయును. ప్రజలు మతధర్మముల ననుష్ఠించినటుల ప్రేరేపింపవలయును. పరస్పరప్రేమను, భూతదయను పురికొల్పవలయును. అంతియగాని, మతసిద్ధాంతముల విషయమునను ఆచారముల విషయమునను గల భేదములను పెంపొందింపగూడదు. అన్ని మతముల యట్టయడుగున, సామాన్యవిషయములే గన్పట్టును. వీనిని తరచి చూడగల వారరుదు గ నున్నారు. బాహ్యచార విషయముల గూర్చి పోరాటములు జరుగుచున్నవి. నిత్య జీవితమునందు మతమునకు ప్రధానమయిన ధర్మములను ఉభయ సంఘములవారనుష్ఠించుచో, వైషమ్యములకు తావుండజాలదు. నూతన సఖ్య సంఘమువారు, దీక్షతో బనిచేసెదరో, లేక పవిత్రతాశయములను ప్రతిపాదించి అంతటితో విరమింతురో, ముందుగాని తెలియదు.

రాజప్రతినిధి : అయోధ్య తాలూకాదార్లు

అయోధ్య తాలూకాదార్లు విజ్ఞాపనకు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు, రాజప్రతినిధిగారు రాండుటేబిలు సమావేశము గూర్చి ముచ్చటించిరి. తాలూకాదార్లకు రాండుటేబిలు సమావేశమునందు తప్పక ప్రాతినిధ్యము చేకూరునని, సూచించిరి. శాసనోల్లంఘనము గూర్చి ముచ్చటించుచు, దీని నణచి వైచుటకు ప్రభుత్వమువారు యావచ్చక్తిని, వినియోగించెదరనియు, తాలూకాదార్ల విషయమున తోడ్పడవలయు ననియు, రాజప్రతినిధిగారు ఎచ్చరించిరి. నిర్బంధ ప్రయోగముగూర్చి, రాజప్రతినిధిగారు తరుచుగ ముచ్చటించుచున్నారు. ప్రజాశయములను నెఱవేర్చుచో, నిర్బంధ ప్రయోగముతో బనియుండదని, వీరు గుర్తింపకున్నారు. నాగరిక దేశములందు, శాంతిసహిత సత్యాగ్రహ పద్ధతి సక్రమమని అంగీకరింపబడుచున్నది. ఇట్టి పద్ధతిని నిర్బంధములచే నెదుర్కొనుటవలన, పరిస్థితులు చక్కబడుటకుమారుగ, ప్రజల యనంతస్థితి మరింతగ వ్యాపించుట సహజము. నిర్బంధవిధానము యంతకుపూర్వము విఫలమయ్యెను. ఇకముందు నను జయముగాంచుట కవకాశముండదు.

నౌకాసమావేశము : జలాంతర్గాములు

నౌకాసమావేశ కార్యక్రమము చీమనడక నడుచుచున్నది. ప్రతినిధులలో నీవిషయమై యనంతృప్తి ప్రబలుచున్నది. మొత్తముమీద భేదములు చాలగలవని యూహింపవచ్చును. ఇప్పుడు బయల్పడిన సమాచారముప్రకారము, జలాంతర్గాముల ననలే రద్దుజేయవలయునని, బ్రిటీషువారు గోరుచుండ, వీనిని నిలువవలెనని, ఫ్రెంచివారు గోరుచున్నటుల తెలియుచున్నది. యుద్ధనౌక లధికముగ గల, ఇంగ్లండు ఆమెరికాలు జలాంతర్గాములను రద్దుజేయ గోరుట సులభమే. జలాంతర్గాములు తొలగి పోవుచో, యుద్ధనౌకల కెట్టి భయముండజాలదు. కాని, ఫ్రెంచివారికి యుద్ధనౌకలు తక్కువగ నుండుటచే, జలాంతర్గాములు తమ కవనరమని వారు దెలుపుట వింతగాదు. ఎవరి కుపయోగింపని సాధనములను వారు రద్దుజేయగోరుచు, తమ కుపయోగింపని సాధనములను తగ్గింపగూడదనుచో, నౌకాసమావేశమునందు అనుకూల పరిష్కారము గుదురజాలదు. యుద్ధబహిష్కారాదర్శమునందు విశ్వాసముగలవారు, త్యాగసంసిద్ధత జూపిన గాని, పరస్పరభీతి తొలగి, అన్యోన్య విశ్వాస మేర్పడజాలదు.

అన్నపూర్ణయ్యగారు

వెల్లూరుజయిలునుండి యిటీవల విడుదలకాబడిన ఆకూరు అసంతాచార్యులగారు దెలిసిన వృత్తాంతముజూచిన, అక్కడి రాజకీయనిర్బంధితుల దుస్థితియు, అన్నపూర్ణయ్యగారి దురవస్థయు గోచరించును. ఆహారసానీయముల విషయమున వీరు పలుకష్టముల ననుభవించుచున్నారు. అన్నపూర్ణయ్యగారి బరువుగూడ తగ్గెనని తెలియుచున్నది. రాజకీయ నిర్బంధితులయెడల జూపెడి వైఖరి మార

ననుట కెట్టి యాధారముగ నుపింపదు. రాజకీయ నిర్బంధితులనిన నెవరో, తెలియదని కారాగృహాధికారులు దెలుపుచుందురు. ఇట్టిస్థితిలో అన్నపూర్ణయ్యగారి బోలు దేశభక్తులు మాత్రమేవకే ఓరిమిత్తో బాధల ననుభవించుటదవ్యచేయదగిన దేమియు కనుపించదు. కాని, అన్నపూర్ణయ్యగారు ఏ యుద్యమముకొరకై యిట్టిబాధలననుభవించుచున్నారో, దానికొరకై కారాగృహముల వెలుపల నున్నవారు దీక్షతో పాటుబడుచో, వారికి మనఃశాంతి గలుగును. అన్నపూర్ణయ్యగారి పట్ల భారతీయులును అందు ముఖ్యముగ ఆంధ్రులును జూపదగిన కృతజ్ఞత యిదియే.

భారత శాసనసభా ప్రతిష్ఠాంభవము

భారత శాసనసభా ప్రతిష్ఠాంభవ మింకను తొలగలేదు. సర్ క్రేకారు, పండిత మదనమోహన మాళవ్య, జిన్నాగార్లు ఈ విషయమై చాలకాలము కలిసి యోచించిరిని వార్తలు దెలుపుచున్నవి. కాని, అనుకూలముగ పరిష్కార మేమియు గుదురలేదు. పటేలుగారు రేపటిదినము భారత శాసనసభలో ప్రతిపాదన గావించెదరనియు, భారత శాసనసభా భవనాంతరమున తమ అధికారము నిలువనియెడల, తమ పదవికి రాజీనామా నిచ్చెదరనియు, వదంతి ప్రబలియున్నది. పటేలుగారి కింత కన్నను వేరు మార్గము లేదు. అధ్యక్షపీఠ గౌరవమునకు భంగము కలిగిన పిమ్మట, పటేలుగారింకను ఆ పదవిని నిర్వహించుటకన్న అగౌరవము వేరుండదు. పటేలుగారి రాజీనామా వలన, సంస్కరణము లెంత బూటకములో బాగుగ వెల్లడియగును.

ఇంగ్లండు: రుష్యా

ఇంగ్లండు రుష్యాల మధ్య ఒడంబడిక గుదిరినను, రుష్యా పట్ల గల ఏవగింపు ఇంకను తగ్గలేదు. బాల్టివినుగారు రుష్యా నలుపుచున్న ప్రతికూలాందోళనమును నిరసించిరి. ఈ విషయమై హెడ్డరు సనుగారు పెక్కు ప్రశ్నలడుగబడిరి. హెడ్డరు సనుగారు ఇదమితమని జవాబు చెప్పక, ఓరిమిని బోధించిరి. రుష్యాకును ఇంగ్లండుకును మధ్య వర్తకమును పునరుద్ధరింపవలయునని, మిస్ విల్క్సన్ గారు కామన్సు సభలో జేసిన ప్రతిపాదనమును మాత్రము, కామన్సు సభలోని అన్ని పక్షముల వారును ఆమోదించిరి. వాణిజ్య లాభముల విషయములలో రుష్యా విషయమున బ్రిటీషువారి కెట్టి ఆక్షేపణ గనుపింపదు. రాజకీయాందోళనము మాత్రమే వీరి కభ్యంతరముగ గన్పట్టుచున్నది. త్వరలో ఉభయదేశములకును మధ్య వాణిజ్యపు ఒడంబడిక గుదురు నను సమ్మతమును, ప్రభుత్వ కార్యదర్శియగు గిల్లెటుగారు కనుపజచిరి.

గౌ॥ పటేలుగారు రాజీనామా ఇచ్చెదరను వదంతులు

డిప్టీ సెక్రటరీ:—ఆసెంబ్లీ గ్యాలరీలవిషయమై ఏర్పడిన తగాదాగురించి సర్ జేమ్సుక్రేకారు, పండితమాళవ్య, జిన్నాగార్లు నేటిదినము దీర్ఘసంభాషణలు జరిపిరి. పండితమాళవ్యగారు కొన్ని నూచనలను గావించిరిని యు ఆమావసరమై చర్చ జరిగెననియు తెలియుచున్నది. కాని ఇంతవరకు నెట్టి రాజీనామరలేదు. ఇంకను సంభాషణలు జరుగునని తెలియుచున్నది. శనివారమునాడు ఈ విషయమై సభలో అధ్యక్షుడు ఒక ప్రకటన గావించెదరని తెలియుచున్నది. ఆసెంబ్లీ భవనమున తనకు సంపూర్ణాధికార ముండవలయునను సిద్ధాంతము అంగీకరింపబడనిచో గౌ. పటేలుగారు త్వరలోనే రాజీనామా ఇచ్చెదరను వదంతి ప్రబలుచున్నది. (అ. ప్ర.)

విదేశవార్తలు

నాకాదళ నిర్ణయసభ

మొదటి సంఘనమావేశము

(వైల్డెన్)

రస్సి, ఫిబ్రవరి 6:—నాకాదళములను తరగతివారిగాను టన్నుల బరువు ప్రకారము తగ్గించు విషయమును మొదటి సంఘమువారు ఆలోచించుచున్నారు. మరల బహిరంగపరచుకేతుము మంగళవారము జరుగును. అపుడు ప్రధానామాత్యుడు జలాంతర్గాములను పూర్తిగా అంతరింపజేయుట కారణమును చెలిపెదరు. ఈ సందర్భమున ప్రతిప్రభుత్వమువారును తమ యభిప్రాయమును చెబుటకు తలపించును.

ఫ్రెంచి ప్రభుత్వ ప్రతినిధి జలాంతర్గాముల నుంచవలె ననే గట్టిగా డెల్చుచున్నాడు. కాని జలాంతర్గాములు దాక్షిణ్యముతో ప్రవర్తించుటకు మార్గముల వరయుచున్నట్లు పత్రికలు చెబుచున్నవి. సభ త్వరలో గావలెననియు కాలయాపనము కాగూడదనియు చెబుచున్నవారు.

కామన్సునభ-ప్రార్థన గ్రంథము

(వైల్డెన్)

రస్సి, ఫిబ్రవరి 6:—దేశమునకు తన మతానుసారముగ ప్రార్థనలను సల్పుటకు అధికార ముండవలెనని మతాధికారుల కోరిక. ఆ ప్రకారము ప్రభుత్వమువారి జోక్యము లేకుండ జేయుటకు దేశమునకును కామన్సునభమునకు గల సంబంధమును నిర్ణయించుటకు ఒక విచారణ సంఘమును నియమించవలెనని గోరుచున్నాడు. ఇంగ్లండు దేశములో యుపయోగించు ప్రార్థన గ్రంథమును మార్పుటకు కామన్సునభవారు నిరాకరించుటచే ఇట్టి విచారణను గోరుట తలపించెను.

వెస్టిండిస్ పంచదార పరిశ్రమ

(వైల్డెన్)

రస్సి, ఫిబ్రవరి 6:—పంచదార నేడు స్వేచ్ఛా వ్యాపారపరిశ్రమలందు విక్రయమగుట లేదు. సంతృప్త మంకములు విస్తారముగ నుండుటచే నేడు పంచదార ఎక్కువగా తయారగుచున్నది. ప్రపంచములో మార్కెటులలో నిండిపోవుచున్నది. ఈ పంచదారము పంచదార పన్నులను స్పృహగారు తీసివేయరాదు. ప్రస్తుత మందున్న సంతృప్తపన్ను లుండవలెనని ప్రభువుల సభలో ఎరిబ్యాంకు ప్రభువనెను.

అలివియరు ప్రభువు దీనిని సమర్థించెను. గత జూలైలో ఆహారపదార్థము లన్నిటివిదాను పన్నులను తొలగించెదమని స్పృహగారు రన్నపుడు పరిశీలుటనియు ఆతనికి తెలియకపోవచ్చును. ప్రస్తుత పరిశీలుటలేని ఈ సంతృప్త పన్నులన్నును పంచదార పరిశ్రమ వెస్టిండిస్కులో సాగజాలదనిరి. పరపతి పోవుటయే కారణము. మరియు స్పృహగారు పన్నులన్నిటిని ఆహారపదార్థములపై తొలగించెదమనటచే ఆలజ్జకి ఏర్పడినది. పరిహారము లేకుండ సంతృప్త పన్నులను తీసివేసినచే పరిశ్రమను గట్టిపెట్టవలసి వచ్చును. మనకు కావలసిన సముదాయము తప్ప తక్కినదానిని 18 మాసముల చివర యెత్తివేయవలసి వచ్చును. పంచదార పరిశ్రమ విచారణసంఘ నివేదికను ఆర్థిక సంఘము వారి కంపవలెననిరి. ప్రస్తుతము సంతృప్తపన్ను లుండగనే టన్ను 1 కి పంచదార పరిశ్రమలో హాను లేక 26 ప్రిలింగులు నష్టము గల్గుచున్నవి. ఈపన్నులను బాడ తీసివేసినచే టన్ను 1 కి 5 పానులు నష్టము గల్గునని ఆలివియరు ప్రభువనెను.

కానిలినదానికంటె ఎక్కువగా పంచదారను తయారు చేయుటచే ఈ ఆపక అంతయు ఏర్పడినది. పరిశీలుటను బాను చేయుట కష్టము. దీనినితెలియని ఆహారపదార్థములపై పన్నులను దీసివేసెనుని స్పృహగారు రన్నపుడు మూడుపక్షములవారంగీకరించిరి. లిబరల్స్ కన్నశ్రేణిపూర్వ ఆహారపదార్థములపై పన్నులను విధించరాదనిరి. ప్రస్తుత మేమిదిగలుగుటకు వీలులేదున్ను ఈసంగతిగూర్చి జాగ్రత్తగ ప్రభుత్వమువారు ఆలోచించెదగని ప్యాసిటీలు ప్రభువనెను.

రాంకే మగ్గోనాల్డుగారు

బలమగుస్థానముం దున్నారు

(వైల్డెన్)

రస్సి, ఫిబ్రవరి 6:—ప్రముఖతర మగ్గోనాల్డుగారిని ఓకించుట కష్టమని ఇట్లు వాయుచున్నది. రాంకే మగ్గోనాల్డుగారు స్వల్పసంఖ్యకులతో గూడా కొన్ని ప్రభుత్వమునకు పెద్దగనున్ను రాంకే మగ్గోనాల్డుగారివలె ఏ ప్రధానామాత్యుడుగూడ ఇంతబలముగ ఎన్నడును లేదట. ఇతనిని కడలించుట కష్టము. ఏకారణముచేసిన రాంకే మగ్గోనాల్డుగారే ఎన్నికలకు నిలచినచో తప్పక ఆతడు మరల అధికారమునకు వచ్చి తీరును. ఈలోపుగ అందరును నాకాదళసభ జయప్రదముగ జరుగవలె ననుచున్నారు. ఎవరును ఆక్షేపించుటలేదు సరేగదా తొందరగూడ చేయుటలేదు.

ఈజిప్టు ఒడంబడిక

(రూటరు)

కెయిరో, ఫిబ్రవరి 6:—సహన్ పాషాగారు బ్రిటను సూచనల ననుసరించి బ్రిటనుతో ఒడంబడికను జేసికొనవలెనని ఈజిప్టు పార్లమెంటువారు ఏకగ్రీవముగా తీర్మానించిరి. సహన్ పాషాగారు ఈ తీర్మానమునకు ఈజిప్టు పార్లమెంటుకు కృతజ్ఞతను చెబుచు ఈజిప్టు స్వాతంత్ర్యమును గోరువారి కిది తోడ్పడుననిరి. ఒడంబడిక కుదరవచ్చుననిరి. వ్యాయముగా ప్రవర్తించుచున్న ఒడంబడిక కుదురుట సాధ్యపడుననియు ఉభయ త్రా వ్యాయము గలదనియు నుడివిరి.

మేక్సికో వైసిడెంటు

క్రింది దవడవిరుగుట

తుపాకిగుండు బుగ్గలో దూరుట

(రూటరు)

మేక్సికో, ఫిబ్రవరి 6:—తుపాకిగుండు బుగ్గలో దూరుటచే మేక్సికో వైసిడెంటు క్రిందిదవడ విరిగినది. మొదట ఇంటికి గొంపోబడిరి. పిదప ఆస్పత్రికి గొంపోబడిరి. ఆయనతో బండిలో అపుడు ఒక్కరై మాతురు కూర్చుండెను. ఆమెకపోయము వాటిల్ల లేదు. బండి నాపివేసేటట్లు బండి నడుపువానికి ప్రమాదముగ గాయములు తగులలేదు. ద్రోహిత్వ చాలమంది స్నేహితులున్నారట. 7 గురు ఆరెస్టు చేయబడిరి.

యూదులు అరబ్బుల హత్యలు

(రూటరు)

లండన్, ఫిబ్రవరి 6:—గత ఆగస్టులో జ్యూపా ఆల్లరులలో ఒక యూదుకులమునకు జెందిన కన్నీటిలు ఒక ఆరాబ్బీకుటుంబమును ఇద్దరు పురుషులు, ఒక స్త్రీ ఇద్దరపిల్లలను జంపి నందు కురివేయబడెను. ఈజిప్టులోనే ఇదివరలో నలుగురు యూదులను జంపుటచే ప్రతిక్రియగ జేసెననుకొనుచున్నారు.

స్పెయినులో రాజద్రోహులను

మన్నించుట

(రూటరు)

లండన్, ఫిబ్రవరి 6:—రాజద్రోహులని ప్రాతపరిపాలన మున శిక్షింపబడిన వారిని విచారణలో ఇచ్చుచున్న వారిని మన్నించి విడుదలజేయిరి. ప్రవాసితులను మరల దేశములోనికి జేర్చుకొనుచున్నారు. ఉద్యోగముల నుండి తొలగించబడిన అధికారులకు మరల ఉద్యోగము నిచ్చుచున్నారు. ఇదివరలో నైనికపట్టా నుండి తొలగింపబడిన అధికారులను జేర్చుకొనిరి. నైనిక కళాకాలముండి తీసివేయబడిన విద్యార్థులను మరల జేర్చుకొనిరి.

1920-30 నాకాదళ నిర్మాణకార్యక్రమమును ఆపుజేయుటచే 6500000 పానులు లాభము వచ్చెనట.

యూరపియనేతరుల సభ

జోహానస్బర్గ్ (మెయిలు) జనవరి 29:—కేపుట్రుసలో ద్వితీయ యూరపియనేతర మహాసభ డాక్టరు ఆల్బురగహిమాక ప్రాధేసరు జవాబుగార్ల చే జరుపబడెను. దక్షిణ ఆఫ్రికారంగు వివక్షణ ఆస్తు తమకు అడ్డుగనున్నదనియు, పారిశ్రామిక వర్గ వివక్షణ, ప్రభుత్వమువారి కార్మిక విధానము తమకు తగిన విద్యా సౌకర్యములు లేకపోవుట అపారమగు పన్నులభారము తమరిని బాధించుచున్నవని యూరపియనేతరుల తరపున డాక్టరు ఆల్బురగహిమాకగారు చెలిపిరి. పీర్గోగారి నేటిపు సర్వీసు రిజిస్ట్రేషనుబిల్లు 60 ఏండ్లనాటి పుర్వీకర భావమును వెల్లడి జేయుచున్నదనిరి. ఈపక్షము ఎవరికిని ప్రాపుగ నుండరాదని జవాబుగారినిరి. అందరివలెనే మనముగూడ పౌరులుగా దక్షిణ ఆఫ్రికాలో నివసించుట కధికారమున్నది. మనము కండ్లను తెరచి మనలను మనము గాపాడుకొనవలెను. శ్వేత ఆఫ్రికా నల్ల ఆఫ్రికాయని మిమాంసములతో కాలమును ప్రభుత్వము వారు పాసుచేయుచున్నారు. శ్వేత దక్షిణ ఆఫ్రికా గవర్నె ననుట ఎంతయో నిరర్థకము. శ్వేతములు నల్ల వారు కలసియే ఇందు నివసించవలె ననిరి.

మనలను ప్రత్యేకముగ గూడెములలో నుంచ నవసరము లేదు. తనంతటనే ఏర్పడగలదు. అది ప్రకృతిలోనే గలదు. మనము ఈ పనిని చేయరాదు. చేయవచ్చునను జ్ఞానముగలవారము. మృగములను కట్టివేయుటలుల వీరు పనిని చేయరాదను శాసనములను ప్రయోగింప నక్కరలేదు. మన సంగతిని సరిగా వారు గ్రహించలేదు. నల్లవా రెట్లు జీవింపుచున్నారో కనుగొనుటకు ఒక విచారణ సంఘమును నియమించవలెననిరి.

యూరపియనులు యూరపియనేతరులు కలసి సహకారముతో ప్రవర్తించినచే దక్షిణ ఆఫ్రికా బాగుపడునని నెటాలు వాస్తవ్యులగు చ్యాంపియనుగా రనిరి. పారిశ్రామిక విషయము లందు తాము సదా యూరపియనులతో సహకారము సలుప సిద్ధముగా నున్నార మనిరి. రంగుజాతులవారు యూరపియనులను సమద్రములోనికి త్రోసేవేసెదమనవారిని విశ్వసించజాల ననెను. అన్ని జాతులవారును కలసి మనవలె నున్నవారిని పూజించెద మనిరి. అందరును సమానులుగానే కలుసుకో నున్నార మనిరి. రంగుజాతులవారు యూరపియనులను దూరముగా నుంచినన్ని యూరపియనులు తమలో రంగువివక్షణసంస్థలను చెట్టుకొనుటయే కారణమనిరి.

రంగుజాతులవారు శ్వేతములులతో సదా సహకారము ను సల్పుదు మనుచున్నారు. ఇట్లుండ నల్లజాతులవలన ముప్పు గలుగుననువారి మనోవృత్తి తనకు ఆరము కాదనిరి.

ట్రాన్సిక్వియను దేశీయులున్న రాష్ట్రములందు యూరపియనులు నల్ల వారును శాంతియుతముగ నెమ్మదిగ కాలమును గడుపుచున్నారు. మనము కోరుచున్నదల్లా సమానత్వము మాత్రమే. అవకాశము నిచ్చుచో ఉన్నతపదవుల నాక్రమించి మన ప్రతిభను జూపగలుగువారమగు మనలను బానిసలుగ నుంచుటకే తలంచుచున్నారో తెలియదనుచున్నారు.

రంగుజాతుల వారిని కేటాయింపుగ నుంచవలె ననుట అసందర్భపు మాటలు ఈకాలమునకు పనికిరావు. శ్వేతకార్మికులు శ్వేత దక్షిణ ఆఫ్రికా కావలె ననుచో వారు తమ గొంతు కను కోసికొనుటకు తమ కెట్టి యధ్యంతరము లేదని కింబల్లేవాస్తవ్యుడు కాల్యరుగా రనిరి. ఇండియాలో పరిశీలుటలేని మహా త్యాగాంధిగారు సహాయనిరాకరణము నవలంబించవలసివచ్చెను. క్రియాయోగమును దాల్చుచో యూరపియనులతో సహకారము సల్పవలెనని ప్రాధేసరు డెయిల్బుగా రనిరి.

నల్ల వారుండుటకు వీలులేని రెండవ అంతర్జాతీయ సంఘము తమ కక్కర లేదని కేపుట్రుస ప్రతినిధి ప్రానుగారినిరి.

సహకారమునగా రంగుజాతులకు శాంతి సామరస్యముని భారతప్రతినిధి నుడివెను. సహాయనిరాకరణమును తీర్మానించి లేని నగుజాతులుగ నుండనని గేమెటుగా రనిరి. సహకార తీర్మానము ఆమోదించబడెను.

పీర్గోగారిబిల్లు నిర్బంధములతో గూడుకొన్నది. జాతి ద్వేషమును శాశ్వతముగ నెలకొల్పును. పారిశ్రామిక రాజకీయ సాంఘిక విషయములందు దక్షిణ ఆఫ్రికాలో నున్న జాతులకు మిత్రభేదమును కల్పించు చున్నదని పుబాగారు పీర్గోబిల్లును ఖండించిరి. యూరపియనేతరులవలన యూరపియనులు భయపడనపుడు ఇట్టి బిల్లునకు అగత్యము లేదని క్యామ్యూలుగారినిరి.

పార్లమెంటు ప్రారంభమగునాడు బహిరంగ సభను జరిపి ఈబిల్లును ఖండించవలెనని బ్రవునుగా రనిరి.

సాత్వికనిరోధము నవలంబించవలె నని డిహార్మినువారు నూచించిరి. పీర్గోబిల్లును అమలు జరిపినచే సాత్వికనిరోధమును జరుపవలెనను తీర్మానమును నూచించిరి. ప్రజలలో ప్రభోధమును కలుగజేసి నెమ్మదిగ పోవలెననిరి. తొందరగా దుందుడుకుతో దిగరాదనిరి. సాత్విక నిరోధమును జరుపగల ధీరుడు మహా త్యాగాంధి అంతటివా రెవరును ఇటు లేనందున దానిని తీర్మానించరాదని డాక్టరు ఆల్బురగహిమానుగా రనిరి. రయటన్ ఆ సెంట్రీ ఆమెండుమెంటు బిల్లును ఖండించిరి. దక్షిణ ఆఫ్రికా

లోనున్న ఉచ్చిరిపాత్య చర్మివాకే నల్లనివారిని యూరపియ
నేతరులను బాధించుటకు పురిగొల్పుచున్నారని గాన మాడునె
లలలో అందరును యూరపియనేతరులు, అందరు ఈ దేశము
నుండి లేచిరావలెననిరి. వీరితో ఎట్టి సంబంధమును జెట్టుకొన
రాదని తీర్మానించిరి. ఈలోపుగ ఆట్లు చేయనివారిని బహి
ష్కరించవలెననిరి. నూగాను, న్యాయాల్లాండు మున్నగు ఆఫీ
కను రాష్ట్రములందున్న ఇట్టి మతప్రచారకులను బారద్రోలు
టకు ప్రచారమును నల్పపరచె ననిరి.

దక్షిణ ఆఫ్రికా ఇండియను కాంగ్రెస్

అధ్యక్షుని అవ్యక్త ప్రసంగము

భారతీయుల ఖండనము

జోహానాస్టర్లు, (మెయిలు) జనవరి 20 :—దక్షిణ
ఆఫ్రికా భారత కాంగ్రెస్ సంఘాధ్యక్షుడు పూర్వ స్వరాజ్యము
ఇండియా కంత్తును గాదనియు ఇండియా ఆంతర్యం
ఒకేజాతి యనిపించుకొనజాలదనియు నేమనలు లిబరలు సంఘ
ములో ధీమంతులున్నారనియు వీరు అనుభవమునుబట్టి విశేష
ముగ స్వపరిపాలనను పూర్వస్వరాజ్యము క్రమముగ రావలె
నన్నమాట నిజమనియు దక్షిణ ఆఫ్రికా ఇండియను కాంగ్రెసు
అధ్యక్షుడువ్యక్తముగ ప్రసంగించుటచే భారతీయులందరును ఇత
నిని ఖండించిరి. వై యభిప్రాయమును నెటాలు అడ్వర్టైజ్
జరు ప్రతికా ప్రతినిధికి రెలిపెను.

కలకత్తా విద్యార్థుల వార్షికోత్సవము

సి. వి. రామకృష్ణగారి యధ్యక్షతను
ఆదివారమునాడు జరుకును

వాయువిమానములమీదినుండి కరపత్రములు వెదజల్లుబడును
కలకత్తా, ఫిబ్రవరి 6:—ఆదివారమునాడు జరుగనున్న విద్యార్థి
వార్షిక సమావేశమునాడు చాల ప్రేక్షణీయమగు కార్యక్రమ
ము నిర్వహింపబడినది. వాయువిమానములనుండి కరపత్రములు
వేసి ప్రచారముచేయు ఒక క్రొత్తపద్ధతిగూడ కార్యక్రమములో
చేర్చబడియున్నది. నగరమునందు వివిధభాగములలోను వాయు
విమానము లెగిన తరువాత మధ్యాహ్నము సి. వి. రామకృష్ణ
గారి యధ్యక్షతను సభ జరుగును. సాయంత్రము వ్యాయామ
ప్రదర్శనములు జరుగును. (ఫ్రీ. ప్రెస్.)

బెంగాల్ ప్రధాన న్యాయమూర్తి పదవి

భారతీయుడు నియమింపబడును

కలకత్తా, ఫిబ్రవరి 6:—బెంగాల్ ప్రధాన న్యాయమూర్తి
యగు సర్ జార్జి రాంకెన్ గారు ఏప్రిల్ మాసములో నెలపు
మీద పోవునట్లుడు ఆపదనికి సి. సి. ఘోష్ గారు తాత్కాలిక
ప్రధాన న్యాయమూర్తిగా నియమింపబడునని ఆద్యక్షుని పత్రి
కకు తెలియవచ్చినది. (ఫ్రీ. ప్రెస్.)

సరస్వతీపూజాపరిసమాప్తి ఉత్సవములు

పోలీసులు విద్యార్థుల కట్టలను లాగుకొనుట

శాంతి సైనికులు పోలీసుస్టేషనులో

రెండుగంటల సేపు ఆవబడుట

కలకత్తా, ఫిబ్రవరి 6:—బెలియాఫుట్టుములో సరస్వతీ
విగ్రహమును నీటిలో కలుపు ఉత్సవసందర్భమున పోలీసులు
విద్యార్థులనుండి కట్టలను లాగుకొనిరి. ఈఉత్సవములో 15 మంది
బెంగాల్ శాంతి సైనికదళమునకు జెందినవారుగూడ కలరు. వీరిని
పోలీసు స్టేషనుకు తీసికొనిపోయి అచ్చట రెండుగుంట లాపిరి.
ఈకట్టలలో చాలమట్టుకు జాతీయతాకల నెగురవేయుట
చర్యచాసంగమిదనవి. (ఫ్రీ. ప్రెస్.)

జి. ఐ. పి. రైల్వేనమ్మె

ప్రేమనుమాప్తులు కూడ సమ్మెలో చేరిరి

సమ్మెలో చేరనివారికి జీతములు రెట్టింపుచేయబడును
శనివారము 8-2-30 తేదీకి సమ్మెదారులు పనిలోకి

రావలయును. లేనిచో బర్తరపుచేయబడుదురు

బొంబాయి, ఫిబ్రవరి 6:— బొంబాయి విక్టోరియా
టర్మినసు స్టేషనువద్ద జి. ఐ. పి. రైల్వే ఏజెంటుగారి సంతక
ముతో యీక్రింది ప్రకటనపత్రము అంటించబడినది.

“ఈనెల 8 తేదీ మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు లోగా
రైలుబండ్ల రాకపోకలకు సంబంధించిన రైల్వే నాకరులందరు
ను, అనగా నెలజీతగాండ్లను దినవేతనపు పనివాండ్లను కూడ
పనిలో చేరవలయును. చేరనియెడల వారు బర్తరపు చేయబడి
నట్లుగా భావించి క్రొత్తపనివాండ్లను నియమించడమగును.”

ఈ ప్రకటనపత్రమునకు సమ్మెదారులు చలించినట్లుగా
కన్పించుటలేదు. అంతంతకు సమ్మె మరింత ముడిపడినది.
బొంబాయినుండి పరిసర గ్రామములకు వేమబడియున్న రైలు
మార్గము మీదనున్న స్టేషనులలో గతరాత్రి ప్రేమనుమాప్తులు
కూడ సమ్మెచేసిరి. అందువల్ల పరిసరగ్రామ రైలుబండ్ల రాక
పోకలు తారుమారై యున్నవని తెలియజేయుచు రైల్వే అధి
కారులే ప్రకటన చేసిరి. ఓడకేవుకు పోయెడి రైలు మార్గము
మీద కూడ బండ్లు సక్రమముగా నడచుట లేదు. ప్రయాణికు
లు చాల ఆలస్యముగా చేరుకొనుచున్నారు.

మెయిలుబండ్లు నడచెడి పెద్ద రైలుమార్గ ముమీద రహ
దారి యధావిధిగా నున్నది.

కర్మాగారములన్నియు పనిలేక మూయబడి యున్నవి.
క్రొత్తగా పనిలో చేర్చుకొనబడినవారి సహాయమున సరకులబం
డ్లను కొద్దిగా నడిపించుటకు యత్నించుచున్నారు. సరకులు
రవాణా లేకపోవుటచే నిలువయుంటున్నవి.

కుర్లా స్టేషనుకు వేసె ఉన్న పరిసరగ్రామ రైలుబండ్ల
రహదారి యవత్తు తారుమారై నవి.

సమ్మెదారులు పికిటింగు చేయుచున్నారు. కుర్లాస్టేష
నువద్దనుక్రమ గిర్మికంగారి యూనియను అధ్యక్షులగు కంద
లార్లుగారు ఆరెస్టు చేయబడిరి. బామినమీద విడుదల చేయ
బడిరి.

లిటిమ్ ప్రధానమంత్రిగారికి తంతి

రాంనే మాట్లాడాల్సివచ్చిన, ఫెన్నరు బ్రాక్స్ గారికిని,
వెడ్లిపుడ్ బెన్సు గారికిని యీ క్రిందిటిగా తంతివార్త పంప
బడినది:—ఒక లక్ష 25 వేల పనివాండ్లు జి. ఐ. పి. రైల్వే
సమ్మెలో చేరియున్నారు. యీ నెల 4 తేదీని సమ్మె ఆరంభిం
చిరి. వారి జీవనోపాధికి చాలినంత కనిపవేతనము లుండవలె
ననియు, ఉద్యోగములందు రైలువాడు నల్లవాడు అను భేదము
ఉండరాదనియు, వృద్ధులకు పనివాండ్లను డాక్టరుచే పరీక్ష
చేయించవలయునను నియమము రద్దు చేయవలయుననియు పని
వాండ్లు కోరుచున్నారు. ఈ సమ్మె సదుద్దేశముతో చేయ
బడినది. సమ్మె తగాదా పరిష్కారచట్టము ననుసరించి యీ
సమ్మె విషయములో జోక్యము కలుగజేసికొన గోరుచు
న్నారు.

సమ్మెదారుల సభలు

సమ్మెదారులు బహిరంగసభలు చేయుచున్నారు.
స్టేషనుకు ఎదురుగా పెద్ద సభ జరిగెను.
రూయికరుగారును, డాక్టరు బొక్సింగారును, బుఖారీగారును
సభలో నువ్వనగించిరి.

ఇగత్పూరులో పికిటింగు

బొంబాయి, ఫిబ్రవరి 6:—ఇగత్పూరులో వాలంటీరులు
పికిటింగుచేయుచున్నారు. రైల్వే పాకిపాండ్లు సమ్మెలో
చేరిరి.

పట్టణములోనున్న మ్యూనిసిపలు పాకివాండ్లకూడ సమ్మె
చేసిరి.

మన్మాడులో కల్లుదు కాణములు మూయబడినవి
మన్మాడులో కల్లుదుకాణములు సారాదుకాణములు
బ్రాందిదుకాణములు తాత్కాలికముగా మూయబడినవి.

నాసికలో ఖైదీలచే పనిచేయించుచున్నారు.

నాసిక స్టేషనులో రైల్వే స్టేషనుమాస్టరు పనివాండ్లు యా
వన్నుండి సమ్మెలో చేరిరి.

నాసికలోనున్న జెయిలులోనుండి ఖైదీలను రప్పించి
వారిచే నపుకరిచేయించుచున్నారు.

కల్యాణికును బొంబాయికిని మధ్య రెండుస్టేషనులలో
మాత్రమే రైల్వేనాకర్లు పనిచేయుచున్నారు.

రైల్వే అధికారులు క్రొత్తగా తీసికొనివచ్చిన పనివాండ్లు
ఉద్యోగియులుకూడ త్వరలోనే సమ్మెలో చేరగలరు.

పికిటింగు వాలంటీరులచే జరుపబడుచున్నది. పోలీసు

వారి దౌర్జన్యములనల్ల ప్రకాంతముగా పికిటింగు చేయుటకూడ
దుస్సాధ్యమగుచున్నది.

బొంబాయి పోరులసభ

బొంబాయి పోరులు విక్టోరియా టర్మినసు స్టేషను కెదు
రుగా సభచేసిరి. రూయికరుగారు, జి. న్యాయాగారు, దేశపాం
ద్యాగారు ఉపన్యసించిరి. సమ్మెదారులయెడ తమ యభిమా
నమును వెల్లడించిరి.

దామోదర టాకర్నేహునందును, పతేలువద్దను జరిగిన
సభలోకూడ రూయికరుగారు జి. న్యాయాగారును బాక్సేగారు
ను ఉపన్యసించిరి.

దాదారలోని రైల్వేపనివాండ్ల నీజనుటిక్కుట్లు అధి
కారులచే రద్దుచేయబడినవి.

ఆంగ్లోయిండియను టిక్కుట్లు తనిఖీదారుకాదు వాల్కాన్
ర్రుబరర్సు ఉద్యోగియును ఉపాధ్యాయగారిమీద చాలా దౌర్జ
న్యము చేసిరట. పతేలువద్ద నోక పనివానిమీదకూడ నిట్టి
దౌర్జన్యమే జరిగెనని తెలియుచున్నది.

ఏజెంటుగారి ప్రకటన

బొంబాయి, ఫిబ్రవరి 6:—నిన్నటివలెనే నేడును
సమ్మె యున్నది. ప్యాసిం
జరు బండ్లు పెద్దరైలుమీదను, పరిసర గ్రామ రహదారి రైలు
మీదను నడుచుచునే యున్నవి. గూడ్సు రవాణా నెమ్మదిగా
నడిపించబడుచున్నది.

మెయిలుబండ్లు చాల ఆలస్యముగా బొంబాయి చేరు
చున్నవి.

రైల్వేబోర్డువారి బహుమానములు

బొంబాయి, ఫిబ్రవరి 6:—రైల్వేబోర్డువారు జి. ఐ. పి.
రైల్వే ఏజెంటుగారికి ఈ క్రింది యధికారము నొసంగిరి:—
రైలుబండ్ల నిత్య రహదారికి సంబంధించిన నపుకర్లులోను,
చిన్న యుద్యోగములలోను సమ్మెలో చేరకుండ స్వావిభక్తి
పరాయణులై పనిచేయుచున్నవారికి బహుమానము లూసంగ
వచ్చును. 100/ల జీతమునకు తక్కువ పడిన
జీతములు గలవారికి అవసరమైన సందర్భ
ములలో రెట్టింపు జీతముకూడ నొసంగవచ్చును. నూరురూపా
యీలకన్న ఎక్కువకు జీతములు గలవారికి జీతమొత్తములో
పగమువంతువరకు బహుమాన పూర్వకముగా నొసంగవచ్చును.

ఈ ప్రకటన ప్రకటనబల్లలమీద అంటించబడినది.

జమ్నాదాసు మెహతాగారి ప్రకటన

రైల్వే యుద్యోగియులసంఘమున సభ్యులగు జమ్నాదా
సు మెహతాగారును, కార్యదర్శియగు జోషీగారును, భారత
కార్మికసమితి కార్యదర్శి యగు బఖేలుగారును ఈ క్రిందిప్రక
టన గావించిరి:— జి. ఐ. పి. రైల్వే పనివాండ్ల సంఘము
నా లే యీ సమ్మె ను ఉపక్రమించిరి.
వీరు సమ్మెచేయుటకు ముందు నవంబరునెలలోనే మేము వీరికి
చేయుతగా నిలిచెదమని వాగ్దానము చేసియుంటిమి. కాని,
మాసవాయమును వారు అక్కిర లేదనిరి. మాకు తెలియజేయకుం
డానే యీ సమ్మె ఆరంభింపబడినది. కాని, వారికోర్కెలు
సమంజసమైనవే. మేము సమ్మెలో చేరకపోయినను వారియె
డల పరిపూర్ణాభిమానము వహించియున్నాము. రైల్వే ఏజెంటు
గారును, పనివాండ్ల సంఘమువారును యీ సమ్మెపరిష్కారమున
నకై యొకపంచాయితీసంఘ నియామకమును కోరెయెడల వ్యవ
హారములో ప్రకాంతముగా చక్కబడగలవు.

వ్యవహారములు విషమించుకుండ రైల్వే ఏజెంటుగారు
శ్రద్ధ వహించెదరుగాక. (అ. ప్రె.)

గుంటూరు ప్రజలసభ

సుబాసుబోసుగారిని అభినందించుట

గుంటూరు, ఫిబ్రవరి 7:—నిన్న సాయంత్రము
భక్త వెంకటప్పయ్యపంతులుగారి అధ్యక్షతను మునిసి
రైబరీయందు ప్రజల బహిరంగసభ జరిగెను. ఆరెస్టుచేం
డిన క్రి|| సుబాస్ బోసుగారి సభినందించుచు తీర్మానించబడె
బోసుగారి ధైర్యసాహసములను త్యాగమును కొనియాడ
క్రి|| నడిపల్లి సరళింహరావుగారును, జి. వి. పున్న
శాస్త్రిగారును ఉపన్యసించిరి. స్వాతంత్ర్యము బడయు
వినుగు విరామము లేక పోరాడుచుండుటయే బోసుగారి
నందించుటయగును. భారతమాతయొక్క అనుంగుడై, అభి
మూరునివంటివానిపై చేతులువేసిన నిరంకుశాధికారవర్తన
తగినజబాబు స్వాతంత్ర్య పోరాటము కొనసాగించుటయేనని
పన్యాసముచెల్పిరి. కాంగ్రెసుసభ్యులసంఖ్య సభివృద్ధిచేయ
నని అధ్యక్షులు మోపురించిరి. (స్వ. వి.)

14 వ కృష్ణామండల

సహకారమహాసభ - ఘంటశాల

సరసింహ దేవర సత్యనారాయణగారి

అధ్యక్షతోపన్యాసము

నిన్నటితరువాయి

భూమి తన భాగ్యాంకులు మనరాజధానిలో పని ప్రారంభించినవి. వివిధ ప్రాంతములలో 21 భూమి తన భాగ్యాంకులు పని చేయుచున్నవి. ఆంధ్రదేశమున 4 భాగ్యాంకులు మాత్రమే నెలకొల్పబడినవి. అందు రెండు మిజిల్లాలో పనిచేయుచున్నవి. మిగిలినవి భూమి తన భాగ్యాంకుల నేడే గ్రహించిన ములం కరించుచున్నది. ప్రాథమిక భూమి తన భాగ్యాంకులు తగిన ధనసంపత్తిని సమకూర్చుకొనలేకుండుటచే, మోతముగ కేంద్ర భూమి తన భాగ్యాంకు మదరాసునందు గత డిసెంబరు నెలలో స్థాపించబడినది. ప్రాథమిక భాగ్యాంకులకు ఈ కేంద్ర భాగ్యాంకున కును ఎట్టి అనుబంధ మేర్పడవలెనో, ఇంకను సరిగ నిర్ణయము కాలేదు. దీని నిబంధనలు చాలాలోపభూయిష్టములుగ నున్నవి. కేంద్ర భాగ్యాంకువారే డిజెంబర్ల నమ్మి ధనము నేకరించుటలేనని ప్రభుత్వమువారు నిర్ణయించిరి. మొదటి సం॥ 5 లోను వెలు వడిన 50 లక్షల రూపాయల డిజెంబర్ల వై వడ్డీకి ప్రభుత్వము వారు హామీ నొసంగుట కంగీకరించిరి. ఈయనకృతికి భాగ్యాంకు కార్యనిర్వాహక పర్సన్లు ప్రభుత్వసభ్యు లిద్దరుండితీరవలె నని నిర్ణయించిరి. ప్రాథమిక భూమి తన భాగ్యాంకులు స్వంత డిజెంబర్ల నమ్మటకు అవకాశము లేక కేంద్ర భాగ్యాంకుతరపున డబ్బు సరఫరాచేయుటకు మాత్రమే ఉపయోగపడునెడల వీటి యావశ్యకత అంతగా కనుపించదు. కేంద్ర భూమి తన భాగ్యాంకువారు 100 కి రు 6 ల చొప్పున ధనము నేకరింపవలెయున్నారు. 100 కి రు 7 ల చొప్పున వీరు ప్రాథమిక భాగ్యాంకులకు ధనము నిత్తురు. వారు సభ్యులకు రు 8 ల చొప్పున అప్పీయవలెను. కేంద్ర భాగ్యాంకువారికి 10% లాభము కావలెను. ప్రాథమిక భాగ్యాంకు పోషకులు 10% లాభము కావలెను. నూటికి రు 6 లకు లభించిన ధనము రెండు చోట్ల లాభము వేడినగాని బుగ్గిరమునకు దొరకుటలేదు. ప్రాథమిక భూమి తన భాగ్యాంకులు స్వతంత్రముగానే వ్యవహారములు చేయుట కధికార లేనపుడు స్వతంత్ర భాగ్యాంకు లనుపేరున వ్యవహరించుటకంటె కేంద్ర భాగ్యాంకునకు కాబట్టిగా వ్యవహరించుటవలన 10% లాభమును తగ్గింపవచ్చును. కేంద్రసంఘ నిర్వహణమునకు 10% లాభము కావలిన, బ్రాంచి నిర్వహణమునకు 5% కంటె అవసరముండదు. ఇందుమూలమున సభ్యులకు ఇప్పట్లో ద్రవ్యము 7 1/2% వడ్డీకే నను సరఫరాచేయవచ్చును. ప్రతితొలకాయందును కాబట్టి నిర్మించి భాగ్యాంకువ్యవహారమును వ్యాప్తి చేసిన అచిరకాలముననే రయితుబుగ్గిరము కికి సాధన మేర్పడగలదు.

ప్రాథమిక భాగ్యాంకులను బ్రాంచీలకింద వ్యవహరించుట కధికారవర్తమా ర ను మ తిం చ ని చో, ప్రాథమిక భాగ్యాంకులు స్వతంత్ర డిజెంబర్ల నమ్మట కవకాశ మేర్పడవలయును. ఇదివరలో 6 1/2% చొప్పున ప్రాథమిక భాగ్యాంకుల నుండి ప్రభుత్వమువారు మదరాసు రాష్ట్రీయ సహకార భాగ్యాంకువారును డిజెంబర్ల తీయుచున్నారు. కేంద్ర భూమి తన భాగ్యాంకు వచ్చిన తర్వాత ప్రాథమిక భాగ్యాంకుల కియవకాశము పోవుచున్నది. కొన్ని ప్రాథమిక భూమి తన భాగ్యాంకులు రు 6 ల వడ్డీ లేకుండుటకు డిజెంబర్ల నమ్మగలవు. మదరాసు నెంట్రల్ అర్బన్ భాగ్యాంకువారు పూను కొనిన రు 6 ల కే ప్రయిమరీ భాగ్యాంకులకు వలయు ధనమును సులభముగ సరఫరాచేయగలరు. హెచ్చు వడ్డీ లేట్లతో ప్రభుత్వాధికారమున ప్రత్యేక కేంద్ర భాగ్యాంకు స్థాపించుటవలన ప్రాథమిక భాగ్యాంకులకు విశేష ఉప పత్తి మీది కిరిగినది? భూమి తన భాగ్యాంకుల ప్రయోజనము వడ్డీ లేకు తగ్గించిననే కనుపడునుగాని లేనినా డవి ప్రయోజన కారి కాబాలవు. కావున కేంద్ర భూమి తన భాగ్యాంకు బలపడి స్వల్పవడ్డీకి విశేష ధనమును నేకరించి తాలూకా కొక బ్రాంచి నిర్వహించి వ్యాపారమును విజృంభింపజేసిన వడ్డీలేకు తగ్గగలదే కాని స్వతంత్ర భాగ్యాంకులు కేవలతపాలా అధీనులవలె స్వతంత్రముగ డిజెంబర్ల నమ్మటకు వీలు లేక తని చేయునంతమాత్రమున ప్రయోజనకారి కాదు.

కేంద్ర భాగ్యాంకులకు ధనము పంపుటకుసా ధనసంపత్తి విశేషముగ నున్నది. తక్కువ వడ్డీకి "trust funds" ను నేకరింప వచ్చును. ఇట్లాబోర్డ్ ప్రావిడెంటు ఫండు నుపయోగించుకొనవచ్చును. రయిల్వేల నిర్మాణమునకును ఇతర వినియోగములకును ప్రభుత్వమువారు తక్కువ వడ్డీకి బుగ్గిరము తీసి సహాయము చేయు నటులనే రయితు బుగ్గిరము కికి చేయుటకు తక్కువ వడ్డీకి ప్రభుత్వమువారు రప్పు చేసి ధన మేల ఈయరారు! జన్మి నుపార్జి నాయకులకు శ్రీ మనిస్సామి వాయడుగారు గత నెలలో రాజమహేంద్రవరమున నుపన్యసించుచు, భూమి తన భాగ్యాంకులకు దీర్ఘ వాయిదాలపై ప్రభుత్వమువారు బుగ్గిరము యాడదని వదించిరి. ఫిల్లినగర నిర్మాణమునకు ప్రభుత్వము వారు రెన్నికొట్ట

సా॥ 6-30 X॥ బెజవాడ శ్రీ దుర్గాకళామందిరము హాలులో సా 9-30 X॥
 8-2-30 తేదీ మాత్రము "వడ్డీపోలో - సంకెళ్లు"
 9, 10, 11-2-30 తేదీలుందు కోహినూర్ ప్రొడక్షన్ యగు
 "వ్యాపారజూదము"
 ప్రధానపాత్రధారుడు మిస్టర్ వైద్య
 టిక్కెట్ల వివరములు:—రు. 0-8-6, 0-6-0, 0-4-0, 0-2-0.

నప్పుచేసి తెచ్చిరి!! రయిల్వేలవ్యాప్తికి ప్రభుత్వమువారు రెన్నికొట్ట అప్పు చేయుచున్నారు!! ప్రభుత్వమువారు లేటెటను లండను మ నీ మా ర్కెట్టు లో తీయు చున్న బుగ్గిర మెన్ని కొట్టున్నది!!! ఈ యప్పుంతయు ప్రభుత్వమువారు ఒక్కసంవత్సరముననే తీర్చి వేయుదురా? ప్రభుత్వపు అక్కరలకు అప్పుడప్పుడు తీసిన బుగ్గిరము 417 కొట్ట రూపాయలు మనదేశమునను, 34 కొట్ట పాస్టు ఇంగ్లాండుదేశమునను పెరుగుచున్నది. ఈ అప్పుంతయు ప్రభుత్వమువారు తెచ్చిరి! ఎట్లు తీర్చుచున్నారు!! బాధ్యతాయిత ప్రభుత్వమునకు తక్కువ వడ్డీకి డబ్బు సరఫరాచేసి రయితు బుగ్గిరము కికి కృషిసల్పుట ప్రధానకర్తవ్యము కాదా? ప్రభుత్వాధికారమునకు రాబోవు ప్రజాపక్ష నాయకులే దీర్ఘ వాయిదా బుగ్గిరములకు ప్రభుత్వధనము వెచ్చించరాదని సలహానిచ్చుట వింతగ నున్నది. ప్రభుత్వపు సాలసరి ఆదాయమునుండి ఈ డబ్బు సహకార భాగ్యాంకులు కొరకులేదు. ప్రభుత్వకార్యకర్తలకు కేరీ తిని బుగ్గిరము చేసి నిర్వహించుచున్నారో, అరితినే ప్రజల కార్యకర్త బుగ్గిరము నెత్తివేయుటకు ప్రభుత్వమువారిపలకుబడిని, పరపతి నుపయోగించి, తక్కువ వడ్డీకి బుగ్గిరము నేకరించి రైతు బుగ్గిరము కికి జరగజేసి, ప్రాప్తు, అమెరికాదేశములలో ప్రభుత్వమువారు రిటీసహాయమును చేయుటలేదా? వాయిదాలమీద తీర్చుకొనుటకు భూమి తన భాగ్యాంకులకు సహాయమును మాత్రమే అభిలషించుచున్నారు కాని, దానధర్మము చేయుమనుటలేదు! ప్రభుత్వదృక్పథము మారనిది, ప్రభుత్వసహాయ ముపేక్షించుట నీటికై యెండమావులవెంట పరుగుడుటవంటిది. సహకారులు పరాపేక్ష వదలి స్వకృతిపై నాధారపడిననేగాని ప్రభుత్వము వంక చూచిన కొలదిని, ప్రభుత్వధనము నేకరించిన కొలదిని, అధికార నిర్బంధముల కెక్కుడు లోనుగావలసినవచ్చును. భూమి తన భాగ్యాంకులు విరివిగ వ్యాప్తి నొందుటకును, వాటికి ధనసహాయము కలుగుటకును, మనము ప్రభుత్వముపై నాధారపడుటకంటె ద్రవ్యోత్పత్తిగల వివిధస్వతంత్రసంస్థలతో తగు ననుబంధ మేర్పరచుకొనిన శ్రేయస్కరము.

కృష్ణా గోదావరీ నదులు ఉత్తుంగతరంగములతో నెల్లి విరిసి మహాప్రవాహమున, సముద్రమునై పోవుచున్నను, ఒడ్డున నివసించు ప్రజలకు తాగుటకు నీరు లేదనియు, సస్యములకు జలాధారము లేదనియు విలపించిన, నీరు తీసుకొనుటకు సాధన సంపత్తిని నేకరించలేని ప్రజల బుద్ధిమాంద్యమునకు విలపింపవలెనేగాని రైవమును దూరిన ప్రయోజనమేమి? కాలక్రమే యుడు బుద్ధికాశలము నుపయోగపరచి సముద్రముమీద పోవుచున్న మహాప్రవాహము నరికట్టి, కాఫోపకాళిలగు ప్రహింపజేసి, ఊసరత్న త్రేతములను మహాసస్యకాలములుగ మార్చి వైచెను. దేశపురోభివృద్ధిని గోరు ప్రతి హేందవుడును, వివిధమార్గముల దేశమునుండి తరలి పోవుచున్న ధనప్రవాహము నరికట్టి తిరిగి దేశాభివృద్ధికి ప్రహించునటుల కృషిసలుపవలసియు న్నది. ఒక్క ఇన్స్పూరెన్సు కంపెనీల మూలమున, ఎన్నికొట్ట ధనప్రవాహము పరదేశముమీద పోవుచున్నదో మన చెరుకు వాడ సరసింహంపంతులుగారి నడిగిన చెప్పగలరు. స్వతంత్రదేశములలో భూమి తన భాగ్యాంకుల పెట్టుబడులు ఇన్స్పూరెన్సు కంపెనీల డిపాజిట్ల మూలముగా లభించుచున్నది. ఆంధ్రదేశములోని ప్రాజ్ఞులు, విదేశ ఇన్స్పూరెన్సు కంపెనీలో భీమా చేయించుట మాని, ఆంధ్రాఇన్స్పూరెన్సు కంపెనీలో భీమా ప్రారంభించిన, మన ఆంధ్రా ఇన్స్పూరెన్సు కంపెనీ, గడ్డవల్లేరు భాగ్యాంకుపటి, 100 భూమి తన భాగ్యాంకులకు, డబ్బు సరఫరాచేయగలగును. భూమి తన భాగ్యాంకులకు, ఇన్స్పూరెన్సు కంపెనీలకును, ప్రతిదేశములోను మంచి యనుబంధము కలదు. భూమి తన భాగ్యాంకుల పెట్టుబడి పెట్టుటకు మాత్రమే యుపయోగపడక, భూమి తన భాగ్యాంకులలో అప్పు తీసిన సభ్యులు, ఇన్స్పూరెన్సు కంపెనీలలో భీమా చేయించుకొనిన తాము తీసిన అప్పు పిల్ల పిల్ల తరంతరము ఒప్పుకొంటలు చేయనక్కరలేక ఆతని జీవితాంతరముననే ఆ మొత్తమునకు భీమా మూలమున కంపెనీవారు తీర్చివేయుటకు సాధన మేర్పడగలదు. దేశమున డబ్బు లేదని విచారించ నవసరములేదు. ద్రవ్యము నేకరించుటకు తగినసాధనముల నన్వేషించి, ప్రజల యాధిక పురోభివృద్ధికి తగు నవకాశము కలుగజేయుటయందే ప్రాజ్ఞుల బుద్ధిశీలత యుపయోగపడవలెను.

రైతు పాతబుగ్గిరములు తీర్చుటకు భూమి తన భాగ్యాంకులు కొంతవర కుపచరించినను, వీటివలని ప్రయోజనము స్థిరముగ నుండుటకు గ్రామవాసి అర్జనశక్తికి వృద్ధికావలెను. అర్జనశక్తి వృద్ధిగాంచుటకు, గ్రామములోని నిర్వాహకము నశించి వృత్తిపోషణ పెంపొందవలయును. మనదేశములో నూటికి 78 రు మనుష్యులకు వ్యవసాయమే ప్రధానవృత్తి. 5.70% మనుష్యులకు వర్తకము జీవనాధారము. దేశములోని బాయంటు స్టాకు కంపెనీల వ్యాపారము, ఇంపీరియల్ బ్యాంకువారి వ్యాపారమును ఇంచుమించుగ 60% లున్న వర్తకుని నిలువబెట్టుటకే తోడ్పడుచున్నదిగాని, నూటికి 78 రు గల వ్యవసాయవృత్తి పోషణకు యెట్టి ఆసాగరమును కలుగజేయుటలేదు. ప్రభుత్వ నిలువసాములు కూడ, వర్తకుని సహాయమునకు మాత్రమే పనిచేయుచున్న, ఇంపీరియల్ బ్యాంకులో వడ్డీ లేకుండ నిలువ చేయుచున్నారు. కాని, రైతునకు తోడ్పడు సేవసంస్థ యందును నిలువజేయుటలేదు. వ్యవసాయవృత్తికి సంబంధించిన అనేక ఉపపరిశ్రమలు రైతునకు ధనసహాయములేక సన్నగిలుచున్నవి. సంవత్సరముపొడుగునను రైతునకు వ్యవసాయపుపని యుండదు. సాలనకునాలుగునూసములు రికామిగా నుండును. ఈతరీక కాలమున గృహపరిశ్రమలు నెలకొల్పి రైతునాదాయము వృద్ధి చేయవచ్చును. డెస్ట్రక్టర్లు, అయిర్లందు దేశములో, వ్యవసాయకుని ఆదాయము వృద్ధి నొందించుటకు వేల కొలది సహకార డెయిరీ ఫారములు నిర్మింపబడి, కొట్లకొలది రూపాయల విలువగల పాలు, వెన్న, జిన్ను మొదలగునవి విదేశములకుకూడ ఎగుమతి చేయుటకు వీలు కలిగి రైతు అర్జనకు తోడ్పడుచున్నది. రైతు పండించెడు పంటకు తగిన ధరవరులు వచ్చుటకు కో-ఆపరేటివు ఫూల్స్, సహకార క్రయవిక్రయ సంఘములు, విశేషముగ తోడ్పడుచున్నవి. రైతుకు కావలసిన వ్యవసాయ పరికరములు, పనిముట్లు, విత్తనములు, ఎరువులును సరఫరాసే ధరలకు సమర్థిగా కొనుటకు ప్రత్యేక సహకార సంఘములు అచ్చట నెల కొల్పబడినవి. వేల కొలది య క ర ము ల వీ ట్ల ము న దేశ ము లో నున్నను, సహకార డెయిరీ ఫారములు విరివిగ వ్యాప్తిగాంచి పని చేయుటలేదు. దేశమునుండి కొట్లకొలది విలువగల ముడిపదార్థములు, దేశాంతరములకు పంపివేయబడుచున్నను రైతు పంటకు తగిన ధర చేకూర్చుటకును, వ్యాపారజాగీరిల దుతిలోనుండి తప్పించుటకును, కో-ఆపరేటివు ఫూల్స్, రైతు సహాయమునకు పలుతావుల నెలకొల్పబడుటలేదు. ఒకకతాబుమునకు పూర్వము వరకు ప్రపంచమునకంతకును విస్తయముకలిగించిన పట్టు నెల్లూ, డక్కా-మజ్జిన్లు, అమూల్యమగుములును, గ్రామసీమలలో తయారై రైతు నార్మికోత్పత్తికి సహకారిగ నుండెడివి. నేడు విదేశ వ్యాపారదాడివలన, ప్రభుత్వరక్షణలేక, గృహపరిశ్రమ నిర్మూలమై, రూపుమాండుటమూలమున రైతు ఆదాయము సన్నగిలెను. తిరిగి ఈగృహపరిశ్రమలు సహకారపద్ధతులపై వర్ధిల్లుటకు సహకారులు కృషిసల్పిన, గ్రామవాసి యార్జనకు తోడ్పడగలదు. నిస్సంశయము. దేశములో వృత్తిలేక మిగిలించి అల్లాడు కొట్లకొలది ప్రజలకు ఒకపూటకైనను కడుపునొండ గంజిత్రాగుట కారాధారమేర్పడును. దారిద్ర్యభాదచే గుండుచున్న ప్రజలలో శిశుమరణము లెట్లుర్ధిపొందుచున్నవో, దేశములో ధనార్జన కలుగజేయుటకు సరియగు భాగ్యాంకుల పద్ధతులు లేకపోవుట యే యాసితికి కారణమనియు సర్ డానియోల్ హామిల్టన్ దొరగారు, సైమన్ కమిషన్ కు తమనివేదికయందు ఈక్రింది వాక్యమును పొందుపరచిరి.

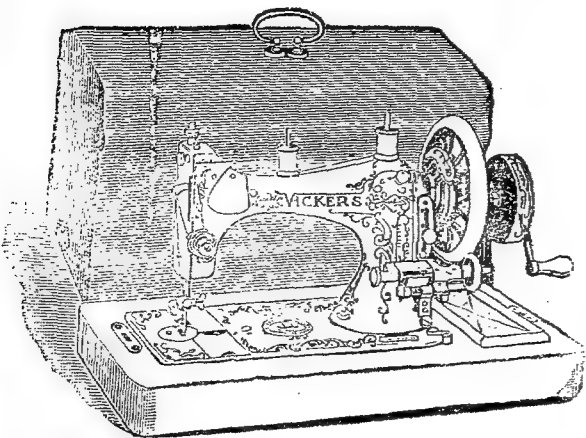
'Among the most pressing problems of India's public health is the infant mortality. It has been calculated that every year some 2 million Indian babies die. It may be said with confidence that one in six or perhaps one in five of the infants born in India pass away within the first year of life. This lamentable loss of India's young life is due to her lamentable want of money. For without money India can never have doctors or teachers. The Mahajan, aided and abetted by the lawcourts kills the babies and until he is replaced by a banking system, which will reach out a helping hand to every man, woman and baby in the country, the babies will continue to die.'

(న శేషము)

నూతన మాదిరి "డిలక్సీ" విక్టోరియా చేతితో కుట్టుయంత్రము

వైబ్రేటింగ్ షటిల్ గలది.

న గ దు వె ల
రూ. 75/-

ఈ కుట్టుయంత్రము బహు అందముగా తయారుచేయబడి, బ్రిటన్ దేశపు సామగ్రినే యాపయోగించి, బ్రిటిష్ మారి యంత్రములు, బ్రిటిష్ దేశపు పరిశ్రమలచేతనే తయారు కాబడియున్నది. దీనికి రచయిత కలిగిన నూది యున్నది, నూది మిక్కిలి పోగాని దేశ క్రిందికిగాని పోవకుండు నటులను, అన్ని నూతన యభివృద్ధికొరకునైన యంత్రములు గలిగి, కుట్టుపని నాడు గుడ్డను కుట్టునపుడు వెనుక ముందు గుడ్డను నడుపుటకు తోచ, రివర్సులో ఫీడ్ గలిగియున్నది. పట్టునను, లేక చిన్న పనులు చేయుటకు సౌకర్యముగ నుండుటకు చేయికిందుగ విశాలమైన స్థలముగలదు. ప్రతి కుట్టుయంత్రము, కావలసినన్ని అన్ని పనిముట్లు, టెంట్ వుడ్ మూత, పైన యున్నబడిన వాల్ వల్ డెక్కతో సహా పంపబడును.

దళాలవారిగా సొమ్ము చెల్లించువద్దతి

మా భారతదారు లనేకమంది కొరకు చే గొప్ప విక్టోరియా నూయింగ్ కుట్టుయంత్రములను దళాలవారిగా సొమ్ము చెల్లించువద్దతి ఏర్పాటుచేసి యుంటిమి. ఇందువలన కొందరికి వారికి యావద్దతి మిక్కిలి యనుకూలముగనుండి, దాచిపెట్టిన మూలధనమును చెడగొట్టు నవసరముండదు.

స్పెన్సర్ అండు కో, లిమిటెడ్. మద్రాసు.
SPENCER & Co., Ltd., MADRAS.

ప్రథమ వైశ్యవిద్యమహాసభ

గుంటూరు

(స్వకీయవిలేఖరి)

వై విద్యమహాసభ శ్రీ కన్యకా పరమేశ్వరీ ధర్మ ప్రతీకానమునందు 20-1-1920 సాయంత్రము 4 ఘంటలకు రావు బహదూర్ శ్రీయుత గుంపూడి భగవత్స్వమి గుప్తగారి ఆధ్వర్యత క్రింద సమావేశమయ్యెను.

ప్రథమమున వైశ్య యువతీ విద్యాలయ బాలికలచే వైద్యప్రారంభ, బాలీయ గీతములు పాడబడెను. పిమ్మట వైశ్య గురుకులమువారిచేతను, వైశ్య యువతీ విద్యాలయమువారిచేతను సన్మానపత్రములు సమర్పించబడెను.

మహాసభా సమావేశ కర్తలగు శ్రీయుత పోలిసెట్టి ఆది చారాయణ గుప్తగారు ఆధ్వర్యతనిగురించి యుచ్చటించి సభాధ్యక్షులుగా నుండగోరి పుష్పమాలలంకృతులుగా నొనర్పబడిరి. ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులుగా శ్రీయుత నూకల కృష్ణమూర్తి టి.ఎ.వి.ఎల్. గారిచే విద్యాదానము, విద్యావశ్యకత మొదలగు విషయములతో నిండియుండిన తమ యాపన్యాసమును జదివిరి. ఆధ్వర్యులగు శ్రీయుత గుంపూడి భగవంతుం గుప్తగారు, విద్య, దానివలన ప్రయోజము, వైశ్య సంఘమునకు విద్యావశ్యకత, విద్యానిధి వనాలు మొదలగు విషయములనుగురించి విపులముగ నుపన్యసించిరి. ఈక్రింది తీర్మానములు ఉపపాదించబడి ఏకగ్రీవముగ ఆమోదించబడెను.

గొప్ప విరాళములచేతను, వర్తక రుసుముల మూలము నను, గుంటూరు జిల్లా వైశ్య విద్యానిధిని ఏర్పాటుజేసి, విద్యాభివృద్ధికి సహాయముకొరకు వైశ్య విద్యార్థులకు కావలసిన సహాయము జేయవలయునని యీ మహాసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

తీర్మానము అంగీకరింపబడిన పిమ్మట "విద్యాభివృద్ధి పనతిగృహము నిమిత్తము అభ్యర్థకునిచే విరాళములు కోరబడగా-శ్రీ యాదవ మద్ది వెంటరంగయ్యగారు వెయ్యిరూపాయలను వాగ్దానముజేసి తమ సహజమలాభిమానమును వెల్లబెట్టిరి.

2 "సంఘ శ్రేయమునకు బాలుర విద్యాభివృద్ధియు బాలు బాలికల విద్యాభివృద్ధిగూడ అవసరమని యీసభవారు గుర్తించుచు, వైశ్య యువతీ విద్యాలయము మొదలగు సంస్థలకు తమ ప్రోత్సాహ మొసంగవలయునని యీసభవారు తీర్మానించుచున్నారు."

3 "ఉన్నతవిద్య నభ్యసించుటకు విదేశములకు వెళ్లదలచు వైశ్య విద్యార్థులకు తమప్రోత్సాహమును ద్రవ్యసహాయమును జేయవలయునని యీసభవారు తీర్మానించుచున్నారు"

4 "గుంటూరు టౌన్ హామూలు కమిటీవారు కీ॥ శ్రీ॥ తూనుగంట సాంబయ్య శ్రేష్ఠిగారికి వాగ్దానముచేసిన ప్రకారము వారి జ్ఞాపకార్థము 1 వ ఫారముమొదలు 6 వ ఫారమువరకు ప్రతిక్లాసులో యిద్దరకు తక్కువకాకుండా చీద వైశ్యవిద్యా థులకు ఉచితవేతనము యిచ్చుటకు కొరకు తీర్మానించడమై పడి. ఈసందర్భమున ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు నడుపుటకు శ్రీ జమిలి సమ్మోన్స్, చీఫ్ కమిషనరీవి. బి. ఎ. గుంటూరు ముబ్రహ్మణ్యంగార్లు నియమించడమైనది.

అధ్యక్షుని ముగింపు ఉపన్యాసము పిమ్మట శ్రీయుత ఆహ్వాన సంఘ కార్యదర్శియగు శ్రీయుత నుడివాడ రామమూర్తి

ఆంధ్రప్రదేశ్ లిమిటెడ్,

స్థాపిత 1923 సం॥ రం.

38-3

కాడ్ ఆఫీసు.

మచిలీపట్టణము.

ప్రాంచి కాకి నాడ

ఆంధ్రదేశమున ప్రప్రథమున, వ్యాపారపద్ధతులనిద స్థాపించబడిన బ్యాంకుయిదియే!

ఫిక్స్డ్ డిపాజిట్లు యీ దినన రేట్లకు తీసుకొనబడుచున్నవి:—

12 మాసములకు 100 కి సం॥ నకు రు 6

24 మాసములకు " రు 6 1/2

36 మాసములకు " రు 6 1/2

సీజన్ డిపాజిట్లు సరసమైన వడ్డీతో పుచ్చుకొనబడుచున్నవి. దరఖాస్తుపైన యితరవివరములు తెలుపబడును.

గారిచే అధ్యక్షునకు వందనము లర్పింపబడెను. సభ జయ జయ ధ్యానములతో ముగింపబడెను.

ప్రథమ వైశ్యవ్యాయము

మహాసభ, గుంటూరు

మహాసభ శ్రీ కన్యకాపరమేశ్వరీ ధర్మప్రతీకానము నందు 21-1-20 తేది సాయంత్రము 4 ఘంటలకు రావుబహదూర్ శ్రీయుత టి. భగవంతుంగారి ఆధ్వర్యతక్రింద సమావేశమయ్యెను.

సభకు యీక్రింది ప్రముఖు లుండెంచిరి. శ్రీ మద్ది వెంకట రత్నం, తెల్లాకుల జాలయ్య, నూకల కృష్ణమూర్తి, ఉప్పలూరి వెంకటపున్నయ్య, తూనుగంట సాగర్తం వారి సోదరులు గుంపూడి వెంకటానందభగవత్, రేకపల్లి భాస్కరరావు, బచ్చి రామారావు, చామర్తి చినరాంభాట్లు, కాలంగి శేషమాంబ మొదలగువారు రుద్రుడెంచిరి.

సభాప్రారంభమున వైశ్యవ్యాయము కళాశాలవిద్యార్థుల గు 8 సం॥బాలురచే పన్నీరుతో నింపిన గొట్టములుత్రిప్పటయూ పబడెను.

వైశ్య యువతీ విద్యాలయ బాలికలచే దైవప్రారాధన గా వింపబడెను. టి. వి. భగవత్ వాసవవేత్రికా సంపాదకులకు శ్రీ ఆర్యవైశ్యయువకుల సాహితీ సంఘమువారిచే సన్మానపత్రములు చదువబడెను. వైశ్యవ్యాయము కళాశాలవారిచే భగవంతుం గుప్తగారికి సన్మానపత్రమును, టి. వి. భగవత్ గారికి వైశ్యసేవా సంఘమువారిచే సన్మానపత్రములు యివ్వబడెను.

పిమ్మట మహాసభా సమావేశకర్తలగు శ్రీ పోలిసెట్టి ఆది చారాయణ గుప్తగారిచే ఆధ్వర్యతని యెన్నిక జరిగి పుష్ప మాలలంకృతులుగా జేయబడిరి. తెల్లాకుల జాలయ్యగారుబలపర్చిరి. ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులగు శ్రీయుత ఉప్పలూరి వెంకటపున్నగారిచే తమ స్యాగతోపన్యాసము జదువబడెను. ఆధ్వర్యులగు శ్రీ భగవంతుం గుప్తగారు వ్యాయామవశ్యకత గుంటూరు వైశ్యతానింఖానా జేయుచున్న కృషి, దేశములో ఉద్యమస్వామిని గురించి ఉపన్యసించిరి.

తీర్మానములు

ప్రతిపట్టణమునందును వైశ్య వ్యాయామకళాశాలలను స్థాపించి వైశ్యసంఘ బలవీర్యలేజో కత్తు లభివృద్ధి నొందుటకై

పాటుబడ వలయునని యీసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

2. ఇంతవరకు స్థాపించబడిన వైశ్యతానింఖానాలకు వైశ్యులు సంపూర్ణ సహాయము జేసి శాశ్వతముగ నుండు నేర్పాట్లు గావించ వలసినదనియు సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

3. వైశ్యవ్యాయము మహాసభల జిల్లా, తాలూకాల వారిగా జరుపుచు, వ్యాయామపాటిల నేర్పాటు జేయుచు, వ్యాయామభివృద్ధికి తోడ్పడవలయు నని యీసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

పిమ్మట వైశ్యవ్యాయము కళాశాల విద్యార్థులకు మల్ల కేసరి గోపవరపు వీరయ్యగారిచే మోటారుకారు నాపుట మూడు గడ్డపలకులను జరిగా నట్లు, యిచ్చుడి లక్ష్మీనరసింహంగారి మోటారుకారు చాతిపై టానిచ్చుట, సత్వంగారిచే 64 పురులు గల కొబ్బరిత్రాడును శ్రేణులు, లక్ష్మీనారాయణ గారిచే 72 పురులుగల తీగలు శ్రేణులు, కొట ... 8, 10 సం॥ బాలురచే కత్తిరిస్తూ మొనలు అద్భుతంగా వ్యాయామ ప్రదర్శనములు జరుపబడెను.

ఈ సందర్భమున లాసవలగ్రామ కైవల్య ధామ వాసులకు శ్రీ వి. ఏ. సత్యనారాయణ గారిచే యోగవ్యాయామము గావింపబడెను.

పిమ్మట వైశ్యవ్యాయము కళాశాల విద్యార్థులకు యీక్రింది బహుమతు లొసంగబడెను.

మల్ల కేసరి గోపవరపు వీరయ్యగారికి శ్రీ నడింపల్లి నరిసింహంగారిచే సువర్ణహస్త కంకణముంటును, శ్రీ జోన్నలగడ్డ సత్వంగారికి గుంటూరు అక్కయ్యగారిచే గండపెండేరము, శ్రీ చందలూరు లక్ష్మీనారాయణగారికి పరిపాటి ముబ్రహ్మణ్యంగారిచే గండపెండేరములు, సత్వంగారికి పెనుగొండ మల్లయ్యగారిచే బంగారు పతకము నొసంగబడెను.

భగవంతుంగుప్తగారి ఉపన్యాసము

సోదరులారా!

ఇదివరకు వైశ్యవ్యాయామ కళాశాల నాల్గవ వార్షికోత్సవ సభాధ్యక్షులగు శ్రీ కొప్పరపు ముబ్బయ్య శ్రేష్ఠిగారిచే శ్రీ పోలిసెట్టి ఆదిచారాయణరావుగారికి వ్యాయామకళాధారక" గోకవరపు వీరయ్యగారికి "మల్ల కేసరి" మాదిశ్రేష్ఠి వెంకటప్పయ్యగారికి "వ్యాయామచార్య" తాటికొండ వెంకటసుబ్బారావుగారికి "భీమపరాక్రమ" యనుబిరుదు లొసంగబడినవి. వీగు ఇట్టి బిరుదులకేగాక యింక గొప్ప బిరుదులకు తగియున్నారని నేటివీరి బలప్రదర్శనముచే చెప్పుచున్నాడను.

శ్రీ పత్రిక

విజయవాడ

గవర్నరుగారికి స్వాగతము

(స్వకీయవిలేఖరి)

విజయవాడ, ఫిబ్రవరి 6:— శ్రీ పత్రిక ప్రచురణకు ముద్రాసు గవర్నరుగారు విజయవాడకు వచ్చినట్లు విశేషముగా ప్రకటించినది. వీరు వచ్చేదిన పోలీసు బందోబస్తు బాగుగ చేయబడినది. పురపాలక సంఘకార్యాలయమున విశాలముగ పండ్ల బజారులు ఉన్నవి. ఆ పండ్ల బజారులముగ నలంకరింపబడినది. గవర్నరుగారు ఉదయము 7 గంటల 30 నిమిషములకు రైలుస్టేషను నుండి మునిసిపల్ ఆఫీసునకు మోటారుకారులలో విచ్చేసిరి. ద్వారమువద్ద డి. బి. మోదర్ల రామచంద్రరావు, మోతే నరసింహారావు, మోతే గంగారాజు, మోతే కృష్ణారావు, పి. పెద్దిరాజు, మున్నగు ప్రముఖులు గవర్నరుగారికి స్వాగతమొసగిరి. తరువాత గవర్నరుగారు హరిసతీసునియను పండ్లబజారులో తమకు నిర్ణయింపబడిన ఉన్నతాననలపై వాసీ నులయిరి. పురపాలక సంఘాధ్యక్షులగు శ్రీయుత మోతే నరసింహారావుగారు మునిసిపల్ ఆఫీసునకు, పి. గోదావరిజిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులగు శ్రీయుత పి. పెద్దిరాజుగారు తమబోర్డు ఎడనును చదివిరి. గవర్నరుగారు తమవిధమున జవాబుసగిరి. సభలో రా. బ. బడిటి వెంకటరామయ్య, రా. సా. గుత్తా వెంకయ్యచౌదరి, ఎల్లూరు ఎస్టేటు జమీందార్లు, గవర్నరుమెంటు ఖాతీ, మున్నగు మహమ్మదీయ పౌరప్రముఖులను, గలగు, జిల్లాబోర్డునందును, పురపాలక సంఘమునందును సభ్యులుగానున్న కాంగ్రెస్ వారు హాజరకాలేదు. తక్కిన సభ్యులందరూ హాజరైరి. గవర్నరుగారి జవాబులు ముగిసిన పిమ్మట సభ అంతమయ్యెను.

పిమ్మట గవర్నరుగారు ప్రభుత్వ హెడ్ క్వార్టర్ల బిల్డింగు నిర్మించుట కుద్దేశింపబడిన ప్రదేశమునకేగి చూచిరి. తరువాత గవర్నరుగారు క్రొత్తగా నిర్మింపబడిన మునిసిపల్ మార్కెటును తేరుచుటకు అచ్చటికి విచ్చేసిరి. అచ్చట నొక స్వాగత పత్రమును పురపాలక సంఘాధ్యక్షులగు శ్రీయుత మోతే నరసింహారావుగారు చదివిరి. పిమ్మట గవర్నరుగారు చిరునగవుతో క్రొత్త మ్యూనిసిపల్ మార్కెటు గేటునకు అమర్చబడియున్న వెండి కప్పు తాళమును తీసిరి. మార్కెటును తేరుచిరి. మార్కెటులోని కేగిరి. అందు అమర్చబడియున్న సామగ్రి నంతయు చూచిరి. వెంటనే రైలు స్టేషనునకు వీగి అచ్చట తమ సైనులలో 10 గంటల 15 నిమిషముల వరకు విశ్రాంతి తీసిరి. తరువాత జ్యూటుమిల్లును, హెడ్ క్వార్టర్ల ఆస్పత్రిని గవర్నరుగారు చూచి 11 గంటల 25 నిమిషములకు రైలుస్టేషనుకు తిరిగిబోయిరి. పిమ్మట ఓంటి గంటవరకును డి. బి. మోదర్ల రామచంద్రరావు, మోతే నరసింహారావు జమీందారు, రా. సా. గుత్తా వెంకయ్యచౌదరి మున్నగు ప్రముఖులకు ఇంటర్ వ్యూలు గవర్నరుగారు కొనసగిరి.

శ్రీ పత్రిక ప్రచురణకు మునిసిపల్ హైస్కూలునందు గొప్ప టిఫిన్ నొసంగుటకు ఏర్పాటు చేయబడినది. విజయవాడ పురపాలక సంఘాధ్యక్షులగు శ్రీయుత మోతే నరసింహారావుగారును, పి. గోదావరి జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులగు శ్రీయుత పి. పెద్దిరాజుగారును గవర్నరుగారికి ఈ విందును జరుపుచున్నారు.

గవర్నరుగారు తమ సతీమణి అనునరవర్ణమును ఇచ్చి టి నుండి రేపు ఉదయమునకు వెజనాడ కేగెదరు.

NOTICE

Sealed tenders will be received till 15-3-30 for running a steamer on the Godavari river between Kotipalli and Mukteswaram from 1-7-30.

The tenderer should state the duration of the lease the highest amount he offers as annual rent which should be paid in monthly instalments and the cash security for the due fulfilment of conditions. The tenders must be accompanied with an earnest money of Rs. 500/- in the shape of bank notes. For Specification of steamer and other conditions apply to the under-signed.

M. PALLAMRAJU,
President, District Board.

చీరాల

శ్రీ గవర్నరుగారికి స్వాగతము

ఫిబ్రవరి 5:—జనవరి 21 వ తేదీన గవర్నరుగారి స్వాగత ఖర్చుల కాంక్ష నునిమిత్తము, మునిసిపల్ ప్రత్యేక సమావేశము జరిగెను. సభ్యులు 12 యరు హాజరయిరి. కొద్దిపాటి సవరణలతో ఉపసంఘమువారిచే తయారుచేయబడిన స్వాగతపత్రము మెజారిటీచే అంగీకరింపబడినది. బహుకాలమువరకు దీర్ఘచర్చ జరిగి మెజారిటీచే 400/-లు స్వాగతఖర్చుగా అంగీకరింపబడినది. కాంగ్రెసు సభ్యులగు శ్రీయుతలు, వ్రాట కూరి రామయ్య శ్రేష్ఠి, చీరాల రంగయ్యపంతులు, యస్. పి. రాములుగు ప్రగల్భ స్వాగతపత్రమును తమ అసమ్మతి తెలుపుచు, స్వాగతఖర్చులకుగా ప్రజాప్రవృత్తమునండి యంతయు త్రము వ్యయ పరచుట బాధ్యతదీనియు, అభిమాను లభివాద భయస్యంతముగా చిందా నొసంగి గొప్పయెత్తున స్వాగతమును జరుపవచ్చుననియు చెప్పి ప్రస్తుతస్థితిలో ఖర్చులకుగా 5/- లకుంటే ఎక్కువ ఖర్చుచేయుట సమంజసముగా లేదనియు చెప్పి తమ డిశంతును వ్రాయించిరి.

కల్లుసారాయిల బహిష్కరణసభ

జనవరి, 24 వ తేదీన సాయంకాలము 8 గంటల వేళ మహాస్వమ్యచెల్లువద్ద బహుసంఖ్యాకులు 90 మహాసభ శ్రీయుత యస్. పి. రాములుగు ప్ర, మునిసిపల్ కాన్సిల్ గారి అధ్యక్షతక్రింద సమావేశము కాబడి తుమ్మమూలంకృతులుగా చేయబడిరి. టెంపరెస్సకమిటీ ప్రచారకులగు శ్రీయుత రేళ్ల నాంబకీరావు, చీరాల రంగయ్య, విన్నకోట నుబ్రహ్మణ్యం, కె. వై రాగిదాసుగారు త్రాగుడువలన గలగు దురభ్యాసములనుగురించి బాగుగ నుపన్యసించిరి.

పతాకోత్సవము

జనవరి 26వ తేదీన ఉదయము 8 గంటల త్రివర్ణ జాతీయ పతాకమును సర్వపక్ష ప్రముఖులను గలిపి మంగళవాద్యములతోను తప్పెట్లతోను మధ్యమధ్య 'మహాత్మాజీ' 'జవహర్ లాల్ గారి' ముఖావచంద్ర బోన్ గారికి జయజయధ్వనులు సలుపుచు పురముఖ్యులగులందు ఊరేగింపు జరిగెను. మధ్య ఆంధ్రరత్న గ్రంథాలయసభ్యులు కొలదికాలము ఊరేగింపు నాటి హారినొసంగి ప్రసాదమును పంచియిచ్చిరి.

బహిరంగసభ

సాయంత్రము 6 గంటలకు పతాకయోద్ధ అధిక ప్రజలు గుమిగూడిరి. శత్రుప్రారంభమునకు పూర్వము పోలీసువారు దుస్తులను ధరించి అటునిటు కెందు మాడు పర్యాయములు తిరుగుటచే ప్రజలు అమితముగా గుమిగూడిరి. అట్టిసభయందు శ్రీయుత యస్. పి. రాములుగు ప్రగల్భ కాంగ్రెసువారు ప్రచురించిన స్వాతంత్ర్యతీర్మానమును చదివి వినిపించుటతో సభ సమాప్తి చెందెను.

శ్రీ గవర్నరుగారి రాక

ఈనెల 10 వ తేదీన శ్రీ గవర్నరుగారు దంపత్య మేతముగా పరివారముతో ప్రత్యేకరైలుపై గుంటూరునుండి 8-15 గంటలకు విచ్చేయుదురట. శ్రీవారికి సన్మానమునొసంగుటకై ఏర్పాటుకావడిన స్థల నుగు బాలికాపాఠశాలభవనమును చక్కగా గొప్పయెత్తున పెద్దపందిరేసి అలంకరించుచున్నారు. పదిదినములవరకు పిల్లలకు ఉపాధ్యాయులకు సెలవు ధోరికినది. గవర్నరుగారిరాకచే హిందూమత రోడ్డుతాత్కాలికముగ బాగు పడినది. అర్ధగంటకుంటే సెక్కువనే పాగరట. అట్టిదానికై చూచయిరునుగా గొప్పత్రేమదీసికొని నాకర్ల డివిజన్ ఆఫ్ రాత్రములు బ్రహ్మాండమును ప్రశుత్తుము చేయించుచున్నారు. గవర్నరుగారి పరివారమెక్కుటకై యేర్పాటుకావడిన మోటారుకార్లన్నియు ఈ దినము సరిగా ఉన్న వాలేవాయని తనిఖీ చేయబడినవి. వారి సన్మానోత్సవమునకుగాను ముద్రాసునుండి ప్రత్యేకము బాండున్న మందుగుండుసామగ్రియు తెప్పించుచున్నారు. శ్రీ గవర్నరు దంపతు లాసీనులగుటకు నూజివీడు జమీందారుగారియొద్దనుండి సింహాసనములు రప్పింపబడునట్లు తెలియుచున్నది.

(ఒకవిలేఖరి)

దంతచూర్ణము

డబ్బీ 1-3 నెల 0-2-0; 12-3 1-4-0

ఈ దంతచూర్ణముతో పండ్లుతోముటవలన చిగుళ్లుగట్టి పడును. చిగుళ్లునుండి రక్తముకాకుండును. నోటురుగ్గదము లేక యుండును. పండ్లు ను త్రవ్వకుండునె తెల్లగా నుండును. అమ్మ తాంబూలముతో బాంబాయి ముదరాను

రాజమహేంద్రవరము

(స్వకీయవిలేఖరి)

మెట్రాప్ హోటల్స్ బ్రాండుచారుల సమితి ఈ సమితియొక్క కాంక్షనోత్సవము డి 2-2-30 తారీఖు సాయంకాలము 4 గంటలకు పెద్ద కాలేజి హాలులో జయప్రథముగా జరుపవలెను. ఈ సభకు రావుసాహెబ్ అన సరాల రామరావుగారు అధ్యక్షత వహించిరి. మల్లారాశ్రీ యస్. కే. వెంకటేశ్వర యం. ఏ. యల్. టి. గారు బ్రహ్మ చారుల ఆదేశములనుకొని ఉపన్యసించిరి. మల్లారాశ్రీ యస్. రాధాకృష్ణ మొదలగువారు "వివాహము"నుగూర్చి ఉపన్యసించిరి.

స్వామి గానానందగారు

డి జ్యూబిలీ రీడింగురూము వారి యజమాన్యమున శ్రీ రామకృష్ణ వివేక్ సభ్యులలో నొకరగు శ్రీ స్వామి గానానందగారు "రామకృష్ణ" వారు చేయుచున్న పని- శ్రీ రామకృష్ణ పరమహంసగారు వారి యుపదేశములు అను విషయములను గూర్చి గంభీరోపన్యాసము గావించిరి. ఈ సభకు జిల్లా జడ్జిగారు కృష్ణస్వామి అయ్యరుగారు అధ్యక్షత వహించిరి.

బారిష్టరు వి. వి. గారు

డి రాజమండ్రి యం. యస్. యం. రయ్యల్యే ఉద్యోగముల సంఘమువారి యజమాన్యమున డి 3-2-30 సోమవారము సాయంకాలము 5 గంటలకు శ్రీ గంధి సర్టిరాజుగారి రై నుమిల్లులో బారిష్టరు వి. వి. గారు రైల్వే ఉద్యోగియుల కష్టములనుగూర్చి గంభీరోపన్యాసమును గావించిరి. వందలకొలదిగా యూనియనులో జేరవలసినదిగా సభ్యులను కోరిరి. గత సంవత్సరము యం. యస్. యం. రయ్యల్యే యూనియనువారు చేసిన పనిని వివరముగా తెలిపిరి. పిమ్మట డాక్టరు పాలకోటి గురుమూర్తిగారును, పిట్టు దొరగారును గిరిగారిని క్షుతించుచు మాటలాడిరి. అంత వందనములతో సభ ముగిసెను.

కె. టి. పాలుగారి ఉపన్యాసము

చెన్నైలో శ్రీప్రియన్ పెంటలు బ్యాంకు కార్యదర్శిగారు కె. టి. పాలుగారు 3-2-30 తారీఖున రామచాగు సహకార విద్యాలయములో 'సహకారము-గ్రామ పునర్నిర్మాణము' అను విషయమును గూర్చి గంభీరోపన్యాసమును గావించిరి.

డాక్టరు జోన్నగారు

యం. యల్. సి. యం. రీడింగురూమువారి యజమాన్యమున 4-2-30 తారీఖున డాక్టరు జోన్నగారు "మతము మత్తుపదార్థము" అను విషయమునుగూర్చియు ఎల్. సి. యమ్. రీడింగురూములో ఉపన్యసించిరి. ఈసభకు డివాన్ బహదూరు చిత్రపు వెంకటాచలం పంతులుగారు అధ్యక్షత వహించిరి.

నాకాదళములు-వాటి తగ్గింపు

డి జ్యూబిలీ రైల్వే ఆందు రీడింగు రూమువారి యజమాన్యమున డి 31-1-30 తారీఖున సాయంకాలము 5 1/2 గంటలకు "నాకాదళములు - వాటి తగ్గింపు" అను విషయమును గూర్చి మ.రా.రా. పురాణం భద్రయ్య ఎం. ఏ. యల్. టి. గారు గంభీరోపన్యాసమును గావించిరి. ఈ సభకు రాజమండ్రి డివిజను సబుమేజిస్ట్రేటుగారు ఏ. జి. బ్లెకు వి.సి.యస్. గారు అధ్యక్షత వహించిరి.

కూల్ డ్రేగారిని గౌరవించుట

డి మెట్రాప్ యువజన సాహిత్యసంఘమువారి యజమాన్యమున డి 31-1-30 తారీఖున డి రాజమండ్రి ఆర్ట్స్ కాలేజి హాలులో బహిరంగసభ జరిగెను. రాజమండ్రి కాలేజికి 1909-1919 వరకు ప్రిన్సిపాలుగా నున్న కూల్ డ్రే దొరగారి నామమును ఉచ్చరించి, వారిని గౌరవించుటకుగాను యీ సభ సమావేశపరచబడినది. ఈ సభకు మ.రా.రా. ముక్కువిల్లి నూర్యనారాయణ ఎం.ఏ.యల్.టిగారు అధ్యక్షత వహించిరి. కూల్ డ్రే గారి జీవితమును గూర్చియు, వారు ఆంధ్రదేశమునకును, ఆంధ్రభాషకును చేసిన సేవను కొనియాడుచు మ.రా.రా. దామెర్ల వెంకట్రావుగారు ఉపన్యసించిరి. పిమ్మట మ. రా. రా. కవుల కొండల వెంకట్రావు బి.ఏ.బి.యల్. గారు తాము వ్రాసిన పద్యములను, పాటలను చదివి వినిపించిరి. పిమ్మట మ. రా. రా. అడివి బాపిరాజు బి.ఏ. బి.యల్. గారు కొన్ని పాటలను చదివి వినిపించిరి. అంత వందనములతో సభ ముగిసెను. కీ|| శే|| దామెర్ల రామరావుగారి చిత్రకళానైపుణ్యమును కనిపెట్టి వారికి సర్వవిధముల సాహాయ్యముచేసి, వైకి తీసికొని వచ్చినది కూల్ డ్రే దొరగారిని ఆంధ్రులు గ్రహింపవలసియున్నది. భారతదేశమును వీడి 10 సంవత్సరములయినను కూల్ డ్రే దొరగారిని వారిశిష్యులు మరచలేదు.

విశాఖపట్టణము

(స్వకీయవిలేఖరి)

ఫిబ్రవరి 4:—నిన్న నాయంకాలము సముద్రతీరమున కాంగ్రెసువారి యాజమాన్యమున బహిరంగసభ జరిగెను. శ్రీ విశ్వ నాథముగారు రధ్యక్షతనహించిరి. ప్రథమమున శ్రీ యర్రమిల్లి మంగయ్యగారు మాట్లాడినవిషయము కాంగ్రెసు ప్రచారముకొరకు ప్రత్యేకముగ విచ్చేసిన ఆంగ్లాక్షర జాతీయోపసంఘ సహాయ కార్యదర్శి శ్రీ చెరుకువాడ నరసింహుడు పంతులుగారు ప్రస్తుత దేశపరిస్థితులనుబట్టి విప్రులముగ ముచ్చటించుచు నుపన్యసించిరి. ద్వైతన్యవార్తములనల అంగ్లేయుల జ్యోతిషము తొలగింపవలయు నని యత్నించునారు దూరలోచన ఫలపలేదనియు, అది అసాధ్యమును, అసంభవమును అగు మార్గమనియు, తెల్పిరి. మరియు శ్రీ గాంధీమహాత్ముని నాయకత్వముక్రింద కాంతియు తమకు సుకమపద్ధతులపై నడువలెననియు, ప్రాపంచిక కార్యములకొరకు భారతదేశము సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము సంపాదించుటయే లేక పరాధీనతనుండి మ్రగుటకంటె భారతజాతి పూర్తిగా నశించుటయే జరుగవలయుననియు ఇంతకుంటె గత్యంతరములేదనియు తెల్పిరి. అంతయున విశాఖపట్టణముండలమున కొంతకాలము సంచారముచేయుటకు తాము విచ్చేసితిమనియు, 7, 8 తేదీలలో మరల విద్యార్థులకు ప్రత్యేకముగ పెద్దసభ ఏర్పరచెదమనియు తెల్పిరి. అంత జయవిజయముతో సభ ముగిసెను.

బరంపురం

(ఒకవిలేఖరి)

సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యదినోత్సవము

జనవరి 26 న తేదీన ఆంధ్రప్రదేశ్ బాతీయోప సంఘమువారి కర్మణ్యము ననుసరించి భారత దేశమందంతటను జరిగినట్లే బరంపురమునూడ బాతీయోప సంఘము ప్రతాకస్థాపనోత్సవమును, సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యోత్సవాన్ని ప్రచారోత్సవమును అతి జయప్రదముగ జరిగెను. నాటి ఉదయము 8 ఘంటలకు వైభవ బ్రహ్మపురాంధ్రభాషాభివృద్ధి సమాజముదిరము నద్దరుండి 150 మందికి తక్కువలేని సంఖ్యతో కూడిన ఉత్సాహియులు టుట్టిన ము పురవీధులయందు నుమారు 1 1/2 ఘంటలసేపు జరిగెను. అందు పట్టణములోని ప్రముఖులు పెద్దలును యువకులకూడ నుండిరి. పురపాలకాధ్యక్షులు రామలింగం పంతులుగారును గంబాం జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘ కార్యదర్శి వ్యా నారాయణ మూర్తిగారును ముందు నడచిన ముఖ్యులు, బాతీయోపతాకమును తివర్ణ ఖడ్గరు చిహ్నములను చాలమంది ధరించి యుండిరి. స్వరాజ్య గీతముల పాడుచూచినపుడు ఉత్సాహము వెల్లివిరిసెను, కాంతిముగను. గాంధీ మహాత్ముని జయధ్వజము నివాడము తోను ఉత్సవము ఓలసిలెను. ఉరిలోని కొందరి యిండ్లపై జండాలు కట్టిరి. నాయంకాలము 4 ఘంటలకే భాషాభివృద్ధి సమాజ ఆవరణ స్థలమున ఇందలకొలది ప్రజలు క్రీకేరిసి నుమిగూడ నారంభించిరి పతాకము మాత్రము సరిగా 6 ఘంటలకే ఎగురజేసి ఉత్సవ కార్య మారంభింపబడిరి. ఆ సమయమున కనువకు నట్లు కూర్చు బడిన "స్వేచ్ఛా పతాకం బి చే" అను పాటపాడిరి. ఆ వెనుక 'రెండు మన జీవితముల గోరుచున్నది భారత ధర్మము, అను పాటపాడిన పైని సరిగా 5 గం. కాగా అధ్యక్షులు రామలింగంపంతులుగారు జయజయధ్వజములను ఉత్తేజోత్సాహములను చెలరేగ ఎత్తుగాకప్పబడిన బాతీయోపతాకము ఎగురవైచిరి. ఖడ్గరు మాలాలంకృతముగు గాంధీవర్ణచిత్రముకట్టి ఎత్తుగా నుపబడిన. పిదప గాంధీ అఖిలభారత కాంగ్రెసువిప్లంగ కమిటీవారిచే ప్రచురింపబడిన, గాంధీ జనవార్ లోత్సవానిలంగీకరించిన, అంగ్లేయ సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య తీర్మానమును గట్టిగా సభ్యులకు చదివించిపించిరి. దానికి ఆంగ్రెస్ రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘముగారు చేసిపంపినఅనువాదమును న్యాయపతి నారాయణమూర్తిగారు గంభీరముగను ఉచ్చస్వరమునను చదివి వినిపించిరి. పిదప ఉత్తేజోత్సాహము వారి అనువాదమును ఒరియూ భాషలో నిరంజన పట్నాయకు గారు చదివిరి. చెవులు గింపురుమనునట్లు 'భారతమాతకు జయ' స్వరాజ్యము జయ గాంధీ జయ మొదలగు ధ్వజముల దిక్కులు పిక్కిరిలుచుండెను. ఈ రి భాషలలోను చదివిన తీర్మానము సభ్యులందరకు ఇష్టమో లేదో తెలియుటకు యిష్టమున్నవారిని చేతులెత్తమని అధ్యక్షులుకొరగా అందలను చేతులెత్తిరి. ఇష్టము లేనివారి నెత్తమనగా నుమారు 1000 మందికి పైబడి ఆ జన సమాహమలో నెవ్వరును ఎత్తలేదు. ఏకగ్రీవముగా స్వాతంత్ర్యతీర్మానము బిచ్చికముగ ఉత్సాహోద్రేకములతో నంగీకరింపబడిన. ఈ సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యోత్సవ తీర్మానము ముద్రింపబడిన కాగితములు విరివిగా పంచిపెట్టబడిన. ఈ సభకు అనేకమంది స్త్రీలును, ప్రముఖులు పురుషులును, యువకులును, బాలబాలికలును పాటకజనము సహితము వచ్చియుండిరి. వైగ్రామములకు చెందిన కాంగ్రెసువారు కూడ వచ్చి కొందరు సమావేశమైరి. ఆంగ్లేయులు ఉత్తేజులును కూడ ఎత్తువేగగలర.

జాం డూ గారి ఆశోకారిష్టము

(భైషజ్యరత్నావళి)

స్త్రీలకు కలిగే అన్ని విధదుర్బలములకు నుపయోగించు గొప్ప టానిక్-వంటి డివ్యోమధము. మరియు స్త్రీల బహిష్కారముల నన్నిటిని నివారణచేయును. కడుపు నొప్పి ఋతుస్రావము, రక్తస్రావము, సోమరోగములు సహా నివర్తించును. దీని నుపయోగించుటచేత గర్భహీనతను పోగొట్టి గర్భము ధరించుటకు గాన శుభము ప్రభుకలవారై వ్యాధులనుండి నిర్ముక్తులగుదురు. స్త్రీలకు ప్రసవము నకు వెనుక అడ్డుతమైన బలము కలుగజేయును.

Manufactured by:—
THE ZANDU PHARMACEUTICAL WORKS, LTD.,
Sold every where
Bombay 14.
Sole Agents for Madras Presidency:—

దామోదర అండు కంపెనీ,

78, మైసాబజారురోడ్డు, జి. టి. మద్రాసు.

సహ ఏజెంట్లు:—నెల్లూరు-డి ఆరియన్ ఫార్మసీ.
రాజమండ్రి-ఈశ్వరదాసు అండు కంపెనీ.
తెనాలి-సి కృష్ణా ఫార్మసీస్టోర్సు.
బెజవాడ-శ్రీ చంద్రమూర్త్యర అండు కంపెనీ.
కాకినాడ-లక్ష్మీనారాయణ అండు కంపెనీ.

నెల్లూరు

శ్రీ ఉమామహేశ్వర పండితులుగారు

ఫిబ్రవరి 2:—వీరినిగురించి ఆంధ్రప్రదేశ్ జనవరి 21 తేదీ సంచికయందును, 25 తేదీ సంచికయందును వీరు నెల్లూరికివిచ్చేసి హిందూ మతోద్ధారకమును నుపన్యాసములనిచ్చును వ్నారముల తెలుపబడియున్నది. వీరు జనవరి 31 తేదీనాడు స్తానూపాపునుపేటలోని కొందరిచే ప్రత్యేకముగా ఏర్పరచబడిన ఒక సభయందు బ్రహ్మశ్రీ సీతారామ కాస్తులవారు కృష్ణుని జన్మమును గురించి, కృష్ణునియొనిజత్వమును సాధింపవలసిన ప్రమాణములతో ఉపన్యసించిన దినమును, కృష్ణజననమునకు సంబంధించిన ఆయోనిజత్వమును సాధించుటకై వీరుప్రయత్నించినపుడు మూలపేట సంస్కృతకాలేజీ పండితులును, శ్రీ కాళిదాసు వెంకటసుబ్బయ్య వర్మారాలును గ్రంథప్రమాణముగాపి చేసినవాడములన్నియు, వీరివాడమైన ఆయోనిజత్వమునకే ఎక్కువ అనుకూలముగా కనబడినందున వాటిసభాధ్యక్షులు వీరియొపన్యాసము అప్రమాణమని అంతకుముందు వేయించియుండిన కరపత్రములలోని నాక్యములనుగురించి చెప్పుచు, వాటిదినము జరిగిన చర్చయందు వీరుచెప్పినది ప్రమాణపూర్వకముగానే యున్నదని తీర్మానించియుండిరి. ఆ మహాసభయందు జరిగిన ఉపన్యాసములన్నియు, పండితప్రకాండలచే జరుపబడినందున విక్రీలి అనందకరముగా నుండెను. కృష్ణుడు యోనిజాడా, ఆయోనిజాడా అనుటలగురించి పరిష్కరించుటకు ఎవరికిని సాధ్యముకాని విషయమైనను, అవిషయమై పూర్వులపడిన బాధయు, వారి వ్యాఖ్యానములలో వారు తలచుటలపడినవిధమును, పండితులు చర్చించుచుండుట ఎంతయు వినదగియుండెను. ఈదినము 2-2-30 నాడు శ్రీఉమా మహేశ్వర పండితులవారిదికడపటి యుపన్యాసము స్తానూపాపును పేటలో జరిగినది. ఆవరకు జరిగిన ఉపన్యాసములవలెగాక ఇది సాధ్యత్వముగ జరిగినది. శ్రీయుత విన్నారాజగోపాలరావుగారు అధ్యక్షులై యుండిరి. ఉపన్యాసవిషయము గొప్పదియై అంబరీషోపాఖ్యానంతర్గతమును నూత్నములను గురించి ఉపన్యాసములు చెప్పిరి.

సన్మానము
ఇంతలో, శ్రీమంగళూరు వెంకట సుబ్బారావుగారు లేచి బ్రహ్మశ్రీ పండితులవారికై అప్పటికి ఆపేటవారు సన్మానపూర్వకముగా సమర్పించదలచి తయారు చేసియుండిన చందాపట్టిని విప్రులకరించి చదివిరి. మొత్తము రు 650 లు చందాధన మేర్పడిన. ఇందు బ్రాహ్మణులే శ్రీయుతములు మూడి లక్షీనరసయ్య రు 200 లును, శ్రీయుత వెంగట్రాజు కృష్ణారావు రు 50 లును వేసియుండ, మిగత వర్తకులును, వ్యాపార కంపెనీలును, అంతకును తగిన మొత్తములనే వేసియుండిరి. అప్పటికను చదివి ఇంకను కానుకలుగా ఇవ్వదలచు కొనిన వారు న్ను ఇ స్వ వచ్చు నని ప త్తై ము ను సభానుగ్రహముకు పంపగా కొంత ఐ చూ ల య్యె ను. ఉపన్యాసములు, తామద్రవ్యము, ఉద్యమవ్యాప్తి అనగా హిందూమతోద్ధరణ ప్రచారమునకు ముఖ్య గ్రంథసామగ్రిని అచ్చొత్తించుట మొదలుగాగల కార్యములకై వినియోగించుననియు, సహాధ్యమునకు కొరపవడియుండు మొత్తమును పూర్తియగునని నమ్మియున్నాననియు చెప్పిరి.

అత్యోద్ధరణసంఘము
శ్రీయుత వాకాటి సజీవి శ్రీశ్రీగారు, తామందరునచేరి

హిందూమత సాంప్రదాయములను వీడకుండునట్లు సంగత్తించు కొని, తన్మతపోషణమునకు తగిన కేంద్రీని సమహుద్భవించి అత్యోద్ధరణమును కావించుకొనుటకు అత్యోద్ధరణ సంఘము నొకటి శ్రీ ఉపన్యాసములవారిచే ప్రబోధితులై స్థాపించి ట్టును అందు 150 మంది అప్పటికి చేరియున్నారనియు ఆ కేంద్రపట్టికను చదివిరి. అప్పుడు సభలో మరికొందరును చేరిరి. ఈవిధముగా వృద్ధిపెంచునని కొరయ, శేపురధనప్రవివాదు మరల అందరును కస్య కాసర మేశ్వరీ దేవాలయమువద్ద కూడి ఒక్కొక్కరిగా భజనలతో బయలువెడలి, సంఘసాధన ప్రదర్శనమును చేయదలచి తీర్మానించుకొనిరి.

ఈ సంఘమునకు శ్రీయుత విన్నారాజగోపాలరావు గారు అధ్యక్షులుగాన, శ్రీయుత అయితా రామయ్యగారు కార్యదర్శిగాను ఏర్పడిరి. ఈ సంఘమున చేరుసభ్యులు చేయవలసిన ప్రమాణపత్రమును ఉపన్యాసముల కొరకై పై హిందూదూర పార్థసారథి అయ్యంగారు చదివి వినిపించిరి.

విరుదము నొనగూట
‘హిందూమతోద్ధారక’ అను విరుదమును వీరి కొసగుట, వీరు సంగత్తించి చేయుచుండువనికి అనువుగా నుండుననియు, అందు ఏలాటి అభివ్రేమాకై లేదనియు, శ్రీయుత మంగళూరు వెంకట సుబ్బారావుగారు ఉపన్యసించి ఉపపాదించగా నెల్లూరు పురపాలక సంఘ ఉపాధ్యక్షులు ఆమోదించిరి. అటుపై అధ్యక్షులవారు చేరియుండిన బహు జనమును అడిగి అడుగకమునుపే అందరును కరతాళములచే తమ సంపూర్ణా మోదమును తెలిపిరి.

నెల్లూరు మూలపేట సంస్కృతకాలేజీ పండితులు వీరికి రెండుదినములకు ముందు ‘ఉపన్యాస కేసరి’ అను విరుదమును ఇచ్చియుండిరి. ఇటుపై శ్రీ పండితులవారు బ్రహ్మశ్రీ హిందూమతోద్ధారక ఉపన్యాసకేసరి ఉమామహేశ్వరులవారిని ప్రతీతి కలిగియుండవలసిన దని తీర్మానింప బడిన.

ఉపన్యాసములు తమ సమాజసాహిత్యోను, బుద్ధిశీలతతోను, విరుదములకు తమ అనర్హతను చెప్పునదేవులతో చెప్పినమాట లన్నియు వినతగియుండెను. ఉపన్యాసములను వారు ఇచ్చుతేరి, తమకు గల ద్రుధాభిమానములను కొన్ని పట్ల ముఖ్యమైన విషయములను ఆచరణలో లేకుండుటంజూచి కొన్ని తీవ్రమైనమాటలు మాటలాడియుండవచ్చుననియు, అందునకు తమకు గల పట్టింపు కారణమనియు, అట్టిమాటలను శ్రోతలు తొలగద్రోసికొనవలయుననియు తమపరమాటలను చెప్పిరి. తమ ఉద్యమమునకు విరోధులుండుటకు వీలులేదనియు, ఒకరితో విరోధమును కలిగియుండుట పరిగాదనియు చెప్పుచు, రెండు దినములక్రిందట బ్రహ్మశ్రీ సీతారామకాస్తులవారు కొంత విరోధమును చూపియో, ఇతరులు తమయొడ చూపినట్లుగా భావించియో యున్నారని తెలియవచ్చినందున తామె వారి యింటికివెళ్లి వారి స్నేహమును సంపాదించెదననియు, రమ్యముగు మాటలను చెప్పిరి. నేటిదినము సభ అన్ని విషయములను లోటుబాటులను సరిదిద్ది సమరసపరచి, పండితులవారికి సహాయ సంపత్తిని వృద్ధిచేయునదియై యున్నది. అవల, హిందూదూర పార్థసారథి అయ్యంగారు ఉపన్యాసములకును, అధ్యక్షులవారికిని వందన సమర్పణముచేసిరి. అంతట సభ ముగింపు చేయబడిన. శ్రీ పండితులవారు ఇంకను కొద్దిదినములు ఈ యూరనే యుండి స్థాపింపబడిన సంఘమునకు కార్యక్రమము ఏర్పరచుచెప్పి, చూచి అవల వెడలెదరు.

(ప్రత్యేకవిలేఖరి)

భారతశాసనసభ

40 నిమిషముల సమావేశము

ఫిరీ, ఫిబ్రవరి 6:—నేటిదినము భారత శాసనసభ సమావేశము 40 నిమిషములలో ముగిసెను. సభ్యులడిగిన ప్రశ్నల కన్నిటికిని ప్రభుత్వమువారిదిగర కే ప్రతి ప్రతిమిచ్చియుండుటచే నేటిదినము ప్రశ్న లేమియు లేకపోయెను.

1925 సంవత్సరపు ప్రావిడెంటు ఫండల చట్టపు సవరణ బిల్లును గాఁగి ఆర్థికసభ్యుడు ప్రవేశపెట్టిరి. ఈ బిల్లును సభవారు చట్టముగ ఆమోదించిరి.

పిమ్మట గాఁగి ఆర్థికసభ్యుడు ఆదాయపుపన్ను చట్టపు సవరణబిల్లును పాఠపఱచిరి. ఆదాయపుపన్నును ఎగవేయువలయునను ఉద్దేశముతో స్థాపించబడు కంపెనీలపై తగుచర్యలేమకా నుట కీబిల్లు లేబడినది. ఈ బిల్లును మొదటి సవత్సరములనుండి దేశములో చర్చ జరుగుచున్నదనియు, అందుచే ప్రభుత్వమువారు త్వరపడి పనిచేయుచున్నారని ఆక్షేపించుటకు పిలువలేదనియు సర్ బార్డి మాటలగుట చెప్పిరి.

అనేకారు ఈ విషయమై మాట్లాడుచు తన సంతకమున కై నెలకు కమిటీవారి నివేదికను ఒకరు తన వద్దకు తెచ్చెననియు, కాని నివేదికను పూర్తిగ చదివి చేరాలచేయుట కతడు అవకాశమివ్వనందున తాను సంతకము చేయలేదనియు, నివేదికను నెలకుకమిటీ సభ్యులు పూర్తిగ చదివి సంతకము చేయుటకు స్వయం ఇవ్వవలయుననియు చెప్పిరి.

కంపెనీల అభివృద్ధికి భంగకరముగ విధమున ఈ బిల్లును అమలునం దుంచకూడదనియు, ప్రభుత్వమువారి దీనియమై ఆదాయపన్ను ఉద్యోగులకు స్వప్రపరపవలయుననియు సర్ హ్యుజ్జుగ్ గారు చెప్పిరి.

ఆర్థిక సభ్యుడు చర్చకు ప్రస్తుతర మిచ్చుచు సర్ హ్యుజ్జుగ్ గారి నూచలను అనేకారి నూచలను ప్రభుత్వము వారు అవలంబించెదరని చెప్పిరి.

బిల్లు ఆమోదించబడెను.

భార్యున్నగు రైల్వేకుగాని కొన్ని పట్టి మెంటరి గ్రాంటులను కోరిరి. ఈవిషయమై రైల్వే ఆర్థిక స్థాయిసంఘ మువారి అభిప్రాయములను సభ్యులకు ముందుగ తెలుపుట అవసరమని కె. సి. నియోగిగారు నూచించిరి. ముందుదినమే స్థాయి సంఘ సమావేశము జరిగెననియు అందుచే చర్చ వివరములను సభ్యులకు తెలుపుట పిలువలేకపోయెననియు పార్లమెంటు గారు చెప్పిరి. పట్టి మెంటరి గ్రాంటులు ఆమోదించ బడెను.

అంతటితో సభ తనివారమువరకు ఆపుదల చేయబడెను. పోషవారమునాడు సభ జరుగదు. రైల్వేబిల్లు ఫిబ్రవరి 17 వ తేదీన సభలో ప్రవేశపెట్టబడును. (అ. ప్రె.)

అఖిలపక్ష నాయకుల సమావేశము

ఫిరీ, ఫిబ్రవరి 6:—అఖిలపక్ష మహాసభను సమావేశపరచు విషయమై సర్ సత్రుగారు గావించిన నూచలనుగురించి ఆలోచించుటకు వివిధపక్షముల నాయకులు ఈ నెల 27, 28 వ తేదీలలో ఢిల్లీలో సమావేశమయ్యెదరని తెలియుచున్నది. (అ. ప్రె.)

శాసనసభ ఎన్నికలు

పోటీలేక ఎన్నుకొనబడినవారు

పర్యవేసేని భూమయ్యగారు (కృష్ణ)
పర్లాకిమిడి రాజుగారు (గంజాం)

మచిలీపట్నం, ఫిబ్రవరి 7:—కృష్ణజిల్లామహమ్మదీయతర నియోజకవర్గమునుండి మదరాసు శాసనసభకు ప్రతినిధిగా యితరులెవరు పోటీలేయనందున పర్యవేసేని భూమయ్యగారు ఎన్నుకొనబడిరి. (అ. ప్రె.)

ధారాకోట, ఫిబ్రవరి 7:—గంజాముజిల్లాలో పరదా కామేశ్వరరావు నాయకుగారు రాజీనామా నిచ్చుటచే ఖాళీయై న స్థానమునకు మదరాసు శాసనసభ ప్రతినిధిగా రాజా కృష్ణ చంద్ర గజపతి నారాయణదేవుగారు, పర్లాకిమిడిరాజుగారు ఎన్నుకొనబడిరి. ఇతరులెవరు పోటీలేయలేదు. వీరు వ్యవసాయ రాయలుకమిషను సభ్యులు. మాంటేగు సంస్కరణముల రాక పూర్వము శాసనసభ్యునిగ ప్రభుత్వమువారిచే నియమించబడిరి. (అ. ప్రె.)

పడమటగోదావరి ప్రతినిధులు

పముమట గోదావరినుండి మదరాసు శాసనసభ ప్రతినిధులుగనుండిన శ్రీ మోలేనారాయణరావు డి. నారాయణ రావుగార్లు స్థానే బడేటి వెంకట్రామయ్యగారు, మోలే నరసింహారావుగార్లు పోటీలేకుండ ఎన్నుకొనబడిరి.

అయోధ్య తాలూకాదారుల

సభలో ఇర్విన్ ప్రభుని

ఉపన్యాసము

రాండు టేబిల్ సమావేశములో తాలూకాదారుల

ప్రతినిధ్యము

రాజప్రతినిధికిని, ఇర్విన్ ప్రభుకిని, తాలూకాదారుల అపూర్వస్వగతము

లక్నో, ఫిబ్రవరి 6:—అయోధ్య తాలూకాదారులు రాజప్రతినిధికిని ఇర్విన్ ప్రభుకిని రాత్రి కయిజరీ బాగులో ఘనముగ స్వాగతము నొసంగిరి. ఆసమయమున వశేక నవాబు వశేరులదేశములకు నివాసస్థలమై, చరిత్రప్రసిద్ధమైన ఆభవనము చిత్రచిత్రములుగా నలంకరింపబడెను. విద్యుద్దీపావళి కన్నుల పండువై యొప్పుచుండెను.

రాజప్రతినిధులరాక

హసరత్ గంజ్, నదితీరపురొడ్డులమీదుగా రాజప్రతినిధియు, ఇర్విన్ ప్రభుయు, గవర్నరు బంగళానుండి ఈభవనము నకు వచ్చిరి. వారి మార్గములయందు దీపావళిచే శోభించుచుండెను. అక్కడక్కడ ఆర్మీలు, ఆర్మీలమీద దీపములు రాజ మార్గములకు అపూర్వముగ అలంకారము తెచ్చి పెట్టెను. కయిజరీ బాగువద్ద సంయుక్తరాష్ట్రముల గవర్నరు, టెయిలర్ ప్రభు రాజప్రతినిధి దంపతుల నాహ్వానించిరి. ఈ విందుకు కాశ్మీరుమహారాజు, జోధపుర మహారాజు మొదలగువారు వచ్చిరి.

అయోధ్య తాలూకాదారుల ఆహ్వానపత్రమునకు ప్రస్తుతర మొసంగుచు తాలూకాదారుల ప్రాముఖ్యమును గురించియు, వారు చేసిన ప్రజాక్షేమకరములకు కార్యములనుగూర్చియు ప్రశంసా వచనములను పలికిరి. బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు తాలూకాదారుల కిచ్చిన ఒడంబడికలకు భిన్నముగా నేమియు జరుగదని వారు చెప్పిరి. ప్రస్తుతసమయమున ప్రజానాయకులైన తాలూకాదారులు చేయవలసినవని రాజప్రతినిధి వ్యక్తము చేసెను. తేలము తమ సాంప్రదాయసిద్ధ మగు ఘనతను పొగడుకొనుటచే లాభములేదనియు, సమయమునకు తగినట్లు వర్తించి, రాజకీయములలో నాయకత్వము వారు వహించవలెనని ఇర్విన్ ప్రభువు చెప్పెను. రాండు టేబిల్ సమావేశమునగూర్చియు, దానిలో వ్యవసాయదారుల ప్రాతినిధ్యమునుగూర్చియు రాజప్రతినిధి యిట్లు చెప్పెను:—

మీరు మీ యాహ్వానపత్రములో లండన్ రాండు టేబిల్ సమావేశమునందు భూస్వాముల ప్రాతినిధ్యమునుగూర్చి తెల్పిరి. భారతదేశములో నన్ని పక్షములయొక్కయు, అన్ని సంఘములయొక్కయు ప్రతినిధులు రాండు టేబిల్ సమావేశములో పాల్గొనుటయే బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారి యభిప్రాయమని యిదివరకు అనేకసార్లు చెప్పితిని. ఆసభలో ప్రతినిధులుగా నుండదగినవారి కేర్లు ఇంకను నిర్ణయింపబడలేదు. ఐనను ఈ దేశములోని భూస్వాములప్రతినిధులు లేని రాండు టేబిల్ సమావేశము సమగ్రమైనదిగా నుండదని నేను తలకును. ఏలనగా ఈ భూస్వాములక్షేమము కాంతియుతమైనట్టియు, క్రమయుక్తమైనట్టియు ప్రభుత్వవిధానమువై నాధారపడియుండును. ఈ వ్యవసాయదారులు నుఖపడి, సంతృప్తులైనవారియే ప్రభుత్వమును స్థిరముగానుండజాలదు. కావున, భూస్వాముల ప్రతినిధులయభిప్రాయములు మిక్కిలిశ్రద్ధతో వివదగినవని స్పష్టము.

అంగ్లమహిపాలునియెడల మీ విషయవిధేయతలను, ఆంగ్లేయులకును, భారతీయులకును, నిత్యసంబంధమును కలగజేయుటకు మీ దృఢసంకల్పమును, అతివాదములను, విప్లవప్రచారమును ప్రతిఘటించుటకు మీ సంకల్పమును మీరు తెలియజేసితిరి. మీసంఘమునంటి సంఘమువారు ఇట్టిచోమిని నా కివ్వనవసర ముండదు. ఏలయనగా మీపూర్వచరిత్రవలన సందిగ్ధసమయములయందు ప్రభుత్వమువారికి మీరు సాయముచేయుచుంటిరిని స్పష్టముగా కనబడుచున్నది. అరాజకమార్గముల వీదేశము అభివృద్ధిగాంచవలెనని కొందరనుకొనుచున్నారు. ఈ పద్ధతివలన భారతదేశములో క్రమయుక్తమైనసంఘనాశ మగును. వీరి సంకల్పములే కార్యరూపము దాల్చినచో సంఘము విచ్ఛిన్నముగాకుండ రక్షించుట ప్రభుత్వమువారివిధియై యుండునని నేనుగా చెప్పవసరములేదు. ఈ ప్రయత్న మునందు ప్రభుత్వమువారు అయోధ్య తాలూకాదారులసాయము కలిగియుండురను విషయము నాకు పరమానందమును కలగజేసినది.

(అ. ప్రె.)

మీరటు కుట్ర కేసు

సెషన్సు కోర్టులో ప్రాసిక్యూషను వాదము

ముద్దాయిల అర్జీ

మీరటు, ఫిబ్రవరి 6:—లాంసుఫర్డు జేమ్సుగారు నేడు కుట్రకేసులో వాదము ప్రారంభించుటకు పూర్వము ముద్దాయిలలో బ్రాడ్లీ, హాచింసను, మజఫరు అహమ్మదు, నింబుకరు ఆర్యేగార్లు తమ యిబ్బందులనుగూర్చి చెల్లుకొనిరి. అవిషయములను అర్జీరూపమున దాఖలుచేసిన న్యాయాధికారి అధికారిలతో చర్చించును. ముద్దాయిలు స్వయముగా చెల్లుకొనుటకొన న్న లాయరుద్వారా చెల్లుకొనిన లాభ ముండును. అందరు కలసివగాని ప్రయోజన ముండదని కోర్టువారు చెలిపిరి.

లాంసుఫర్డు జేమ్సుగారు ముందుగ కోర్టులో దాఖలు చేయబడు సాక్ష్యమునుగూర్చి తెలిపెదమనిరి. ముద్దాయిల సాంకేతికభావయందు బార్డి అనగా ఇంగ్లాండు, దివ్యజ్ఞానసమాజ మనగా బ్రేడుయూనియను కాంగ్రెసు, రాబర్టు అనగా ఇండియా అని అర్థము. స్వామిగారు ఇంగ్లాండులోని కమ్యూనిస్టుపక్ష ప్రతినిధియని తెలుపునట్టి తంతివార్త నొకదానిని జేమ్సుగారు చూపిరి. బొంబాయిలో వస్త్రపురీశ్రమల పనివారి డ్రచే సమ్మె కట్టించుటకు జాబ్బాలాగారికి చాల ధనము మాస్కోనుండి వచ్చినది గాని ఆతడు కార్యదర్శివదవి విడిచినపిదప చేరినందున ప్రయోజనము లేకుండెను. బ్రాడ్లీగారు 1927 సెప్టెంబరు మాసమున క్రాబు పేటెంటు అందరు టైలుకంపెనీ ఏజంటు వేషమున ఇండియాకు వచ్చెను. వచ్చిన ఆరురోజులకు సాంకేతికభావను బొంబాయిలో ఎక్. కె. క్రాంతిగారికి లేఖ వ్రాసిరి. పిదప నొక లాస్కరు బ్రాడ్లీగారి కోసము రాగా, వానియొద్ద క్రాంతిగారిపేరన ఒక లేఖ దొరకెను. ఆలేఖలో బ్రాడ్లీగారి పేరన నొక లేఖగలదు. ఆలేఖయందు ఇండియాలో విప్లవము మాస్కోలోకన్న త్వరగ రాగలదని నూచింపబడెను. స్వామిగారు పంపిన క్రాంతిగారిని మాస్కోకు భారత కార్మికసంఘప్రతినిధిగా పంపవచ్చునాయని లేఖరి ప్రశ్నించుచు బ్రాడ్లీగారికి వ్రాసెను. స్వామిగారు కొద్ది వేలతో మాత్రము వచ్చిరి. వీరికిని, బ్రాడ్లీగారికిని ఇండియాలో విప్లవము పెంపొందించుటకై ధనము వచ్చేడి తావు ప్రాసిక్యూషనువారికి తెలియను. ఇండియాలో ప్రారంభింపబడిన స్వతంత్రసమితి విప్లవ సంస్థయని జేమ్సుగారుచెప్పిరి. పిదప కర్నాటక కార్మిక పక్ష చరిత్రను ఇంచుక తెలిపి, యిది బొంబాయి, కలకత్తాలయందు ముందు ప్రారంభింపబడి పిదప పంజాబునకు వచ్చి విప్లవమును చేరవజేయుచున్నదనిరి. వెనుక మీరటు కేంద్రస్థానముగ నుండెను. 1928 లో కలకత్తా భారత కేంద్రముగ నిర్ణయింపబడెను. పిదప పాచిన్సును, అధికారిగాడ్లు బాల్లి వికు నూతనోద్దేశములతో దిగి రనిరి. జేమ్సుగారు నాటికి వాదము ముగించలేదు. (అ. ప్రె.)

(6-వ తారీఖు విచారణాంశములకు 21-వ పేజీ చూడుడు)

శ్యామశాస్త్రి దినోత్సవము:—మద్రాసు సంగీతపరిషత్ వారు శత్రు 8 వ తేదీన సాయంకాలము 5-80 గంటలకు బండి వెంకటేశనాయకన్ వీధిలోని కెల్లెట్ హాలునందు శ్యామశాస్త్రి దినోత్సవమును జరిపెదరు. మేరీరాణీ కళాశాలలో సంగీతపు ఉపాధ్యాయులగు శ్రీ పి. సాంబయ్యగారును, యితరులను శ్యామశాస్త్రిగారి జీవితమునుగూర్చి ఉపన్యసించెదరు. శ్యామశాస్త్రిగారిచే రచియింపబడిన కొన్ని పాటలు పాడబడును.

ఉలవపాడు

ఆంధ్రభాషా పుస్తక భాండాగార తృతీయ వార్షికోత్సవము

ఈ గ్రామమునందు ఆంధ్రభాషా పుస్తక భాండాగారముయొక్క తృతీయవార్షికోత్సవము 1930 సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 13 వ తేదీ గురువారము మి రా శ్రీ పి. నారాయణరెడ్డిగారు, బి. పి. యల్. టి. (కందుకూరు రేణిసూర్య దీక్షా టి యొక్కెక్టరు) గారి ఆధ్వర్యత క్రింద యాగ్రామములోని ధర్మసత్రములో జరుపబడును.

కోటు వెంకటసుబ్బారెడ్డి,

చింతం కృష్ణారెడ్డి,

ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులు.

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1930 సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 7-వ తేది శుక్రవారము

ధాన్యములు			
బియ్యముబస్తాలు			
మొలమ తెనాలిది ,, ప 45 కలది	ర 12 8 0	13 4 0	
నెల్లూరిది ,, డిటో 42	13 8 0	14 0 0	
ఫిలి ,, డిటో 46	16 0 0	17 0 0	
రాగులు రా. 164 బస్తా 1-కి	11 0 0	12 0 0	
నవ్వులు ,,	19 0 0	20 0 0	
1. ధాన్యము వస్తువులు			
కందులు బస్తా 1-కి ర 205	16 0 0	10 7 0	
నెనగలు ,, డిటో	17 0 0	19 0 0	
పెసలు ,, డిటో	14 0 0	16 0 0	
మినుములు ,, డిటో	17 8 0	18 0 0	
ఉలవలు ,, ౪ 195	8 4 0	8 8 0	
2. నూనెవస్తువులు			
నవ్వులనూనె కా 1-కి	110 0 0	118 0 0	
నెయ్యి ను 1-కి	14 0 0	19 0 0	
తేనెనెనగవత్తు కా 1-కి	40 0 0	41-0-0	
తేనెనెనగనూనె గానుగ కా 1-కి ర 95	మినుగనూనె 92		
అముదము కా 1-కి	100 0 0	102 0 0	
3. చిల్లరవస్తువులు			
చాయవగుళు కా 1-కి	100 0 0	108 0 0	
కూరవగుళు ,,	60 0 0	65 0 0	
మిరపకాయలు (గుంటూరుది) కా 1-కి	98 0 0	112 0 0	
ధనియలు ,, కా 1-కి	28 0 0	42 0 0	
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మజుగు 1-కి ర 40	45		
తెల్లము కా 1-కి	ర 28 0 0	49 0 0	
అస్కా-చక్కెర బస్తా 1-కి	28 10 0	28 14 0	
చింతపండు కా 1-కి	28 0 0	88 0 0	
5. ఇనుము			
కట్టారకం కా 1-కి	80 0 0	81 0 0	
చదిరం ,,	24 0 0	80 0 0	
రవుండు ,,	24 0 0	80 0 0	
6. నూలు			
నెం 20 తెన్ని సింహాయీలె	ర 7 12 0		
నెం 6 ,, కటారి	4 9 0		
నెం 24 ,, లాకి	5 10 0		
నెం 40 బామ్మరు 10 పా	10 0 0		
నెం 20 1/2 రెట్టలేడి	6 10 0		
నెం 10 రాడి	8 9 0		
నెం 4 తెన్ని మసీద	4 8 0		
44 నాండ్	5 1 0		
7. లోహములు			
నెం 100 కులం 1-కి	ర 48 8 0	ర 58 2 0	
బంగారు కులం 1-కి	21 18 0	22 0 0	
వనరు 1-కి	18 6 6		
ఇర్రడి కా 1-కి	240 0 0	244-0-0	
రాగ కా 1-కి	328-0-0	331-0-0	
8. రంగులు			
అతిమేలు ప్లిట్టరులందు అతిజరయిక సింహాయీలె			
సిహా 1-డిగ్రీలు 200 కి	ర 47 0 0		
1 ,, నీలిరంగు 1 రతి	10 0		
1 ,, 14 రతులు	1 10 6		
1 ,, 28 రతులు	1 9 0		
1 ,, 56 రతులు	1 8 6		
1 ,, 1 అంగురం	1 8 0		
రంగులుకొట్టినా-తోలెట్ అనగా (టెక్నికల్)	3 4 0		
కాంగో 3 కి	1 6 0		
మొ 4	1 50		

మీరటుకుట్ర కేసు

నెవన్సువిచారణ

—(20)—

సామ్రాజ్యతత్వప్రతిఘటన సంఘము కమ్యూనిస్టులదే

జేమ్సుగారివాదన యింకను కొనసాగుట

విదేశములనుండి సాక్షులను గొనివచ్చువత్తు మీరటు, ఫిబ్రవరి 5:—నేడు మీరటు కుట్ర కేసు విచారణ తిరుగా ప్రారంభమయినపుడు, విదేశములనుండియు, స్వదేశసంస్థానములనుండియు సాక్షులను రప్పించవలయు నని నిందితులు గావించిన దరఖాస్తుకు సంబంధించినవిషయములను న్యాయాధిపతి పరిష్కరించెను. నేటివిచారణ నవ్వుపుట్టించెడి సంగతులతో నిండియుండినందువలన, న్యాయస్థానము సజీవ ముగా నుండెను.

విదేశములనుండి సాక్షులను రప్పించుటకు

న్యాయాధిపతి కధికారము లేదు

విదేశములనుండిగాని, స్వదేశసంస్థానముల నుండిగాని సాక్షులను సమన్లవ్వారా రప్పించుటకు తన కధికారములేదని న్యాయాధిపతి నడివెను. అట్టిసాక్షులు ఇండియాకు వచ్చుటకు వలయు ననకాశముల నొసంగుట, వారి నిచ్చటనున్నపుడు ఆరెస్టు చేయవలయుట, మొదలగు విషయముల నిర్ణయించుటకు ప్రభుత్వమువారికే యధికారముకలదు. కాన, వారికి దరఖాస్తును పంపుకొనుటని నిందితులకు న్యాయాధిపతి సలహానొసంగెను. మరియు నెవన్సు కోర్టువారు సమ్మతించిచేయునాచారముండి యుండలేదు. జిల్లా మేజిస్ట్రేటు యెట్లు గావించవలసియుండెను. ఈవ్యవహారమును వారికడకు కోర్టువారు పంపివేయుదురు.

నింబుకరుగారి సూచన

స్వదేశసంస్థానములనుండి సాక్షులకు ఆసంస్థానము లయందలి బ్రిటిష్ ప్రతినిధుల ద్వారా సమ్మతించిచేయవల యనని నిందితులను నింబుకరుగారు నూచించిరి. కాని, సంస్థానములన్నింటిలోను నొకేవిధమయిన నిబంధనలు వర్తింప నను కారణముకొరకై, యీ విషయ మిప్పట్లే నిర్ణయించబడక, ముం దింకను ఆలోచనజరుపునిమిత్తము నిలిపియుంచబడెను.

న్యాయాధిపతియధికారము న్యాయస్థానమున

మాత్రమే

పోలీసు యేర్పాట్లనుగురించి వేరొకనిందితుడు ఫిర్యాదు గావించగా, న్యాయస్థానమునకు వెలుపల పోలీసులయధికార మునకే నిందితులు లోబడియుండవలయుననియు, కోర్టువారికి వారియధికారముతో నెట్టిసంబంధము లేదనియు, వరాండాపై తెలులుకాసనము వర్తించుననియు న్యాయాధిపతి చెప్పివెను. నిందితులకును, వారితరపున వాదించుటకు అధికారము గల న్యాయవాదులకును నడుమ సంప్రతింపులు జరుగుట కెట్టియ భ్యంతరము నుండకాలవనియు, న్యాయాధిపతి నడివెను.

ప్రభుత్వన్యాయవాదివాదన కొనసాగుట

అంతట లాంఛనపట్ట జేమ్సుగారు తమవాదనను తిరుగా ప్రారంభించిరి. నిందితు లగు స్వామిగారి వశమునుండి లాగుకొన బడిన యు త్తరములను గూర్చి ప్రభుత్వ న్యాయవాది వివరముగా చెప్పించెను. కుట్ర ఇండియాదేశమునకు వెలుపలనే యెట్లు ప్రారంభమయినదియు, నుప్రసిద్ధకమ్యూనిస్టులగు సి. పి. దత్తు, ఎం. ఎన్. రాయ్, యుపాధ్యాయగార్లును, తదితరులను యీకుట్ర నెట్లు ప్రోత్సహించినదియు నాయు త్తరములు నిరూపించుచుండెను. ప్యాసుపోర్టును సృష్టించినందులకు క్యాపెటోయాలిస్ బొంబాయిలో నిర్బంధింపబడినందువలన, ఇండియాలో జరుగ వలసియున్న పనియెట్లు చెడిపోయినదియు నాయు త్తరములు నొక్కొక్కప్పుడుండెను. రహస్యభావలోనూ, సామాన్యదృష్టి కగ పడకాలని సిరాతోను వ్రాయబడి యుండిన యీ లేఖలు నిరపాయ కరములగు నే వైనమాపట్టుచుండినను, నూత్నదృష్టిని పరిశీలించిన, ఎన్నియోరహస్యములు బయటబడుచుండెను. వానిలో వాడబడియున్న వింతిచ్చేర్లు బోనులో నిలువబడియున్న నిందితులలో కొందరివే.

కోర్టువారు ఫలహారమునకు లేచిరి.

ఫలహారాంతరము తిరుగా వాదించుచు, జేమ్సుగారు వైన నూచించిన యు త్తరములలో చాల భాగములను చదివిని నిందిరి.

మెథూడిస్టు అనగా కార్మిక-కృషీవలసత్తుము ఈ యు త్తరములను మామూలు భావలోనికి తీర్చుచు తేనినచో కమ్యూనిస్టుపక్షమునకు ధనమును సంపాదించు మార్గము, వారవలంబించ వలసిన విధాన ము, నా కా నే వ క ర్తా వ్య ర్తా యు త్త ర ప్ర తు త్య త్త ర ములజరుపుట, ఆలిసను వృత్తాంతము, యితరనిషయములు దోడ్పడుటగలను. రహస్యలేఖలను గూర్చి ముచ్చటించుచు, మెథూడిస్టు అనుపదమునకు రహస్యపు అర్థము కార్మిక కృషీవలసత్తు మేవని ప్రభుత్వన్యాయవాది నుడివెను. బైబిల్ అనగా సాహిత్యము.

వీరికి దేవుడేలేదు

“ఈకమ్యూనిస్టులకు దేవుడులేదు; మతమును గూర్చి హేళనజేయుటకు వారికెట్టి జంకునూలేదు” అని జేమ్సుగారు నడిచిరి.

ప్రతి ఫ్యాక్టరీలోనూ కమ్యూనిస్టువర్గులను స్థాపించటమగూర్చియు కార్మిక కృషీవలసత్తును స్థాపించుటమగూర్చియు స్వామిగారు వ్రాసియుండిన లేఖలను యింకనూ వర్ణించుచు, ప్రభుత్వన్యాయవాది న్యాయస్థానమున నెక్కుడు సందర్భము కలగజేసెను.

సామ్రాజ్యతత్వనిరోధక సంఘము

సామ్రాజ్యతత్వ నిరోధకసంఘము (లీన్ ఎగెయిన్స్ట ఇంపీరియలిజమ్)ను గూర్చి వారు యేమేమో వినుమండిరి. కాని, యథార్థమున నాసంఘకమ్యూనిస్టులకు తెలిసినదే. దాని కార్యదర్శు లీరువురును కమ్యూనిస్టులే. మాస్కా-నుండి యాసంఘకు డబ్బువచ్చుచుండెను.

నిందితులతరపున న్యాయవాదిలేదు

జేమ్సుగారివాదన ముగియకమునుపే నేటివిచారణ ముగిసెను. నేడునూ, నిందితులతరపున న్యాయవాది యెవరున వాదించియుండలేదు. (ఆ. ప్రె.)

జేమ్సు పొమ్మెరు
తల వెండుకలను పోషించును. సాంపకు నువాసన గలిగి అతినిర్మలముగా యుండును. బాదామి తెలవ చేర్చబడుటచేత మెదడునకు అత్యుపకారి. అన్ని సావులలో దొరకును. నెల 1 కి ర 0-5-0

జేమ్సు వెర్ ప్యూమరీ కంపెనీ,
233 గోవిందప్పనాయనివీధి, మద్రాసు.

కాశాశుతశు

కా మా మృ త ము 94

ఈయోషధము రాత్రిపూట ఒక్క-మాత్ర పుచ్చుకొనిన ఎంత నిస్సారమైన శుక్లమైనను వెంటనే సంసారసాగ్రిము నీయగలదు. 5 దినములలో మూత్రములో గలసిగాని, ముందువెనుకలగాని, నిద్రలోగాని పోయెడి శుక్లమును దృఢముగా నిలిపివేయును. మధ్యనపుంసకులు, నరములబలము తగ్గినవారు ఈమందునే పైకి పూతగాగూడ నుపయోగించిన మిక్కిలి క్షేమంతులు కాగలరు. మియు త్తరములు రహస్యముగా భద్రము చేయబడును. యోగ్యతాపత్రములు అనంతములుగా గలవు. 20 మాత్రలసీసా రు 2-0-0 అద్రను:—
అమృతాశ్రమము నెం 1, ఏలూరు ప. గోదావరిజిల్లా.

శుక్లబంధు

ఎంత దుర్బలమైన వీర్యమునైనను గట్టిపరచి ఒక్కటలోనే అన్యుత్తమైన ప్రభావమును చూపును. శుక్లవత్తును కట్టుటలో కేరుపొంది, స్త్రీపురుషులకు నిరతికేయత్రేసు కలిగించుటకు దీనిని వింపిన బౌషధము లేదు. 25 మా. 2-5

చందనాదివటి నెట్టు 4-0

నెగవ్యాసులకు దివ్యోషధం. ఇచ్చాపథ్యముచాలును. ఆహ్వాన రత్న పురుషలేహ్యము కేరు డబ్బీ 3-0

వీర్యవృద్ధికి మేరుపడిన బౌషధము.

17-3 త్రిపురసుందరి వైద్యశా

మహాదేవబాడ-రామచంద్రపురంపొట్ల, గోదావరిజిల్లా

సంతానం పుట్టకుండా 106-1

'కాంట్రా సెప్టిన్'

ఒక్క-పై సులభమైన సురక్షితోపాయం

16 మోతాదుల ట్యూబు 1-12-0

ట్యూబులకు ఇతర విషయములకు:—

వి. రామచంద్రరావు, 158, బ్రాడ్వే, చంద్రాను-సోల్ ఏజంట్లు

ది సోషల్ హైజీన్ సిండికేట్

ఇతర కెమిస్టులు అండ్, డ్రగ్గిస్టులవద్ద కూడ దొరుకును.

"వశికరలేవ్యాము" నె 5

గంటకు వీర్యము గట్టిపరచును. నింహముతో పోరాడ గల శక్తి నిచ్చును. సంసారసౌఖ్యమును చక్కగ అనుభవించ వీలగును. రక్తము శుభ్రపరచును. గొండ్రాండ్రు సంశయముకలి గించును. శ్రీపురుషులకు ఆనందము కలుగజేయును. హిమాలయపర్వత సనమాలికలతో, బంగారుతో చేయబడెను. గుణ ము లేదన్న వారికి డబ్బు వాపసు అంపెదము. దీనిగుణము వర్ణిం చుటకు దొరతన మొప్పుదు. వాడితీరుడు. డబ్బు 80 కు రు 8, 60 కు. 5-8. జర్మనుక్యాల్ఫు యెల్కుగ నేరియాకు 80, రు 2/8

1930-వ సం॥ డ్రెగ్గీకాలండరు 8 ఆడాల.

డాక్టర్ A. S. మూర్తి, చికాగోలో నెటి.

ఒక ఔషధ విసోదము

మరియు

కలరా నివారిణి

హాజ్యోటిస్ అతిశులేయమండి

తయారు చేయబడినది

ప్రస్తుతకాలమునం దున్న వాటిలో అమోఘమైన ఔషధి. కలరాకు, అతిసారమునకు ప్రప్రథమ మోతాదే గుణమిచ్చు చున్నట్లు గొప్పవైద్యులచే నిర్ధారణ చేయబడినది. అనుకూలమైన ధరలు రు. 0-15-0, 1-12-0, 3-4-0.

ఫార్మికోలాజికల్ రిసెర్చి ఇన్ స్టిట్యూట్

పోస్టువాక్సు నెం. 504, మద్రాసు. పి. టి.

ఆయాసపడవద్దు

శూలనొప్పి తగ్గిపోవును 3

చాంబర్లైన్ శూలనొప్పి నివారిణి ఉపయోగించిన ఉత్తరక్షణముననే బాధనుండి విముక్తిపొంది సౌఖ్యము ననుభవించగలవు. ఇది చాల నమృతమైనది. చాలాకాలమునుంచి ఆనేక ఘనవైద్యులచే ఆమోదించబడుచున్నది. మందులంగ శ్లన్నిటిలోను దొరకును. ప్రపంచమున దంతటను శూలనొప్పి లకు, తిమిరి వాయువులకు, అతిసారమునకు, పొత్తికడుపునం బంధమైన వ్యాధు లన్నిటికి వాడబడుచున్నది. వెంటనే దాని గుణమును పొందుచున్నారు. ఎల్లప్పుడు దగ్గర నుంచ కొనుడు. ఇంక ఆయాసము పొంద నవసరము కనిపించదు.

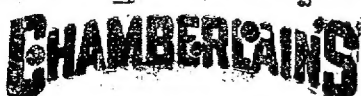
చాంబర్లైన్ శూలనొప్పి నివారిణి

బరంపురం

CHAMBERLAIN MEDICINE Co,

Des Moines, Iowa U. S. A.

ప్రపంచమునందు చాలకాలమునుంచి విఖ్యాతినిపొందిన విశ్వవ్యాప్తము. అది కొత్తకాదు, అది తప్పక గుణ విచ్చును.

శూలనొప్పికి, అతిసారమునకు పూచీయైన నివారిణి.

కడ పునొప్పికి ప్రథమనివారిణి

దేశీయవార్తలు

సనాతనధర్మావలంబులు యజ్ఞముచేయుట

ఈశ్వరత్వప్రీతి పూనా సనాతనధర్మావలంబులు చా తుర్మాస్యయాగమును చేయుటకు నిశ్చయించిరని ఒక విలేఖరి వ్రాయుచున్నాడు. యజ్ఞాభ్యాసాభ్యాసములు దీనియందు మిక్కిలి శ్రద్ధవహించిరి. యజ్ఞము 8 తారీఖున ప్రారంభమగు ను. శ్రీమత్ జగద్గురు శంకరాచార్యగారు యాగనిర్వహణ పరిసమాప్తికై తన దీవనలను పంపిరి. వారు యజ్ఞమునకు వత్తు రని కూడ తెలియుచున్నది. ఈనెల 9 తారీఖున పెద్ద ఊరే గింపు జరుగును. (ఆంధ్ర ప్రెస్.)

హిందూమహమ్మదీయ

వైషమ్యములు

యుద్ధముచే తొలగించవలెనని మహమ్మదు చెప్పలేదు

అమృతనరమునందలి మహమ్మదీయపత్రికల

తప్పుడు వ్రాతలు

అహమ్మదాబాదు, ఫిబ్రవరి 5:—హిందూమహమ్మదీ య నాయకుల సభలో సాంఘిక వైషమ్యములను యుద్ధము మూలకముగా పరిష్కరించుకొనవలెనని గాంధీమహాత్ముడు చెప్పినట్లు అమృతనరమునందలి మహమ్మదీయ పత్రికలు వ్రాసిన విషయమై అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ విలేఖరి గాంధీమహాత్ము నడు గగా తానట్లు చెప్పలేదని మహాత్ముడు చెప్పెను. ఆసమయమున చాలమంది సిక్కుస్నేహితులు మాత్రమే గాక డాక్టరు అన్నా రీ, పండిత మోతీలాల్ గార్గ్యకూడ నుండిరనియు తానేమి చెప్పె నో వా రెండుగురునియు మహాత్ముడు చెప్పెను. (ఆంధ్ర ప్రెస్.)

దేవాలయమున

అస్పృశ్యులకు విందు

వార్దాగంజి, ఫిబ్ర 5:—జుమ్లాలు జజ్జుగారి స్వంత దేవాలయమున శ్రీలక్ష్మీనారాయణ దేవతమునందు జన్మోత్సవ సంధర్భమున పెద్దఊరేగింపు జరిగెను. ఉన్నతజాతి హిందువు లును, అస్పృశ్యులనుబడువారును అత్యంతఉత్సాహముతో పాల్గొనిరి. పిదప వారందరూ బాబాసాహెబు దేశముఖుగారి అధ్యక్షతన బహిరంగసభజేసిరి. వార్దాసత్యాగ్రహశ్రమ వాసి యగు ఆచార్య వినోదభావేగారు ఉపన్యసించుచు "రాజారామ్" అని రామనామస్మరణ జేయు ప్రజలు రావణరాజ్యముగనున్న విదేశీయుల పాలనను నెట్లునహించుదు? ప్రజలు తాగుడుమాని విదేశీవస్తువులవివది, వైషమ్యతో మెలగవలెనని హెచ్చరించిరి.

సభజరిగినపిదప దేవాలయ ప్రాంగణమునందు మూడు వందలమంది అస్పృశ్యులకు విందు గావించిరి. దేవాలయమునం దు హరికీర్తన జరిగెను. రాత్రి చాలనేపటికి సభ ముగిసెను. (శ్రీ ప్రె.)

అహమ్మదాబాదు మిల్లులలో పని తగ్గింపబడును

మిల్లుయజమానుల సభానిర్ణయము

అహమ్మదాబాదు, ఫిబ్రవరి 5:—గతరాత్రి అహమ్మదాబాదు మిల్లుయజమానులు సమావేశమై మిల్లులలో పనివాండ్లు పనిచేయు కాలప్రమాణమును తగ్గించువిషయమై ఆలోచించిరి. నికరమైన తీర్మానముచేయుటకు నేటిరాత్రి తిరిగి సమావేశ మయ్యెదరు. (ఆంధ్ర ప్రె.)

ఉపాధ్యాయులకు కఠినశిక్షలు

రాజ్ డ్రోహము చేసినందులకు

బాంకూరా, ఫిబ్రవరి 5:—యల్. ఇ. స్కూలు ప్రధా నోపాధ్యాయుడగు రామకృష్ణ దాసుగారికిని, జాతీయ పాఠశాలా ప్రధానోపాధ్యాయుడైన శిశురామ్ మండల్ గారికిని రాజ్ డ్రోహనేరమునకై బంకూరా మాజిస్ట్రేటు చెరి 1 సంవత్సరము 8 మాసములు కఠినశిక్ష విధించెను. ఉత్తమ తరగతి టై డిలుగా వారు పరిగణింపబడవలె నని మేజిస్ట్రేటు ఉత్తరువు చేసెను. (శ్రీ ప్రెస్.)

బొంబాయి మితవాదులసభ

అతివాదులు, విద్యార్థులుచేరి సంపూర్ణస్వాతంత్ర్య

తీర్మానమును గావించుట

బొంబాయి, ఫిబ్రవరి 5:—బ్లావట్ స్కీ లాడ్జిలో సభ గావించి మితవాదుల ప్రచారమును సాగించుటకు తత్వము వారు గావించిన ప్రయత్నము మరల విఫలమయ్యెను. సభ సమావేశకర్తలు పోలీసువారి సాయము తెచ్చుకొని, తమ పార్టీ సభ్యులకు ప్రత్యేక స్థలములు అట్టిపెట్టుకొన్నను సభాభవనము విద్యార్థులతోడను అతివాదులతోడనునిండిపోయెను. సామ్రాజ్య మునకు వినాశమగుగాక! స్వాతంత్ర్యోద్యమము విజయవంతమగు గాకయను కేకలు ఆకాశమును బ్రద్దలుచేసెను. ఈ గంభీరఘోషములవలన సభాధ్యక్షుడు సర్ ఫెరోజ్ నెత్లా గారి మాటలు యెవ్వరికిని వివబడలేదు. 10 నిమిషములపాటు కాంతము నెలకొను నేమోయనిచూచి మితవాదనాయకులు దొడ్డిదోసనునిర్ణమించిరి. ఆనంతరము యువకులు తమ సభగావించి సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమే భారతీయుల సర్వోత్కమముగా నుండదగునని తీర్మానించిరి.

మితవాదుల సంఘమువారి ప్రకటన

పాశ్చాత్యభారతజాతీయ లిబరల్ సంఘము సర్ ఫెరోజ్ నెత్లా గారి యధ్యక్షతన ఈ క్రింది ప్రకటనను ఆమోదించిరి : (1) రాండు టేబిల్ సమావేశము సఫలమగుటకు మొదటిపరతు మనలో మనకు ఏకీభావముండుటయే. (2) ఎప్పుడోగాక సాధ్యమైనంత శిఘ్రముగా అధినేత ప్రతిపత్తియు సంగటయే. అన్ని సంఘములకును, అన్ని పార్టీలవారికిని ఏకీభావము కలుగజేయును. (3) సభ జయప్రథమగా జరుగుటకు తగిన వాతావరణము నేర్పరుచుటకుగాను ప్రజల మనములయందలి సంశయములను, కోపమును తొలగించు విధానమును ప్రభుత్వము వా రవలంబించవలెను. (ఆంధ్ర ప్రెస్.)

ఆంధ్ర ఆయుర్వేదిక్ పార్కుని లిమిటెడ్

43, హారిన్ రోడ్డు, మాంటూరోడ్డు పోస్టు, మద్రాసు.

డైరెక్టర్లు యీక్రింద తెలుపబడిన జిల్లాలలో ఏజన్సీలను యేర్పాటు చేయుటకు ఇద్దరు పని చేయువారలను నియమించదలచి యున్నాడు:—

విశాఖపట్నం, శశిమ గోదావరి, తూర్పుగోదావరి, కృష్ణా, నెల్లూరు.

యోగ్యతలనుబట్టి జీతము రు 50 మొదలు రు 100 వరకు యివ్వబడును. రెండవ తరగతి కాకా రైలుటిక్కెట్టు ఉచితముగ నివ్వబడును.

ధరావతు నగదు సొమ్ము యవసరములేదు. నమ్మకమును, ఓర్పు గలవారుమాత్రమే కావలయును.

దరఖాస్తులను యీ క్రిందివారికి పంపుకొనవలయును:—

డాక్టరు. ఏ. లక్ష్మీవతి, బి. యే. ఎమ్. బి. అండ్ సి. ఎమ్,

మేనేజింగ్ డైరెక్టరు.

గవర్నరు సన్మానమునందు పాల్గొనుట

స్వరాజ్యపక్ష సభ్యునివై నిరసనతీర్మానము లక్ష్య, ఫిబ్రవరి 5:- లక్ష్య పురపాలకసంఘాధ్యక్షుడు డబ్ల్యు. డి. కాలికుజామను స్వరాజ్యపక్ష సభ్యుడు గవర్నరుగారికి సన్మానము నిచ్చుటయందు పాల్గొనినందుకు నిరసించుచు కాంగ్రెసు సంఘమువారు సభచేసి తీర్మానించిరి.

మహమ్మదీయ శాసనసభ్యుల ప్రకటన

మహమ్మదీయుల ప్రార్థనకు సిక్కులు కష్టములు గలిగించుటను తీవ్రముగా ఖండించుట

లాహోరు కమిషనరునందు ఆసంతృప్తి ఫిబ్రవరి 5:- భారత శాసనసభ్యులకు సర్ అబ్దుల్ కాదుమ్, మహమ్మద్ యూసుఫ్, మహమ్మద్ షాఫీ హుస్సేన్, అబ్దుల్ హుసేన్, ఫజల్ ఇబ్రహీం, రహీమతుల్లా మహమ్మద్ తాఫీక్, అబ్దుల్ లతీఫ్ ఖర్రాకీ, సర్ ఫరజ్ హుస్సేన్ ఖాన్, రాజ్ కుమార్, సయ్యద్ ముర్తజా, హబీబుల్లా, హబీబ్ కహ్మీ బడౌజ్జువా, అన్వర్ అజీమ్, అబ్దుల్ ముబిన్ ఛాదరీ, మహమ్మద్ యూసుఫ్ ఖాన్ గారలు యీక్రింది ప్రకటనలు గావించుచున్నారు:- పంజాబునందలి జఫర్ చాలా యను గ్రామమునందు మా మహమ్మదీయ సోదరులకు ప్రార్థన ఆజాను విషయమై సిక్కులు కొన్ని యిబ్బందులు కలుగజేయుచున్నారని వినుట మాకెంతయు ఆశ్చర్యమును దుఃఖమును కలుగజేసినది.

లాహోరుకాంగ్రెసు తీర్మానములు చిక్కగలూరులో సభ

చిక్కగలూరు, ఫిబ్రవరి 5:- హోసకప్ప కృష్ణరావు గారు సత్యనారాయణచెట్టిగారు నిన్న సాయంత్రము సభలో లాహోరు కాంగ్రెసు నిర్ణయముల గూర్చి ఉపన్యసించిరి. మునిసిపల్ అధ్యక్షులగు వాసుదేవరావుగారు సభాధ్యక్షుత్వ వహించిరి. భారతదేశమునకు ప్రభుత్వ స్వాతంత్ర్యము ముఖ్యోద్దేశ్యముగ నిర్ణయించిన తీర్మానము భారతసంస్థానములకుగూడ వర్తించునని కృష్ణరావుగారు తెలిపిరి. బ్రిటిషు సంపర్కము వీడుటవలన సంస్థానాధీశుల పరిపాలనాధికారమునకు భంగము కలుగదు.

వైస్రాయిగారి లక్ష్యముకాము

లక్ష్యమునివలన సంఘ సన్మానము స్వరాజ్యపక్ష కవులెల్ల సన్మానసభకురాలేదు లక్ష్య, ఫిబ్రవరి 5:- వైస్రాయిగారును వారి సతి గారును లక్ష్య విచ్చేసిరి. అత్యంత వైభవముగా వారికి స్వాగత మొసంగబడెను. వైస్రాయిగారు 4 గుర్రాలబండిలో వైభవముగా యూరేగింపబడిరి. త్రోవపాడుగునను ప్రజలెవ్వరును వైస్రాయిగారి సందర్శనార్థము రాలేదు. పటాలములు మాత్రము బాదలు తీర్చి నిలచియుండెను.

అయిదువందల బహుమానము

వివరములకు వెంటనే నాయుడు. విద్యానగరచక్రము. 400 పుటలు. ప్రతి రూ 2-0-0. మేనేజరు, విజ్ఞానవల్లిక, అనంతపురము.

శ్రీ లక్ష్మీనరసింహ్వం వరున్ హ్యాన్ ష్యాక్చరింగ్ జ్యాలర్సు డాయిమండుమచ్చెంటు, కమిషను యేజెంటు, అండు శెట్టర్. మేనేజరు 8 కాశ్చి శెట్టిప్పిది ఎమ్ సత్యనారాయణాచారి మదరాసు.

సిద్ధాపథము

మలబద్దకము, అతిమరపు, నిస్సత్రువ మున్నగువాటికి మా జగత్ ప్రసిద్ధ మగు ఆతంకనిగ్రహ మాత్రలను సేవింపుడు 82 మాత్రలు గల డబ్బా రూ. 1 పూర్తివివరముల 150 పుటలు గల జాబితా ఉచితముగా పంపబడును. ఆతంకనిగ్రహ ఫార్ములే 28, బ్రాడ్వే మదరాసు. 5

మద్రాసు పందెములు

1929-30 రెండవ స్పింగ్ మీటింగు రేపు శనివారము 8-2-1930. 60-2

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

(7-2-30) సీమజుళి దినములు

Table with market prices for various goods like rice, oil, and other commodities. Columns include item names and prices in different units.

శారదానవల ఉచితము కడునవ్వుపుట్టించును ఎ. సాంఘ్యూర్తి, చికాకోల్.

వెలువడినది!

కొలది ప్రతులు మాత్రమే

వెలువడినది!!

త్వ ర ప డు డు.

ఆంధ్ర వాఙ్మయ సూచిక

(ముద్రితముద్రితగ్రంథముల పట్టికలు — ఆంధ్రగ్రంథమాలలో ౧౧-వ పుస్తకము)

ఈ పుస్తకమున ౧౯౨౭-వ సంవత్సరము చివరవరకు అచ్చయిన తెలుగుపుస్తకముల పట్టిక ఒకటి, ఆ పుస్తకములను వ్రాసినవారి పట్టిక ఒకటి, విషయమునుబట్టి విభాగించి ఆయా విభాగములక్రింద వచ్చిన పుస్తకములకుపట్టిక ఒకటి, ఇంకా కాకినాడ ఆంధ్రసాహిత్యపరిషత్తు లైబ్రరీలోను, తంజావూరు సరస్వతీ లైబ్రరీలోను, చెన్నపురమున ఓరియంటల్ లైబ్రరీలోను ఉండే వ్రాతపుస్తకములలో ఇప్పటికి అచ్చుకాకుండ ఉన్న తెలుగుపుస్తకముల పట్టికలును, ప్రత్యేకము అకారాదిగా ఉన్నవి. ఆంధ్రవాఙ్మయవిమర్శనరూపమయిన ప్రకాశకులపీఠిక ౧౦౮ పుటల పరిమితిగలది యీ పుస్తకమున ఉన్నది.

తెలుగుభాషలోపుట్టిన పుస్తకములను, వానిలో ఇప్పటికి అచ్చయినవానినీ, కానివానినీ తెలిసికొనుటకు ఈ సూచిక చాల ఉపయోగకరము.

భారతీయైజపుస్తకము, పుటలు ౬౨౦, మంచి కాగితములు, పెల మూడురూపాయలు మాత్రమే అంచెకూలి కొనువారిదే.

మేనేజరు: ఆంధ్రగ్రంథమాల,

6-7, తంబులెట్టిపేడి, జార్జిటవుక్, చెన్నపురి.

భృగులేడు
పి.కాశీ
వసితేడు.

మలయచందనము

రహస్యము
గా నేనింక
వచ్చును

గనేరియా (నెగ)కు కుతారము, 3 పూటలలో గుణము కలుగును

అనేకయోగ్యతాపత్రికలు పొందినది. నెల దట్టి 2-4-0 దీని కనుపానం చందనతైలం ఔన్న 8-0-0 రెండును ఖర్చులతో 5-12-0

సుధాసారము, సనాయికి రాజౌషధము సీసా 4-0-0

20-1

గంధర్వసార్వభౌమ, రాయవరము, గోదావరిజిల్లా.

72

రసాయన చాయశాల

మేలైన గట్టి చాయనూలు వ్యాపారం, తూర్పువాకిలి, మధుర.

గట్టిచాయ నూతన రంగునూలు రకములు తయారుచేయడములో "ఇండియాలో" నెల్లను మొదటివా రని మిక్కిలి ప్రఖ్యాతి చెందినవారు.

అన్ని రకములలోను పక్కారంగులు సలీసుగా చిక్కును.

ఒకపర్యాయము మా రకములను ఉపయోగించినవారు, మా రంగునూలు వినా, మరి యితర రకములను ముట్టరు.

130

శాంపిల్ ఆర్డర్ వ్రాయించేది.

PHATARA
KASTURI
PILLS
P. C. A. & CO.
AV. SAMAI
PERIDEP

ప్రతాపకస్తూరి మాత్రలు

మిక్కిలి ఘాటుగలిగి కువాసనగా నుండును. శ్రేష్ఠమయిన కస్తూరి, గోరోజనం, కుంకుమపువ్వు మొదలగు నక్షత్రపులతో తయారుచేయబడినవి. 1-2 మాత్రలను పుచ్చుకొనిన అనందముగా నుండుటయేగాక ఆజీర్ణము, వాయున, జలుబు, తైత్త్యము, జ్వరము, సన్నిపాతము, బాలింతగుణము, చిన్నబిడ్డ గుణము: అగ్నిమాంద్యము, అజీర్ణభేదులు, దగ్గు, ఉబ్బసము, మొదలగు అనేక వ్యాధులను ఖండించుటలో రా. బాణమువంటివి. ఆరోగ్యమును బలమును కలిగించుటలో అత్యుత్తమమయినవి. పరీక్షించ వగినవి.

800 మాత్రలు గల సీసా 1 కి రు. 0-4-0

52

12 సీసాలు రు. 2-8-0

పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

పి. సి. వ. అందు కంపెనీ, ర్వేద నమాజం, పెరిదేపి, నెల్లూరు జిల్లా.

AMRUTANJANI

Price Annas 10 only.
AMRUTANJANI DEPOT
MADRAS & BOMBAY.

ప్రకటన

(2046)

రోగులు స్వయముగ వచ్చిగాని, బాబుల ద్వారాగాని రోగలక్షణములను తెలుపుదు చేరినవో రోగస్వభావము పుచ్చుకొనవలసిన మందు, పద్ధతి, వగైరాలు వివరముగ పుచితముగ వ్రాసి, పంపబడును. 5 (నెం) డాక్టరు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి, బెజవాడ

అభ్రకభష్మము అమృతమువంటిది

శ్రీ ముక్త్యాలసంస్థానమున తయారుచేయబడినది బహు మాత్రమును, వేడినీ, దగ్గును, తైయను, బోగొట్టును, చూత్ర మునందుండు చక్కెరను మాయము చేయును. కీరమునకు మంచి దార్శమ్యమునిచ్చి, రక్తకుద్దినిజేయును. అనుపానవిశేషములచే నన్నివ్యాధుల గురుత్వము అనేకమంది వాడి మెచ్చి యున్నాడు. సంపూర్ణవివరములకు వెంటనే వ్రాయును. 100 మొదలు 800 వరకు పుటములు వేయబడిన రకములుగలవు.

300 పుటములు తు 1-కి రు. 5

ఆర్డరసాయనశాల, ముక్త్యాల, (కృష్ణా)

మానసోల్లాసినీ మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)

నెల గులభము! (పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము) గుణ మధికము! కీరములో ఉష్ణాధికముచే కలిగిడి వైకల్యకాల కీమాత్రలు దివ్యామృతము. అజీర్ణము, అరుచి, అపులింతలు, అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల యందు బలక్షయము, పిక్కలు, పాఝములు, శిరస్సు, శ్రేష్ఠ, అనులు మొదలగువానియందు గలిగిడి నొప్పులను బోగొట్టి దోహదము మంచి ఆరోగ్యమునకు దెచ్చును.

ఈమాత్రలు మేహవాతనొప్పులను వెంటనే మాన్పును. ఇందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవముగల ఔషధ మగుటచేతను పరమహంసక్రియ యని చెప్పవచ్చును. ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.

చిరువామా:—

(98)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,

పోస్టు నిడుమోలు, ఎలక్కురు, కృష్ణా జిల్లా

సరస్వతీపవర్తెన్ రాజమండ్రే

అన్ని విధములగు అచ్చు పనులు, బైండుపనులు చేయబడును.